

Samoanaliza 2021.

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U
OSIJEKU**

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

RUJAN, 2021.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Pravni fakultet Osijek

Samoanaliza
2021.

Rujan, 2021. godine

Naziv vrednovanoga visokoga učilišta:

Pravni fakultet Osijek

Naziv sveučilišta u čijem se sastavu nalazi vrednovano visoko učilište:

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Godina osnutka:

1975.

Adresa:

Stjepana Radića 13, 31000 Osijek

Telefon:

031 224 500

Faks:

031 224 540

Mrežne adrese:

<http://www.pravos.unios.hr/>

E-pošta:

ured@pravos.hr

Zvanje, ime i prezime čelnika visokog učilišta:

Izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, dekan

Naziv banke i broj računa preko kojeg visoko učilište posluje:

Privredna banka Zagreb, IBAN: HR8023400091100163962

Povjerenstvo za izradu Samoanalize:

1. Izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, dekan Fakulteta, predsjednik Povjerenstva
2. Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, prodekanica za nastavu i studente, zamjenica predsjednika i članica
3. Izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, prodekanica za znanost, međunarodnu suradnju i poslijediplomske studije, članica
4. Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet, prodekan za poslovanje, razvoj i projekte, član
5. Doc. dr. sc. Katarina Marošević, članica
6. Izv. prof. dr. sc. Martina Mikrut, članica
7. Izv. prof. dr. sc. Nikol Žiha, članica
8. Marijana Ljubić, mag. iur., tajnica Fakulteta, članica

Koordinatorica izrade samoanalize: Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, prodekanica za nastavu i studente

Koordinatorica MOZVAG-a: Izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, prodekanica za znanost, međunarodnu suradnju i poslijediplomske studije

Radne skupine za pojedine kategorije/standarde vrednovanja:

1. Upravljanje kvalitetom:

1. Doc. dr. sc. Katarina Marošević, predsjednica
2. Izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević
3. Doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko
4. Izv. prof. dr. sc. Zvonimir Jelinić
5. Doc. dr. sc. Katarina Knol Radoja
6. Izv. prof. dr. sc. Martina Mikrut
7. Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
8. Marijan Dumančić, mag. iur.
9. Gordana Horvat, mag. act. soc., asistentica

2. Studijski programi:

1. Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, predsjednica
2. Prof. dr. sc. Boris Bakota
3. Prof. dr. sc. Boris Ljubanović
4. Prof. dr. sc. Nihada Mujić Mehičić
5. Prof. dr. sc. Rajko Odoabaša
6. Prof. dr. sc. Mario Vinković
7. Prof. dr. sc. Mirela Župan
8. Prof. dr. sc. Dubravka Akšamović
9. Doc. dr. sc. Jelena Dujmović Bocka
10. Doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko
11. Petar Šajfar, mag. act. soc., asistent

3. Nastavni procesi i podrška studentima:

1. Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, predsjednica
2. Prof. dr. sc. Rajko Odoša
3. Izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić
4. Izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić
5. Doc. dr. sc. Biljana Činčurak Erceg
6. Doc. dr. sc. Jelena Dujmović Bocka
7. Izv. prof. dr. sc. Zvonimir Jelinić
8. Doc. dr. sc. Emina Jerković
9. Doc. dr. sc. Jelena Kasap
10. Doc. dr. sc. Višnja Lachner
11. Dr. sc. Dinka Čaha, asistentica
12. Veronika Sudar, studentica

4. Nastavnički i institucijski kapaciteti:

1. Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet, predsjednik
2. Izv. prof. dr. sc. Josip Berdica
3. Izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić
4. Izv. prof. dr. sc. Nikol Žiha
5. Izv. prof. dr. sc. Dunja Duić
6. Doc. dr. sc. Katarina Knol Radoja
7. Doc. dr. sc. Davor Muhvić
8. Doc. dr. sc. Zvonimir Tomičić
9. Dr. sc. Marko Sukačić
10. Gordana Horvat, mag. act. soc., asistentica

5. Znanstvena i umjetnička djelatnost:

1. Izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, predsjednica
2. Prof. dr. sc. Mario Vinković
3. Prof. dr. sc. Mirela Župan
4. Izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević
5. Izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet
6. Izv. prof. dr. sc. Paula Poretti
7. Petar Šajfar, mag. act. soc., asistent
8. Andreja Juričević Petričević, mag. iur., univ. spec. pol.
9. Ljiljana Siber, mag. bibl., mag. iur.

6. Mrežna stranica i društvene mreže:

1. Izv. prof. dr. sc. Nikol Žiha, predsjednica
2. Doc. dr. sc. Lidija Šimunović
3. Dr. sc. Marko Sukačić
4. Marija Dijanović, bacc. ing. techn. inf.
5. Marijan Dumančić, mag. iur.
6. Petar Šajfar, mag. act. soc., asistent
7. Zdravko Rašić, oec.

7. Stručno-tehnička pomoć i podrška:

1. Marijana Ljubić, mag. iur., tajnica Fakulteta, predsjednica
2. Sanja Arbanas, mag. iur., voditeljica Studentske referade
3. Marijan Dumančić, mag. iur., voditelj Ureda za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja
4. Andreja Juričević Petričević, mag. iur., univ. spec. pol., stručna suradnica u Uredu za projekte i međunarodnu suradnju
5. Zdravko Rašić, voditelj Ureda za informatiku i računalnu mrežu
6. Ljiljana Siber, mag. bibl., mag. iur., voditeljica Knjižnice
7. Ivančica Tubić, mag. oec., voditeljica Ureda za računovodstveno-financijske poslove
8. Dražen Dujak, mag. informatologije, stručni suradnik u Knjižnici

Lektor:

Izv.prof.dr.sc. Goran Tanacković Faletar, Filozofski fakultet Osijek

Prevoditelj na engleski jezik:

Eloquentia, obrt za prevođenje i intelektualne usluge, vl. Denis Pavić

Grafičko oblikovanje:

Zdravko Rašić, oec., voditelj Ureda za informatiku i računalnu mrežu

Sadržaj:

I.	Kratak opis visokog učilišta.....	1
	UVOD.....	1
	MATERIJALNO-KADROVSKI UVJETI ZA DJELOVANJE FAKULTETA.....	1
	FINANCIJSKO POSLOVANJE.....	4
	KNJIŽNICA I INFORMATIČKA OPREMLJENOST.....	5
	STUDIJSKI PROGRAMI, NASTAVA I STUDENTI.....	5
	ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST.....	6
	IZDAVAČKA DJELATNOST.....	6
	POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI.....	6
	MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA.....	7
	SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM.....	7
	PRETHODNA VANJSKA VREDNOVANJA.....	7
II.	Opis tijeka izrade Samoanalize.....	10
III.	Standardi za vrednovanje kvalitete u postupku reakreditacije visokih učilišta.....	11
1.	Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta.....	11
1.1.	Visoko je učilište uspostavilo funkcionalan sustav unutarnjeg osiguranja kvalitete.....	11
1.2.	Visoko učilište primjenjuje preporuke za unapređivanje kvalitete iz ranije provedenih vrednovanja.....	15
1.3.	Visoko učilište podupire akademski integritet i slobode, sprečava sve oblike neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije.....	16
1.4.	Visoko učilište osigurava dostupnost informacija o važnim aspektima svojih aktivnosti (nastavnoj, znanstvenoj/umjetničkoj i društvenoj ulozi).....	18
1.5.	Visoko učilište razumije i potiče razvoj svoje društvene uloge.....	19
1.6.	Programi cjeloživotnog učenja koje visoko učilište izvodi usklađeni su sa strateškim ciljevima i misijom visokog učilišta te društvenim potrebama.....	22
	Prilog 1. SWOT-analiza.....	25
2.	Studijski programi.....	26
2.1.	Opći ciljevi svih studijskih programa u skladu su s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta te društvenim potrebama.....	26
2.2.	Predviđeni ishodi učenja studijskih programa koje visoko učilište izvodi odgovaraju razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu.....	29
2.3.	Visoko učilište dokazuje postignuće predviđenih ishoda učenja na studijskim programima koje izvodi.....	32

2.4.	Postupci planiranja, predlaganja i prihvaćanja novih te revizije ili ukidanja postojećih programa uključuju povratne informacije studenata, poslodavaca, strukovnih udruženja, alumnijska	36
2.5.	Visoko učilište osigurava usklađenost ECTS-bodova sa stvarnim studentskim opterećenjem. 38	
2.6.	Studentska je praksa sastavni dio studijskih programa (gdje je to primjenjivo).	39
3.	Nastavni proces i podrška studentima.....	43
3.1.	Uvjeti za upis ili nastavak studija usklađeni su sa zahtjevima studijskog programa, jasni su, objavljeni i dosljedno se primjenjuju	43
3.2.	Visoko učilište prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata na studiju i na temelju njih osigurava kontinuitet studiranja i završnost studenata	45
3.3.	Visoko učilište osigurava poučavanje usmjereno na studenta.	46
3.4.	Visoko učilište osigurava odgovarajuću podršku studentima.....	50
3.5.	Visoko učilište osigurava podršku studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina	52
3.6.	Visoko učilište omogućava studentima stjecanje međunarodnog iskustva	53
3.7.	Visoko učilište osigurava povoljne uvjete za studiranje inozemnih studenata	54
3.8.	Visoko učilište osigurava objektivno i dosljedno vrednovanje i ocjenjivanje studentskih postignuća.....	55
3.9.	Visoko učilište izdaje diplomu i dopunske isprave o studiju u skladu s odgovarajućim propisima	57
3.10.	Visoko učilište vodi brigu o zapošljivosti studenata nakon studija	58
4.	Nastavnički i institucijski kapaciteti (ESG 1.5., ESG 1.6.).....	60
4.1.	Visoko učilište osigurava odgovarajuće nastavničke kapacitete	60
4.2.	Zapošljavanje, napredovanje i reizbor nastavnika temelje se na objektivnim i transparentnim postupcima koji uključuju vrednovanje izvrsnosti.....	64
4.3.	Visoko učilište pruža podršku nastavnicima u njihovu profesionalnom razvoju	68
	Tablica 4.3.1. Ukupna ocjena nastavnika ostvarena na studentskim anketama po studijskim godinama	69
4.4.	Prostor, oprema i cjelokupna infrastruktura (laboratoriji, informatička služba, radilišta i sl.) odgovarajući su za provedbu studijskih programa i osiguravaju postizanje predviđenih ishoda učenja te realizaciju znanstvene/umjetničke i stručne djelatnosti	71
4.5.	Knjižnica i njezina opremljenost te pristup dodatnim sadržajima osiguravaju dostupnost literature i knjižničnih usluga za potrebe kvalitetna studiranja i kvalitetne znanstveno-nastavne / umjetničko-nastavne djelatnosti	74
4.6.	Visoko učilište racionalno upravlja financijskim resursima	79
5.	ZNANSTVENA/UMJETNIČKA DJELATNOST	83
5.1.	Nastavnici i suradnici zaposleni na visokom učilištu posvećeni su postizanju visoke kvalitete i kvantitete znanstvenog istraživanja	83
5.2.	Visoko učilište dokazuje društvenu relevantnost svojih znanstvenih, stručnih i umjetničkih istraživanja i prijenosa znanja	87

5.3. Znanstvena/umjetnička i stručna postignuća visokog učilišta prepoznata su u nacionalnim i međunarodnim okvirima.	91
5.4. Znanstvena/umjetnička djelatnost visokog učilišta održiva je i razvojna	95
5.5. Znanstvena/umjetnička i stručna aktivnost i postignuća visokog učilišta unapređuju nastavni proces.....	99

I. Kratak opis visokog učilišta

UVOD

Potreba za obrazovanjem pravnih stručnjaka na području Slavonije i Baranje uočena je još šezdesetih godina prošloga stoljeća, kada je 1961. godine s radom započeo dislocirani pravni studij u Osijeku u organizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod nazivom Centar za izvanredni studij u Osijeku. Potom je 1973. u okviru Pravnog studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku pokrenuta kontinuirana izobrazba pravnika. Inicijativa za osnivanjem Fakulteta kao samostalne sastavnice Sveučilišta u Osijeku potekla je od gospodarskih subjekata s područja cijele Slavonije i Baranje, Društva pravnika u privredi Osijek, tadašnjeg Društva pravnika u pravosuđu, Privredne komore Slavonije i Baranje i tadašnje Skupštine općine Osijek. Tako je dvije godine poslije, točnije, **10. rujna 1975.**, osnovan Pravni fakultet Osijek, konstituiran **22. prosinca 1975.** upisom u sudski registar Okružnog suda (današnji Trgovački sud) pod red. br. 571. Taj se dan ujedno obilježava kao Dan Fakulteta.

Misija Pravnog fakulteta Osijek od osnutka 1975. godine jest sustavno razvijati i unapređivati pojedinca i zajednicu. Dosadašnji naponi rezultirali su obrazovanjem generacija izvrsnih pravnika, koji su svoju karijeru izgradili u okviru najviših razina zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti, kao i u području znanosti i visokog obrazovanja. Na Fakultetu je do danas (zaključno s 30. rujna 2020.) ukupno 9.216 polaznika uspješno okončalo svoje obrazovanje u okviru različitih studija. Fakultet održava veze sa svojim bivšim studentima, prvenstveno kroz [Alumni-klub Pravnog fakulteta Osijek](#), udrugu čiji su članovi osobe koje su diplomirale na nekom od studijskih programa Fakulteta. Udruga je osnovana na osnivačkoj sjednici održanoj u Osijeku 14. prosinca 2017. godine. Članstvo u udruzi ostvaruje se slobodnom voljom i temelji se na pripadnosti akademskoj zajednici Fakulteta. Aktualni predsjednik Alumni-kluba je dekan izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, a počasna je predsjednica prof. dr. sc. Jasna Omejec, bivša predsjednica Ustavnog suda Republike Hrvatske i sveučilišna profesorica Pravnog fakulteta u Zagrebu.

MATERIJALNO-KADROVSKI UVJETI ZA DJELOVANJE FAKULTETA

Raspoloživi prostor i njegova uporaba: Pravni fakultet Osijek obavlja svoju djelatnost na četiri lokacije u Osijeku (Stjepana Radića broj 13, Stjepana Radića broj 17, Sveučilišni kampus u Ulici Cara Hadrijana broj 8a i Rektorat, Trg Svetog Trojstva 3). Poslovanje na četiri lokacije otežava organizaciju nastavnog procesa i umanjuje kvalitetnu administrativnu i tehničku podršku. Prioritet je izgradnja nove zgrade Pravnog fakulteta na lokaciji Sveučilišnog kampusa. Za planiranu lokaciju u zapadnom dijelu Sveučilišnog [kampusa](#) ishođeni su posebni uvjeti zaštite nepokretnog kulturnog dobra, a izgradnja nove zgrade Fakulteta uvrštena je u Strateški program Pravnog fakulteta Osijek za razdoblje 2020.–2025. godine. Stoga će u narednom razdoblju Fakultet intenzivirati svoje aktivnosti usmjerene na provedbu natječaja za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje, kao preduvjet za izradu projektne dokumentacije koja je potrebna za ishođenje građevinske dozvole.

Ustrojstvo fakulteta (na dan 30. rujna 2020.): Sukladno Statutu Pravnog fakulteta Osijek, na čelu Pravnog fakulteta Osijek nalazi se **dekan** (trenutno izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević) te **tri prodekana**: prodekan za nastavu i studente, prodekan za znanost, međunarodnu suradnju i poslijediplomske studije te prodekan za poslovanje, razvoj i projekte. Fakultetom, uz dekana, upravlja [Fakultetsko vijeće](#) koje čine nastavno osoblje, predstavnici nenastavnog osoblja te predstavnici studenata. Fakultetsko vijeće trenutno broji ukupno 61 člana, od čega je 47 članova iz reda nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima, 2 člana iz reda suradnika – asistenata, 2 člana predstavnika nastavnih zvanja, 1 član iz reda nenastavnog osoblja te 9 članova iz reda studenata. U jednoj akademskoj godini uobičajeno se održava 12 sjednica, od čega 11 radnih i jedna svečana povodom obilježavanja Dana Fakulteta. Kako bi se osigurao otvoren i transparentan način oblikovanja stavova o pitanjima važnim za Fakultet, [Uprava](#) redovito provodi konzultacije s predsjednicima Katedri na tzv. [proširenim stručnim kolegijima](#). Prošireni stručni kolegiji uglavnom prethode sjednicama Fakultetskog vijeća.

Ustrojbene su jedinice Fakulteta katedre, pravne klinike, Knjižnica i Tajništvo. Na Fakultetu je ustrojeno 10 katedri, kao temeljnih ustrojbenih jedinica Fakulteta za izvođenje nastavnog, znanstvenog i stručnog rada. Redom su to sljedeće katedre:

1. Katedra pravne povijesti i rimskog prava
2. Katedra ekonomskih znanosti
3. Katedra ustavnog i europskog prava
4. Katedra upravnog prava i znanosti
5. Katedra međunarodnopravnih i pravnoteorijskih znanosti i metodologije
6. Katedra trgovačkog, financijskog, pomorskog i općeprometnog prava
7. Katedra građanskopravnih i obiteljskopravne znanosti
8. Katedra kaznenopravnih znanosti
9. Katedra radnopravnih i socijalnih znanosti i socijalnog rada
10. Katedra stranih jezika i sociologije.

Nastavnici i suradnici: Na Fakultetu je u znanstveno-nastavnom, nastavnom i stručnom zvanju zaposleno ukupno 55 zaposlenika. Prikaz strukture zaposlenih u znanstveno-nastavnom, nastavnom i stručnom zvanju u akademskoj 2019./2020. glasi kako slijedi: četiri (4) redovita profesora u trajnom zvanju, devet (9) redovitih profesora, deset (10) izvanrednih profesora, dvadeset četiri (24) docenta, jedan (1) poslijedoktorand, četiri (4) viša predavača, četiri (4) asistenta i jedan (1) predavač. Fakultet ima relativno **mlad znanstveni kadar** (prosječna je dob 45 godina starosti), koji je kratkoročno gledajući možda slabost, ali je dugoročno snaga i jamstvo razvoja Fakulteta. „Mali“ kolektiv poput našega omogućava veću fleksibilnost i lakše prilagođavanje promjenama i zahtjevima tržišta rada.

Stručno, administrativno i pomoćno osoblje: Pri Fakultetu je ustrojeno **Tajništvo** (Odjel u središnjoj službi) kao ustrojbeni jedinica za obavljanje pravnih, stručno-administrativnih i financijsko-računovodstvenih poslova, poslova unapređivanja i osiguravanja kvalitete, poslova vezanih uz studentska pitanja, tehničkih i pomoćnih poslova na Fakultetu te drugih poslova

vezanih uz uspješan rad Fakulteta. Tajništvo u svom sastavu ima 8 nižih ustrojbenih jedinica koje su ustrojene kao odsjeci, pododsjeci i odjeljci, i to kako slijedi:

1. Pododsjek u područnoj službi za pravne, kadrovske, opće i administrativne poslove (Ured za pravne, kadrovske, opće i administrativne poslove)
2. Pododsjek u središnjoj službi za računovodstveno-financijske poslove (Ured za računovodstveno-financijske poslove)
3. Referada za nastavu i studente (Studentska referada)
4. Odjeljak ostalih ustrojstvenih jedinica za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja (Ured za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja)
5. Odjeljak za projekte i međunarodnu suradnju (Ured za projekte i međunarodnu suradnju)
6. Odjeljak ostalih ustrojstvenih jedinica za informatiku i računalnu mrežu / Ispostava za informatiku i računalnu mrežu (Ured za informatiku i računalnu mrežu)
7. Odsjek dekana i prodekana (Ured dekana i prodekana)
8. Odsjek za tehničke i pomoćne poslove (Ured za tehničke i pomoćne poslove).

Tajništvo u svom sastavu ima tajnika i 25 zaposlenika; od toga je u stručno-administrativnim službama Fakulteta zaposleno 8 zaposlenika s visokom stručnom spremom, 2 s višom stručnom spremom i 9 sa srednjom stručnom spremom. Na pomoćno-tehničkim poslovima radi voditelj ureda sa srednjom stručnom spremom, 2 telefonista/garderobijera i 5 spremačica.

Knjižnica je ustrojbeno jedinica za obavljanje knjižnično-informacijskih zadaća te poslova vezanih uz nastavne, znanstvenoistraživačke i stručne potrebe Fakulteta. U Knjižnici Fakulteta zaposleno je 5 djelatnika, od kojih 4 s visokom stručnom spremom i 1 s višom stručnom spremom.

Suvremeno pravničko obrazovanje nezamislivo je bez praktične nastave koja ima različite pojavne oblike, a jedan je od njih **klinička nastava**. S obzirom na to da je biti diplomirani pravnik s praktičnim iskustvom znatno prepoznatljivije na tržištu rada, Pravni fakultet Osijek svojim studentima na raspolaganje daje mogućnost uključivanja u neku od tri aktivne pravne klinike: [Pravno-ekonomsku kliniku](#), Pravnu kliniku [OSIJEK PRO BONO](#) i [Zelenu pravnu kliniku](#), koje su ustrojbene jedinice Fakulteta za organizaciju i izvođenje kliničke nastave.

Slika 1. Organizacijska struktura Pravnog fakulteta Osijek

FINANCIJSKO POSLOVANJE

Financijski uvjeti poslovanja su zadovoljavajući i Fakultet posluje s dobiti. Svakog mjeseca plaće se obračunavaju sukladno propisanim elementima za obračun plaće – iz sredstava državnog proračuna i iz vlastitih i namjenskih sredstava Fakulteta, sukladno [Pravilniku o raspodjeli vlastitih prihoda](#). Vlastita i namjenska sredstva koriste se za podmirivanje dijela troškova redovitog poslovanja, nabavku opreme i literature, naknade vanjskim suradnicima, međunarodnu suradnju i dr. U akademskoj 2019./2020. godini Fakultet je ostvario prihod u iznosu od 30.221.676,76 kuna. Od tog iznosa Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH doznačilo je 18.173.999,90 kuna. Prihodi od projekata, vlastiti i namjenski prihodi iznosili su 12.047.676,86 kuna. Ukupni rashodi iznose 29.428.637,66 kuna. Svi [financijski izvještaji](#) transparentni su i javno dostupni. U razdoblju pred nama izazov je osigurati financijsku stabilnost

Fakulteta, imajući u vidu smanjen broj studenata, ali i neizvjesnost u financiranju u sljedećim godinama. Kako bi privukao veći broj studenata, Fakultet osmišljava nove studijske programe i prilagođava postojeće potrebama tržišta rada.

KNJIŽNICA I INFORMATIČKA OPREMLJENOST

Opremljenost knjižnice i informatička infrastruktura na visokoj su razini, što je i potvrđeno prilikom posljednjeg vanjskog vrednovanja (reakreditacije Fakulteta 2015. godine i reakreditacije doktorskog studija 2019. godine). Kombiniranjem knjižničnih zbirki, slobodnim pristupom [komercijalnim domaćim](#) i [stranim bazama podataka](#) i drugim dostupnim izvorima informacija u skladu s nastavnim planom i programom te profesionalnom vještinom knjižničara doprinosi se kvaliteti u učenju i znanstvenoistraživačkom radu studenata i znanstveno-nastavnog osoblja. Kvalitetu rada stručnih djelatnika knjižnice kontinuirano potvrđuju rezultati studentskih anketa, na kojima se služba ocjenjuje visokom ocjenom (posljednji rezultati: 4,56), kao i prilikom vanjskih vrednovanja Fakulteta. Knjižnica raspolaže studentskom i nastavničkom čitaonicom, odjelom posudbe i knjižničnim fondom od oko 38.500 svezaka nabavljenih kupovinom, darom, razmjenom i fakultetskim izdanjima. Zbirka od 400 naslova časopisa i službenih publikacija (180 stranih, 182 domaća i 46 službenih) prati najnovije i aktualne izvore informacija u navedenim područjima dostupne na više medija. U Knjižnici je smješten [Europski dokumentacijski centar \(EDC\)](#). Centar pruža potporu podučavanju i istraživanju europskog prava i procesa europskog ujedinjenja.

Godišnjim planom nabave planira se kupnja nove računalne i ostale informatičke opreme za potrebe rada nastavnika, nenastavnog osoblja i studenata u informatičkim učionicama, pri čemu je opremanje u skladu s financijskim mogućnostima Fakulteta.

STUDIJSKI PROGRAMI, NASTAVA I STUDENTI

U ak. god. 2020./2021. na pojedinim studijskim programima upisano je ukupno 2077 studenata, od čega 789 redovitih i 1288 izvanrednih studenata. Nastavna djelatnost na Fakultetu bilježi kontinuiran rast iz godine u godinu, razvojem studijskih programa koji nude mogućnost vertikalnog obrazovanja u polju prava. Uz **Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Pravo** (dalje: IPDSSP), na Fakultetu je tako moguće pohađati **Poslijediplomski specijalistički studij Ljudska prava** i **Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Pravo**. Osigurana je i mogućnost vertikalnog stručnog obrazovanja, s posebnim osvrtom na područje javne uprave. Tako je nakon završenog trogodišnjeg **Stručnog upravnog studija** (dalje: SUS) moguće nastaviti obrazovanje na dvogodišnjem **Specijalističkom diplomskom stručnom studiju Javna uprava** (dalje: Javna uprava). Od ak. god. 2017./2018. pokrenut je **Preddiplomski sveučilišni studij Socijalni rad**, a od ak. god. 2020./2021. izvodi se i **Diplomski sveučilišni studij Socijalni rad**. Od sljedeće akademske godine izvodit će se novi **Poslijediplomski specijalistički studij Poslovno pravo i poslovne transakcije**. Pravni fakultet Osijek suočen je već nekoliko godina sa smanjenim brojem studenata na studijskim programima koje izvodi, što za sobom povlači negativne posljedice. To prije svega ugrožava radna mjesta (nedostatak norme nastavnika) i dugoročno narušava financijsku stabilnost Fakulteta. To je posljedica kako objektivnih vanjskih čimbenika tako i onih unutarnjih. Dok na

vanjske čimbenike uopće ne možemo utjecati ili možemo tek neznatno, trebamo preuzeti potpunu kontrolu nad unutarnjim čimbenicima. Prije svega, Fakultet mora (što i čini) ponuditi studijske programe koji će „stvoriti“ tržišno poželjne zaposlenike. To podrazumijeva reformu postojećih studijskih programa (SUS i IPDSSP).

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Iz godine u godinu uočava se [porast broja radova objavljenih u časopisima indeksiranim u prestižnim bazama](#) te broj knjiga i poglavlja u knjigama kod međunarodno priznatih izdavača. Posebno je vidljiv porast broja radova u bazi Scopus. Uspostava Ureda za projekte i međunarodnu suradnju pozitivno je utjecala na porast broja projekata, a time i sredstava za znanstvenoistraživački rad. Fakultet od ak. god. 2020./2021. provodi i 25 internih fakultetskih projekata koji se financiraju dijelom iz proračuna za znanstvenu djelatnost, a dijelom vlastitim sredstvima. Svi se nastavnici kontinuirano usavršavaju odlaskom na znanstvene konferencije, ljetne škole, seminare i radionice te korištenjem mobilnosti, ponajprije kroz program Erasmus+. Istraživanje i diseminacija znanstvenog rada vidljivi su i kroz sudjelovanje sve većeg broja zaposlenika na znanstvenim konferencijama, što utječe na rashode za plaćanje kotizacija, putnih troškova i smještaja. Tijekom 2020. godine uspostavljen je Interni fond za znanost kroz koji se alociraju namjenska sredstva za financiranje znanstvenoistraživačke djelatnosti. Fakultet već petu godinu zaredom uspješno organizira međunarodnu znanstvenu konferenciju posvećenu pravu Europske unije. Pristigli radovi prolaze strog recenzijski postupak (dvostruke slijepe recenzije) i objavljuju se u Zborniku radova [EU and Member States Issues and Challenges – ECLIC](#) koji je indeksiran u prestižnim bazama [Heinonline](#) i [Web of Science Conference Proceedings Citation Index](#).

IZDAVAČKA DJELATNOST

Fakultet redovito uređuje i objavljuje tri serijske publikacije: [Pravni vjesnik](#), [Paragraf](#) i [ECLIC](#). Premda je Pravni vjesnik referiran u prestižnim bazama ([HeinOnline](#), [Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#), ProQuest Research Library, ProQuest, EBSCO, [ERIH PLUS](#), [CEEOL](#) te [Web of Science – Emerging Sources Citation Index](#)), prioritet je uključiti ga, kao temeljni časopis Fakulteta, u bazu Scopus. S tim je ciljem povećan broj vanjskih i inozemnih recenzenata, kao i objavljivanje radova na stranim jezicima, prvenstveno engleskom. Potrebno je dodatno unaprijediti izdavačku djelatnost Fakulteta. Prvi korak učinjen je izmjenama Pravilnika o vlastitoj izdavačkoj djelatnosti i njegovim usklađivanjem s novim sveučilišnim pravilnikom (studeni 2019.). S ciljem poticanja publiciranja udžbenika i monografija u vlastitoj izdavačkoj djelatnosti, razmatra se mogućnost honoriranja autora. S ciljem bolje promocije izdanja Fakulteta organiziraju se promocije knjiga i prodaja putem [interneta, odnosno web-shopa](#).

POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI

Na Fakultetu se trenutno aktivno izvodi [Poslijediplomski specijalistički studij Ljudska prava](#) i [Poslijediplomski sveučilišni \(doktorski\) studij Pravo](#). Doktorski studij u potpunosti je reformiran sukladno preporukama Stručnog povjerenstva za reakreditaciju iz 2019. godine.

Fakultet radi na razvijanju novih poslijediplomskih specijalističkih studija, i to na način da se najprije detektiraju ona područja na kojima postoji potreba za razvijanjem specijalističkih programa, ali i nastavnički kapaciteti za njihovo izvođenje. Tako je ustrojen novi Poslijediplomski specijalistički studij Poslovno pravo i poslovne transakcije koji će se izvoditi od ak. god. 2021./2022.

MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA

Fakultet trenutno ima ukupno [51 potpisan Erasmus+ ugovor](#) o razmjeni s inozemnim visokim učilištima. Što se tiče bilateralne međunarodne suradnje s europskim i svjetskim sveučilištima, ona je također u značajnom porastu. U trenutku prethodnog vanjskog vrednovanja Fakultet je imao sedam (7) potpisanih međunarodnih sporazuma. Broj ugovora porastao je i trenutno imamo [16 sporazuma](#). S ciljem jačanja mobilnosti nastavnog i nenastavnog osoblja i studenata, Fakultet je donio vlastiti Pravilnik o programu međunarodne mobilnosti studenata Erasmus+ (2017.) i Protokol dolazne i odlazne studentske mobilnosti Erasmus+ Pravnog Fakulteta Osijek (2018.). Tim dvama aktima detaljno je uređena odlazna i dolazna mobilnost. Prilog Pravilnika i Protokola jest obrazac zahtjeva za priznavanje mobilnosti. Na realizaciju programa mobilnosti nastavnika, studenata i nenastavnog osoblja Erasmus u 2020. godini negativno je utjecala pandemija koronavirusa.

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM

Na Fakultetu je uspostavljen neovisni [Ured za unapređivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja](#) (dalje: Ured za kvalitetu) i [Povjerenstvo za osiguranje i unapređenje kvalitete viskog obrazovanja](#) (dalje: Povjerenstvo za kvalitetu). Povjerenstvo redovito održava sastanke i donosi [Preporuke Upravi Fakulteta](#). Fakulteta koje trebaju biti smjerkazi poboljšanja kvalitete nastavne i znanstvene djelatnosti. Ured za kvalitetu donosi za svaku akademsku godinu [Plan rada s praćenjem izvršenja](#). Ured za kvalitetu provodi i internu studentsku anketu, samoevaluaciju nastavnika i rekapitulaciju ispitnih rokova, odnosno praćenje prolaznosti i izlaznosti na ispitima.

PRETHODNA VANJSKA VREDNOVANJA

Iz teksta Samoanalize vidljiv je **značajan napredak u odnosu na prethodno vrednovano razdoblje**, i to u svim segmentima rada i poslovanja Fakulteta. U nastavku se daje kratak prikaz rezultata prethodnih vrednovanja Fakulteta.

Pravni fakultet Osijek tijekom 2015. godine prošao je postupak reakreditacije, koji je na temelju godišnjeg plana provela Agencija za znanost i visoko obrazovanje (dalje: AZVO). Stručno povjerenstvo obavilo je posjet 23. i 24. studenoga 2015. te je Fakultetu dostavljeno [Izvjješće Stručnog povjerenstva](#) u siječnju 2016. AZVO je donio [Akreditacijsku preporuku](#) za Pravni fakultet Osijek 29. veljače 2016. godine (Klasa: 602-04/14-04/0050, Urbroj: 355-02-04-16-11), u kojem je uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta preporučio ministru nadležnom za znanost i obrazovanje izdavanje tzv. pisma očekivanja s rokom otklanjanja nedostataka od 3 godine uz naknadno praćenje djelatnosti Fakulteta i donošenje akcijskog plana s ciljem unapređenja kvalitete u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja pisma očekivanja u kojem se,

između ostalog, moraju jasno navesti mjere koje će vrednovano visoko učilište poduzeti u narednim akademskim godinama kako bi se ostvario propisani omjer i dostavljanje akcijskog plana Agenciji. Ministar znanosti, obrazovanja i sporta izdao je dana 14. travnja 2016. godine tzv. [pismo očekivanja](#) (Klasa 600-04/16-13/00016, Urbroj: 533-20-16-0002) s rokom otklanjanja nedostataka od tri godine.

Fakultetsko je vijeće na svojoj 423. sjednici, održanoj 20. srpnja 2016. godine, donijelo [Akcijski plan za unapređenje kvalitete i Godišnje izvješće o ostvarenju Akcijskog plana Pravnog fakulteta Osijek za razdoblje 15. lipnja 2016. – 15. lipnja 2017. godine](#). Na svojoj 456. sjednici, održanoj 19. lipnja 2018. godine, Fakultetsko vijeće usvojilo je Izvješće o primjeni Akcijskog plana za unapređenje i osiguranje kvalitete s ciljem uklanjanja nedostataka utvrđenih u akreditaciji Pravnog fakulteta Osijek u razdoblju 2016.–2018. (Klasa: 602-04/16-13/00016, URBROJ: 533-20-16-0002). Tim Izvješćem prikazane su aktivnosti i mjere koje su poduzete s ciljem unapređenja kvalitete sukladno preporukama Stručnog povjerenstva iz siječnja 2016. godine. Izvješće je 3. srpnja 2018. godine dostavljeno Akreditacijskom savjetu AZVO-a. Dana 26. studenog 2018. godine dostavljeno je i dodatno očitovanje vezano uz ispunjavanje uvjeta utvrđenih pismom očekivanja, a odnosi se na stanje u MOZVAG-u i omjer broja studenata i nastavnika (Klasa: 600-01/18-02/7, urbroj: 2158/95-01-18-3 od 23. studenog 2018. godine).

Svu zaprimljenu dokumentaciju Akreditacijski savjet razmatrao je na svojoj sjednici, održanoj dana 17. prosinca 2018. godine, te je donio mišljenje o ispunjavanju uvjeta traženih pismom očekivanja. Akreditacijski savjet utvrdio je da omjer između ukupnog broja stalno zaposlenih nastavnika i ukupnog broja upisanih studenata iznosi $I : 27,83$ te da je Fakultet otklonio ključne nedostatke utvrđene u Izvješću stručnog povjerenstva iz siječnja 2016. godine.

Sukladno gore navedenom, Agencija je donijela [Akreditacijsku preporuku](#) (Klasa: 602-04/14-04/0050, Urbroj: 355-02-04-18-0019 od 31. prosinca 2018.) kojom preporuča izdavanje **potvrde o ispunjavanju uvjeta** za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti Pravnom fakultetu Osijek uz naknadno praćenje, što podrazumijeva donošenje novog akcijskog plana s ciljem unapređenja kvalitete u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja potvrde te dostavljanje akcijskog AZVO-u uz izvještavanje Agencije jednom godišnje o realizaciji akcijskog plana, uključujući ažuriranje uvjeta izvođenja u informacijskom sustavu koji koristi Agencija. Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je na podlozi Akreditacijske preporuke AZVO-a [POTVRDU o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti](#) (Klasa: 602-04/16-13/00016, Urbroj: 553-04-19-0004 od 1. veljače 2019. godine).

U izradi, drugog po redu, [Akcijskog plana za unapređenje kvalitete Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) Uprava Fakulteta odlučila je i dalje slijediti [Preporuke Stručnog povjerenstva u postupku reakreditacije](#) iz siječnja 2016. godine i [Akreditacijske preporuke AZVO-a](#) iz veljače 2016. godine. To je logično jer je Fakultet otklonio ključne nedostatke, čime je ispunio sve preduvjete za izdavanje pozitivne akreditacijske preporuke i bezuvjetne dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog

obrazovanja.¹ S obzirom na to da se pokazalo kako je prvi Akcijski plan za unapređenje kvalitete za razdoblje 15. lipnja 2016. – 15. lipnja 2017. godine bio odgovarajuće pripremljen, Uprava Fakulteta odlučila je slijediti isti model planiranja, a spomenuti plan koristiti kao predložak za izradu novoga, drugog po redu akcijskog plana.

Nakon provedenog vanjskog vrednovanja Sveučilišnog poslijediplomskog doktorskog studija iz znanstvenog područja društvenih znanosti (1. ožujka 2019. godine), Stručno povjerenstvo izradilo je svoje izvješće u travnju 2019. godine. Dana 9. kolovoza 2019. godine zaprimili smo Akreditacijsku preporuku AZVO-a (Klasa: 602-04/16-04/0088, Urbroj: 355-06-02-19-00111 od 30. srpnja 2019.) u kojoj se potvrđuju preporuke Stručnog povjerenstva i predlaže izdavanje pisma očekivanja (tzv. uvjetne dopusnice) s rokom otklanjanja nedostataka unutar dvije godine i zabranom upisa u razdoblju određenom pismom očekivanja. Preporuke Povjerenstva za sobom su povlačile ne samo reformu doktorskog studija nego i opsežnije reforme na razini Fakulteta. Fakultetsko vijeće usvojilo je poseban [Akcijski plan za unapređenje kvalitete poslijediplomskog doktorskog studija iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja prava za razdoblje od 5. 2. 2020. do 5. 2. 2022. godine](#) (Klasa: 600-01/20-02/3, Urbroj: 2158/95-01-20-2). Provedbu Akcijskog plana prati Povjerenstvo za praćenje ispunjavanja uvjeta iz Akcijskog plana za unapređenje kvalitete poslijediplomskog sveučilišnog studija pravo. Navedeno povjerenstvo svakih šest mjeseci od dana imenovanja izrađuje izvještaj o provedbi Akcijskog plana za unapređenje kvalitete poslijediplomskog sveučilišnog studija. Na temelju izvješća Povjerenstva dekan donosi Izvješće o ostvarenim rezultatima Akcijskog plana za unapređenje kvalitete Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pravo. Nakon podnošenja prvog Izvješća o ostvarenim rezultatima Akcijskog plana za unapređenje kvalitete Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pravo za razdoblje od 5. 2. 2020. do 25. 7. 2020. godine, Akreditacijski savjet utvrdio je u svojoj preporuci od 25. rujna 2020. godine da je Pravni fakultet Osijek učinio značajne pomake u svom radu. Slijedom toga, Akreditacijski savjet u svojoj je preporuci **uklonio zabranu upisa**. Međutim u preporuci nakon drugog Izvješća o ostvarenim rezultatima Akcijskog plana za unapređenje kvalitete Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pravo i dalje se predlaže izdavanje pisma očekivanja (tzv. uvjetne dopusnice) s rokom otklanjanja nedostataka od tri godine počevši od izdavanja prvog pisma očekivanja, tj. do 10. rujna 2022. godine, kako bi se Fakultetu omogućilo da primijeni sva poboljšanja koja donose izmjene programa doktorskog studija.

Preporuke akreditacijskih povjerenstava bile su podloga za izradu spomenutih akcijskih planova te su implementirane u novi [Strateški program Pravnog fakulteta Osijek za razdoblje 2020.–2025. godine](#) (dalje: *Strategija*) usvojen u srpnju 2020. godine. Strateški program prati [Akcijski plan za provođenje Strateškog programa](#) (od 2. studenog 2020.) kojim su jasno definirane aktivnosti, odgovorne osobe ili tijela za njihovu provedbu, indikatori i rokovi.

---

¹ Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je na podlozi Akreditacijske preporuke Agencije za znanost i visoko obrazovanje POTVRDU o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti (Klasa: 602-04/16-13/00016, URBROJ: 553-04-19-0004 od 1. veljače 2019. godine).

II. Opis tijeka izrade Samoanalize

Akreditacijski savjet na svojoj je 117. sjednici, održanoj 16. lipnja 2020. godine, donio Plan reakreditacije visokih učilišta (dalje: Plan) u 2021. godini. Fakultetsko vijeće Pravnog fakulteta Osijek je 9. studenoga 2020. godine donijelo [Odluku o imenovanju Povjerenstva za izradu Samoanalize i imenovanju radnih skupina za pojedine kategorije/standarde](#). Krovno povjerenstvo za izradu Samoanalize čine dekan, prodekani, tajnica Fakulteta i voditelji pojedinih radnih skupina. Uz pet temeljenih radnih skupina, za pojedine standarde imenovane su i dvije dodatne: a) mrežna stranica i društvene mreže i b) stručno-tehnička pomoć i podrška. Za koordinaticu izrade samoanalize imenovana je prodekanica za nastavu i studente izv. prof. dr. sc. Paula Poretti. Za koordinaticu MOZVAG-a imenovana je prodekanica za znanost, međunarodnu suradnju i poslijediplomske studije izv. prof. dr. sc. Dunja Duić. Kroz radne skupine uključili smo gotovo sve nastavnike, voditelje pojedinih službi Fakulteta, kao i predstavnike studenata.

Dana 12. studenoga 2020. godine održan je zajednički sastanak Uprave Fakulteta s članovima svih imenovanih radnih skupina. Zbog nepovoljne epidemiološke situacije sastanak je održan u hibridnom obliku, djelomično uživo, a djelomično *online* putem platforme *Zoom*. Na sastanku je predstavljen sam postupak akreditacije, standardi za vrednovanje, minimalni uvjeti, rokovi i dr. Na sastanku je stvoreno pozitivno ozračje i dobra radna atmosfera. Nakon toga je rad na tekstu Samoanalize nastavljen u radnim skupinama, pri čemu smo izdvojili ključne standarde i njima posvetili posebnu pozornost. Sastanci radnih skupina održavali su se redovito, u pravilu svaki tjedan. Sve radne skupine dostavile su nacrt teksta krovnom povjerenstvu do 12. srpnja 2021. godine. Nakon toga je Povjerenstvo za izradu Samoanalize izradilo cjelovit tekst Samoanalize koji je 3. rujna 2021. dostavljen svim djelatnicima na uvid i javnu raspravu. Tekst je usvojen na sjednici Fakultetskog vijeća održanoj 20. rujna 2021. godine.

III. Standardi za vrednovanje kvalitete u postupku reakreditacije visokih učilišta

1. Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta

1.1. Visoko je učilište uspostavilo funkcionalan sustav unutarnjeg osiguranja kvalitete

- *Interni sustav osiguravanja kvalitete obuhvaća i vrednuje cjelokupnu djelatnost i sve aktivnosti visokog učilišta (studijske programe, nastavni proces, podršku studentima, podršku studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina, resurse za učenje, znanstvenu/umjetničku djelatnost, stručnu djelatnost itd.) i to potkrepljuje dokumentima.*
- *Interni sustav osiguravanja kvalitete aktivno uključuje sve dionike visokog učilišta (studente i vanjske dionike – poslodavce, alumnije, predstavnike strukovnih i profesionalnih udruženja, organizacije civilnog društva / udruge te unutarnje dionike).*
- *Visoko je učilište prihvatilo politiku osiguravanja kvalitete, koja je dio strateškog upravljanja visokim učilištem, a realizira se provedbom strategije, uključujući strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od najmanje pet godina.*
- *Provedba strategije obuhvaća SWOT-analizu ili slično, strateške ciljeve, ciljeve iz programskih ugovora (gdje je primjenjivo), operativni plan, definiranu odgovornost za provedbu, mehanizme praćenja i izvješće o njegovoj realizaciji. Dionici prepoznaju strategiju kao učinkovit alat za unapređenje visokog učilišta.*
- *Visoko učilište sustavno prikuplja i analizira podatke o svojim procesima, resursima i rezultatima te ih koristi za učinkovito upravljanje, unapređivanje svih svojih aktivnosti i daljnji razvoj.*
- *Visoko učilište koristi različite metode prikupljanja informacija o kvaliteti (studentske ankete o nastavi, ankete o zadovoljstvu studijem, suradničku procjenu, povratne informacije poslodavaca i/ili suradnika, diplomiranih studenata i sl.).*
- *Visoko je učilište posvećeno razvoju i provedbi politika upravljanja svojim ljudskim potencijalima (upravljačkim, nastavno-znanstvenim, administrativnim, stručnim i tehničkim), u skladu s načelima i standardima struke.*

Imajući u vidu važnost kvalitete u svim segmentima organizacije i menadžmenta Fakulteta kao važne i utjecajne visokoobrazovne institucije, djelovanje kvalitete organizirano je na nekoliko razina. Naime na Fakultetu je uspostavljen neovisni [Ured za unapređivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja](#) te [Povjerenstvo za osiguranje i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja](#). Povjerenstvo za kvalitetu redovito održava sastanke i donosi [Preporuke Upravi Fakulteta](#) koje trebaju biti smjerokazi poboljšanja kvalitete nastavne i znanstvene djelatnosti. Ured za kvalitetu donosi za svaku akademsku godinu [Plan rada s praćenjem izvršenja](#), dostupan

na stranicama Ureda za kvalitetu od akademske godine 2016./2017. Ured za kvalitetu provodi postupke unutarnjeg vrednovanja te pruža podršku vanjskom vrednovanju. Ured za kvalitetu primjerice provodi [internu studentsku anketu](#) od akademske godine 2014./2015., samoevaluaciju nastavnika i rekapitulaciju ispitnih rokova, odnosno [praćenje prolaznosti i ocjena na ispitima](#) koje je na stranicama Fakulteta moguće vidjeti za razdoblje 2015.–2020. godine za studijske programe Stručnog upravnog studija, Integriranog preddiplomskog i diplomskog studija i Sveučilišnog preddiplomskog studija Socijalni rad. Za Diplomski studij Socijalni rad praćenje prolaznosti i ocjena na ispitima bit će dostupno po završetku prve generacije studijskog programa diplomskog studija.

Interni sustav osiguravanja kvalitete institucionalne razine temelji se na nekoliko dokumenata kvalitete: [Politici kvalitete Pravnog fakulteta Osijek](#), [Priručniku kvalitete Pravnog fakulteta Osijek](#) te [Pravilniku o ustroju i djelovanju sustava za osiguravanje i unapređivanje kvalitete na Pravnom fakultetu Osijek](#).

Fakultet teži tomu da interni sustav osiguravanja kvalitete obuhvaća i vrednuje sve aktivnosti i cjelokupnu djelatnost Fakulteta. Stoga se provođenje sustava kvalitete planira uvesti i na Specijalističkom diplomskom stručnom studiju Javna uprava te Poslijediplomskom specijalističkom studiju Ljudska prava već u nadolazećoj akademskoj godini. Istraživanja i druge aktivnosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete planiraju se provoditi učestalošću koja osigurava da su vrednovanjem obuhvaćene sve generacije polaznika pojedinog studija. Provođenje postupaka internog sustava osiguravanja kvalitete inicira voditelj pojedinog studija, a provodi Ured za kvalitetu. Fakultet kontinuirano unapređuje interni sustav osiguravanja kvalitete kroz uključivanje studenata, vanjskih dionika i nastavnog osoblja putem članstva i sudjelovanja u radu stalnog fakultetskog tijela – Povjerenstva (suci, odvjetnici, studenti, asistenti) – te na taj način razvija, poboljšava, unapređuje i nadograđuje sve dijelove sustava. Dakle Povjerenstvo, osim nastavnog osoblja, čine i vanjski dionici i studenti. Povjerenstvo je za proteklu akademsku godinu 2019./2020. imenovano Odlukom Fakultetskog vijeća od 23. listopada 2019. godine, i to u sljedećem sastavu:

1. doc. dr. sc. Katarina Marošević, predsjednica Povjerenstva
2. doc. dr. sc. Jelena Kasap, zamjenica predsjednice i članica
3. doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko, članica
4. Ivica Pavić, mag. iur., predstavnik asistenata, član
5. Božidar Horvat, predsjednik Upravnog suda u Osijeku, vanjski član
6. Andreas Mlikota, predsjednik Odvjetničkog zbora Osijek, vanjski član
7. Mislav Radojević, predstavnik studenata, član.

Dakle u Povjerenstvu su 3 člana iz reda znanstveno-nastavnog osoblja, 1 predstavnik suradničkih zvanja (asistenata), 1 predstavnik studenata i 2 vanjska dionika (1 predstavnik iz pravosuđa i 1 predstavnik iz odvjetništva). Nadalje, u okviru Poslijediplomskog doktorskog studija Pravo osnovano je [Povjerenstvo vanjskih dionika](#) koje na sjednicama raspravlja o pitanjima od zajedničkog interesa za studij, a osobito o usklađenosti studijskog programa sa zahtjevima struke, povezanosti studijskih sadržaja s potrebama tržišta rada u privatnom i javnom sektoru te potrebama lokalne zajednice. Aktivno uključivanje studenata i vanjskih

dionika (praktičara iz brojnih područja) vidljivo je kroz njihov angažman u nastavnom procesu i reviziji studijskih programa, znanstvenoistraživačkom radu kroz sudjelovanje u ulozi članova projektnih timova u projektima čiji je nositelj ili partner Pravni fakultet Osijek. Osobito važan aspekt nastavnog i stručnog rada jest njihova zastupljenost u provedbi praktičnih znanja kroz predmete vježbi / kliničke nastave, u kojima se studentima omogućuje uvid u praksu rješavanjem konkretnih predmeta uz primjenu teorijskih znanja i vještina, savjetovanja poduzetnika početnika itd. Spoj teorije i prakse, suradnja studenata, profesora, asistenata, vanjskih suradnika i praktičara izražava se kroz tri različite pravne klinike organizirane na Fakultetu: [Pravno-ekonomska klinika](#), [Pravna klinika OSJEK PRO BONO](#) i [Zelena pravna klinika](#). Također, od osobitog je značaja dio njihova uključivanja u poslijediplomske specijalističke i doktorske studije s ciljem postizanja što boljih standarda znanstvene izvrsnosti. Uloga poslodavaca i praktičara ogleda se u potpori i provedbi navedenih aktivnosti, a za što Pravni fakultet Osijek s njima zaključuje [ugovore ili sporazume o suradnji](#). Organizacije civilnog društva sudjeluju u promicanju studentskog standarda i mobilnosti. Suradnja s profesionalnim i strukovnim organizacijama definirana je putem suradnje s [HUP-om](#) kroz održavanje ljetnih stručnih praksi, održavanje natjecanja *Moot court* te pravno-kliničke nastave. Nadalje, sadašnji i bivši studenti uključeni su u [Alumni-klub Pravnog fakulteta Osijek](#). Kroz [Alumni Classroom 2020](#) uključili smo naše bivše studente, danas uspješne pravnike zaposlene u brojnim područjima (od javne uprave do pravosuđa, odvjetništva, javnog bilježništva, udruga civilnog društva itd.), kako bi sadašnjim studentima prenijeli svoja iskustva studiranja te iznijeli gdje vide PRAVOS za 10 godina te zašto su upravo PRAVOS odabrali za svoje studiranje.

Politika kvalitete implementirana je u [Strateški program znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2015.–2020.](#) Osiguravanje i unapređivanje kvalitete jedna je od sedam strateških dimenzija razvoja znanstvene ustanove te je u razdoblju 2015.–2020. godine osiguravanje kvalitete bilo uglavnom usmjereno prema znanstvenoj i međunarodnoj suradnji. I [Strateški program Fakulteta za razdoblje 2020.–2025.](#) sadržava jednak broj dimenzija (sedam), među kojima je i dimenzija strategije upravljanja sustavom kvalitete. Preostale dimenzije obuhvaćaju sljedeće strategije: razvoja nastavnih djelatnosti, znanstvenoistraživačke djelatnosti, međunarodne suradnje i prijave projekata, pozicioniranja u okruženju, razvoja ljudskih potencijala te obnove, razvoja i materijalnih resursa. Postavljanje internog sustava osiguravanja kvalitete koji obuhvaća i vrednuje cjelokupnu djelatnost i sve aktivnosti visokog učilišta (studijske programe, nastavni proces, podršku studentima, podršku studentima iz podzastupljenih i ranjivih skupina, resurse za učenje, znanstvenu/umjetničku djelatnost, stručnu djelatnost itd.) ključan je. Stoga sustav osiguravanja kvalitete ostaje kao zasebna strateška komponenta, ali je ona utkana u sve ostale prethodno navedene strateške komponente. Nadalje, s obzirom na uočenu potrebu za razvojem ljudskih resursa iz svih perspektiva (interna kultura, kapaciteti, studenti...), ljudski resursi odvojeni su od materijalnih. Stoga se navedene dimenzije promatraju u suodnosu gdje je pet osnovnih dimenzija upravljanja prožeto dvjema „nadređenim“ dimenzijama – upravljanja ljudskim potencijalima i upravljanja kvalitetom, budući da ljudi i kvaliteta čine osnovu uspjeha svake dimenzije pojedinačno i Fakulteta u cjelini. [Osnovni ciljevi strateškog planiranja kvalitete odnose se na:](#)

1. jačanje učinkovite organizacijske strukture za provedbu aktivnosti sustava upravljanja kvalitetom na svim razinama i kroz sve strateške dimenzije Fakulteta i unapređivanje stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete prema svim kriterijima Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)
2. jačanje kvalitete postojećih studija
3. osiguravanje kontinuirane implementacije postojećih Preporuka i
4. promicanje akademskog integriteta i slobode nastavnika te osiguravanje etičnosti u radu.

Strateški program prati [Akcijski plan za provođenje Strateškog programa](#) (od 9. studenog 2020.) kojim su jasno definirane aktivnosti, odgovorne osobe ili tijela za njihovu provedbu, indikatori i rokovi. Jednom godišnje usvaja se izvješće o primjeni Strategije s uključenom [SWOT](#)-analizom. Tijekom izrade aktualnog Strateškog programa Fakulteta za razdoblje 2020.–2025. uključena je šira interna zajednica i njihove planirane buduće aktivnosti. Stoga su provedene i grupne diskusije s nastavnicima (podijeljeno po katedrama), administrativnim osobljem te studentima. Vodič za grupne rasprave sadržavao je različite projektne tehnike i otvorena pitanja. Grupne rasprave pokazale su visok stupanj slaganja interne zajednice oko snaga, slabosti, ali i prilika i prijetnji Fakultetu u sljedećem razdoblju (Prilog 1). Mlad, fleksibilan, otvoren tim pokazao se kao snaga koja iskustvo crpi od udjelom manjeg, ali važnog dijela kolektiva (redoviti profesori i redoviti profesori u trajnom zvanju) te vrlo aktivnih pojedinaca srednje generacije. Odskočila je potreba za stvaranjem stabilnosti i zajedništva u kolektivu zbog svjesnosti kako se radi o važnom sastojku uspjeha za snažno pozicioniranje Fakulteta. Planirana aktivnost, s obzirom na iznimno dobra iskustva, jest i provedba grupnih rasprava sa stručnom i poslovnom javnošću te medijima, a sve to s ciljem definiranja prostora za poboljšavanje stvarnog stanja, ali i percepcije Pravnog fakulteta Osijek. Dakle izrađene su analize na temelju prikupljenih podataka i povratnih informacija različitih dionika te su usvojeni akcijski planovi.

Osim toga, Ured za kvalitetu redovito provodi različita istraživanja i analize s ciljem praćenja indikatora kvalitete i pružanja dodatnih informacija Upravi, od kojih valja izdvojiti sljedeće: 1) [Internu studentsku anketu](#); 2) [Samoevaluaciju nastavnog osoblja](#); 3) [Samoevaluaciju nenastavnog osoblja](#); 4) [Rekapitulaciju ispitnih rokova](#) i 5) [Praćenje podataka o nezaposlenosti](#). Izvješća o provedenim aktivnostima sadrže analizu prikupljenih podataka te opažanja, prijedloge i savjete Ureda za kvalitetu, a dostavljaju se odgovarajućim tijelima ovisno o vrsti istraživanja ili aktivnosti – primjerice cjelokupnoj Upravi ili dijelu Uprave Fakulteta, Povjerenstvu za kvalitetu, voditeljima određenih studija te drugima zainteresiranima na zahtjev. Uz navedena redovita istraživanja Ured za kvalitetu provodi i druga ciljana ili *ad hoc* istraživanja i analize.

Što se tiče metoda prikupljanja informacija, one su prilagođene ispitanicima (npr. studentske ankete o nastavi i zadovoljstvu studijem, suradnička procjena, povratne informacije poslodavaca i diplomiranih studenata, fokus-grupe sa zaposlenicima i dr. metode). Jedan od načina prikupljanja informacija o kvaliteti jest i [Jedinstvena studentska sveučilišna anketa](#). Pravni fakultet Osijek u akademskoj je godini 2019./2020. zabilježio iznimno visok rezultat kao

sastavnica u ostvarenoj ocjeni prema studentskoj anketi, uz napomenu kako je evidentan i [trend rasta prosječne ocjene nastavnika](#). Osim Jedinствene studentske sveučilišne ankete koja se izrađuje na redovitoj razini, Pravni fakultet Osijek vodi računa o praćenju kvalitete Fakulteta i kada je riječ o izvanrednim okolnostima. Primjerice u svibnju 2020. godine Ured za kvalitetu proveo je među studentima [online anketu o zadovoljstvu studenata Pravnog fakulteta Osijek](#) organizacijom i provođenjem *online* nastave s obzirom na nemogućnost uobičajenog održavanja nastave uslijed pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Nadalje, tijekom prosinca 2020. godine provedene su i [ankete o stručnoj praksi](#) na različitim studijima Pravnog fakulteta Osijek, Integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju, Stručnom upravnom studiju te Sveučilišnom preddiplomskom i diplomskom studiju Socijalni rad, kojima je cilj bio utvrditi upoznatost studenata s mogućnošću obavljanja stručne prakse, kao i uvidom u mogućnosti poboljšavanja kvalitete stručne prakse te otvorenih pitanja kojima bi se ispitanicima omogućilo da daju povratne informacije relevantne u daljnjem kreiranju i promjenama studijskog programa, a koje su u najvećem opsegu korištene za implementacije poboljšanja postojeće prakse u organizacijskom i provedbenom smislu na Sveučilišnom preddiplomskom i diplomskom studiju Socijalni rad, pri čemu su poduzete sljedeće promjene i aktivnosti:

- u planiranje provedbe prakse uključili su se studenti sa svojim prijedlozima iz lokalnih zajednica uz identificiranje najpotrebnijih usluga na terenu
- kad god je to moguće, organizira se provedba praktične nastave na terenu, uz poštivanje svih mjera prema korisničkim skupinama
- studenti su prema svojim afinitetima odabirali mjesto obavljanja praktične nastave uz dodatne konzultacije i predstavljanje svih organizacija kako bi stekli dojam o poslovima koji se u pojedinim organizacijama obavljaju
- obavljanje praktične nastave dogovoreno je u mjestu prebivališta ili boravišta, što uvjetuju mogućnosti studenta
- za sve studente osigurana je mentorska podrška i grupna podrška (supervizijska) nakon svakog trećeg posjeta na terenu.

Konačno, Fakultet je posvećen razvoju i provedbi politika upravljanja svojim ljudskim potencijalima u skladu s načelima i standardima struke, što je detaljnije razrađeno u poglavlju 4. *Nastavnički i institucijski kapaciteti*.

1.2. Visoko učilište primjenjuje preporuke za unapređivanje kvalitete iz ranije provedenih vrednovanja

- *Visoko je učilište analiziralo prijedloge za poboljšanja i provodi aktivnosti na temelju ranije provedenih vrednovanja (unutarnjih i vanjskih).*
- *Visoko učilište analizira poboljšanja i na temelju njih planira daljnji razvoj.*

Fakultet je u obvezi uvažavati i primjenjivati preporuke za unapređenje kvalitete iz ranije provedenih vanjskih vrednovanja, kao i provedenih internih vrednovanja.² Akcijski plan za unapređenje kvalitete Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na snazi je od 17. lipnja 2019. – 17. lipnja 2024. (Klasa: 600-01/19-02/1, Ur. broj: 2158/95-01-19-5). Uprava je izradila i poseban Akcijski plan za unapređenje kvalitete doktorskog studija, a za cilj poduzimanja i ostvarenja konkretnih definiranih aktivnosti navedenih unutar akcijskih planova. Jedanput godišnje se [izrađuju izvješća](#) o primjeni gore navedenih akcijskih planova i ista se dostavljaju u Agenciju za znanost i visoko obrazovanja (AZVO). Poseban naglasak je stavljen na cjelovitu reformu doktorskog studija s ciljem jačanja kvalitete izvođenja studija i otklanjanja tzv. pisma očekivanja i zabrane upisa na studij.

Povjerenstvo za kvalitetu svojim [preporukama](#) daje također doprinos u poboljšanju sustava kvalitete. Praksa uvažavanja preporuka Povjerenstva je na visokoj razini, budući su preporuke u protekloj akademskoj godini implementirane neposredno nakon što ih je Povjerenstvo dostavilo Upravi.

Kako je uvodno navedeno, Preporuke akreditacijskih povjerenstava su bile podloga za izradu akcijskih planova za unaprijeđenje kvalitete, a iste su implementirane u novi [Strateški program Pravnog fakulteta Osijek za razdoblje 2020. - 2025. godine](#) usvojenom u srpnju 2020., a kojim se planira razvoj Fakulteta u narednom petogodišnjem razdoblju. Strateški program prati [Akcijski plan za provođenje Strateškog programa](#) (od 9. studenog 2020.) kojim su jasno definirane aktivnosti, odgovorne osobe ili tijela za njihovu provedbu, indikatori i rokovi.

1.3. Visoko učilište podupire akademski integritet i slobode, sprječava sve oblike neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije

- *Visoko učilište podupire akademski integritet i slobodu te osigurava etičnost rada i čuva akademski integritet i slobodu.*
- *Visoko se učilište učinkovito služi mehanizmima za sprječavanje neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije.*
- *Visoko učilište provodi aktivnosti za sankcioniranje neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije.*
- *Sustav nadležnosti za rješavanje konflikata i nepravilnosti funkcionalan je na svim razinama visokog učilišta.*
- *Zaposlenici visokog učilišta, studenti i vanjski dionici temelje svoj rad na načelima akademske etike.*
- *Visoko učilište sustavno rješava probleme plagiranja, prepisivanja i krivotvorenja rezultata.*

Osiguravanje akademskog integriteta i slobode te etičnosti u radu ističe se i definira u Politici osiguravanja kvalitete i Strateškom programu Fakulteta. Snažan naglasak stavlja se na promicanje akademskog integriteta i slobode nastavnika te osiguravanje etičnosti u radu. Pravni

---

² O uvažavanju ranije provedenih vrednovanja vidjeti više uvodni dio, pod naslovom Prethodna vanjska vrednovanja.

fakultet Osijek prepoznaje potrebu sprečavanja neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije. Za te potrebe uspostavljeno je i imenovano nekoliko različitih tijela, kao mehanizama u borbi protiv neetičnog ponašanja, netolerancije i diskriminacije: **1) Etičko povjerenstvo; 2) Stegovni sud (za djelatnike); 3) Studentski pravobranitelj te 4) Stegovni sud za studente.** Osim navedenoga, s istim se ciljem organiziraju radionice, okrugli stolovi, tribine i predavanja o načelima slobode istraživanja, etičnosti i profesionalnosti u znanosti. Na Fakultetu je u primjeni [Etički kodeks Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) (dalje: Kodeks) kojim su utvrđena osnovna i opća načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju. O primjeni Kodeksa brine Etičko povjerenstvo Fakulteta. Fakultetsko vijeće donijelo je u veljači 2017. godine [Poslovnik Etičkog povjerenstva](#) kojim je uređen način rada, način donošenja odluka te druga pitanja vezana uz obavljanje dužnosti iz djelokruga rada Etičkog povjerenstva.

Svi eventualni međusobni konflikti rješavaju se unutar institucije kako to predviđa čl. 23. st. 2. Etičkog kodeksa Sveučilišta (2011). U razdoblju od 2015. do 2020. godine pokrenuto je pet (5) etičkih postupaka protiv nastavnika, od kojih su četiri (4) okončana Mišljenjem Etičkog Povjerenstva, a jedan (1) povlačenjem prijave. Stegovnih postupaka protiv djelatnika nije bilo. U promatranom razdoblju zabilježeno je pokretanje jedanaest (11) stegovnih postupaka protiv studenata, od kojih je sedam (7) okončano odlukom stegovnog suda, tri (3) povlačenjem prijave, dok je jedan (1) postupak još u tijeku. Odluke stegovnog suda bile su pisane opomene (4), zabrana polaganja ispita (2) i privremeno isključenje sa studija u trajanju od 6 mjeseci (1). Sustav nadležnosti evidentan je i kroz usvojeni [Pravilnik o unutarnjem prijavljivanju nepravilnosti](#), kao i kroz imenovanje [povjerenika za prijavljivanje unutarnjih nepravilnosti](#), funkciju koju obavlja izv. prof. dr. sc. Josip Berdica. Za očuvanje prava radnika na Pravnom fakultetu Osijek imenovan je sindikalni povjerenik doc. dr. sc. Predrag Zima. Povjerenikom za zaštitu dostojanstva radnika imenovan je prof. dr. sc. Rajko Odoša.

Problemi plagiranja, prepisivanja i krivotvorenja rezultata istraživanja nisu prihvatljiv način ponašanja na Fakultetu, što je moguće uvidjeti i u korištenju antiplagijatskog programa kao obveznoga prilikom izrade završnih, diplomskih i doktorskih radova. [Pravilnikom o završnim i diplomskim radovima](#) iz svibnja 2020. godine predviđena je obveza provjere svih završnih i diplomskih radova alatom **Turnitin**, koji je službeni program za provjeru plagiranja na Sveučilištu u Osijeku. Osim obveznog postupka provjere za završne, diplomske i doktorske radove, nastavnicima se preporuča učiniti provjere i za seminarske radove u sklopu kolegija na kojima izvode nastavu, a kako bi se studente čim prije upoznao s pravilima o akademskom pisanju. Ured za kvalitetu iznio je i prijedloge o prihvatljivim postocima preuzetih citiranih dijelova završnih i diplomskih radova, a o kojima se aktivno raspravlja neposredno prije njihova implementiranja u pisanom obliku.

Nastavno osoblje potiče se da navedeni program koristi i u slučajevima provjera studentskih radova na drugim razinama (npr. seminarskih radova ili studentskih radova koji se uređuju za objavu u nekom od studentskih ili drugih stručnih/znanstvenih časopisa), a radi poučavanja studenata akademskom pisanju i citiranju. Primjer borbe protiv plagiranja, prepisivanja i krivotvorenja rezultata jesu i dva stegovna postupka zbog neovlaštenog preuzimanja dijelova seminarskog rada, utvrđenog navedenim antiplagijatskim programom.

1.4. Visoko učilište osigurava dostupnost informacija o važnim aspektima svojih aktivnosti (nastavnoj, znanstvenoj/umjetničkoj i društvenoj ulozi)

- *Informacije o studijskim programima i ostalim aktivnostima visokog učilišta javno su dostupne na hrvatskom i nekom od svjetskih jezika.*
- *Visoko učilište obavještava zainteresiranu javnost o kriterijima upisa, upisnim kvotama, studijskim programima, ishodima učenja i kvalifikacijama, oblicima podrške koji su studentima na raspolaganju.*
- *Informacije o društvenoj ulozi visokog učilišta dostupne su zainteresiranoj javnosti.*
- *Visoko učilište obavještava zainteresiranu javnost o ostalim pokazateljima (npr. analizama prolaznosti, zapošljavanju završenih studenata, stopama odustajanja, ishodima dosadašnjih vrednovanja i sl.).*

Pravni fakultet Osijek, kao institucija financirana javnim novcem, ima obvezu osigurati javnu dostupnost informacija o važnim aspektima svojih aktivnosti. Trenutno Fakultet ima redovite objave na [službenim mrežnim stranicama Fakulteta i Katedrama](#) te društvenim mrežama [Facebook](#) i [Instagram](#). Kada je riječ o službenoj stranici Fakulteta, vodi se računa o poštivanju svih pravila o zaštiti osobnih podataka (GDPR), dok će osjetljivi podaci biti dostupni samo na upit uz obrazložen zahtjev i dokazivanje pravnog interesa. Konkretno, uklanjaju se svi stari rezultati ispita i kolokvija koji više nisu relevantni, a sadrže osobne podatke studenata. S tim se ciljem obavlja redovito ažuriranje mrežne stranice Fakulteta u obje jezične inačice. Putem projekta „[#Zapravo za Pravo](#)“ Pravni fakultet Osijek započeo je širenje informacija kroz sveobuhvatnu reformu s ciljem unapređivanja studijskih programa, ali i prikupljanja informacija o stavovima, idejama, percepciji i interesima učeničke populacije za pravnu struku. Društvena uloga Fakulteta i informacije o snažnoj društvenoj ulozi intenzivirane su s obzirom na značajno smanjen broj studenata. Projekt „[#Zapravo za Pravo](#)“ pokrenut je u akademskoj godini 2019./2020. s ciljem predstavljanja studijskih programa učeničkoj populaciji završnih godina srednjih škola i afirmacije pravne profesije u društvu. Projekt je osmišljen kako bi se prilikom oblikovanja sadržaja studijskog programa mogle uzeti u obzir prikupljene ideje, stavovi i mišljenja učeničke populacije koja će uskoro započeti visoko obrazovanje o temama poput prava, pravičnosti i pravednosti. Ujedno se pristupilo analizi percepcije pravne struke, Fakulteta i važnosti ciljne skupine budućih studenata prilikom donošenja odluka o studiranju. Istraživanje je provedeno na uzorku od 420 učenika srednjih škola iz Osijeka i regije metodom samoispunjavanja uz grupno vođenje. Rezultat nije izostao jer smo znatno povećali broj upisanih studenata u prvu godinu studija, a dobiveni rezultati istraživanja bit će uzeti u obzir prilikom reforme studijskih programa (planirano u 2021.).

Kroz brojne aktivnosti popularizacije znanosti ([Festival znanosti](#), [objave u medijima](#) i [Sveučilišnom glasniku](#), [Dani Europe PRAVOS 2016](#), [Dani Europe PRAVOS 2017](#), [Dani Europe PRAVOS 2018](#), [Dani Europe PRAVOS 2019](#), [Dani Europe PRAVOS 2020](#) te [Dani Europe PRAVOS 2021](#), [Dani karijera](#) itd.) omogućava se zainteresiranoj javnosti vidljivost i transparentnost rada i funkcioniranja Fakulteta. Dostupnost informacija osigurava se i putem [Službenika za informiranje](#) gdje se na taj način omogućuje ostvarivanje ustavnog i zakonskog

prava na pristup informacijama te Službenika za zaštitu osobnih podataka. Informacije o studijskim programima i ostalim aktivnostima visokog učilišta javno su dostupne na hrvatskom i engleskom jeziku. Obavlja se i ažuriranje podataka na stranici Fakulteta te brisanje nepotrebnog i zastarjelog sadržaja.

Dodatna mogućnost informiranja stvorena je za studij Socijalni rad na Pravnom fakultetu Osijek, s obzirom na to da je riječ o relativno novijem studijskom programu. Naime informacije o studijskom programu Socijalni rad i mogućnostima studiranja na Pravnom fakultetu Osijek dostupne su i svim maturantima srednjih škola, a poziv je upućen ravnateljima škola u osam županija u okruženju kako bi informirali učenike o mogućim konzultacijama i pitanjima vezanim za upis na studijske programe. [Konzultacije](#) jednom mjesečno održavaju asistenti i demonstratori, a učenici mogu postaviti pitanja, razgovarati o svojim nedoumicama ili kompetencijama koje stječu nakon studija. Fakultet pruža različite oblike podrške studentima. Primjerice jedan od oblika podrške organiziran je na studiju socijalnog rada, pri čemu je svakoj godini studija dodijeljen tzv. [mentor studijske godine](#) koji organizira povremene sastanke sa studentima kako bi se utvrdile eventualne potrebe za poboljšanjima u okviru određenog kolegija ili više njih na određenoj godini studija.

Fakultet putem mrežne stranice Ureda za kvalitetu u izvješćima za javnost redovito objavljuje glavne ishode sljedećih važnijih vrednovanja: 1) [Interne studentske ankete](#); 2) Jedinственe sveučilišne studentske ankete; 3) [Samoevaluacije nastavnog osoblja](#) te 4) [Praćenja podataka o nezaposlenosti](#). Dodatno, sumarno su dostupni višegodišnji podaci za pokazatelje proizašle iz vrednovanja kao što su primjerice samoevaluacije i istraživanja zadovoljstva nenastavnog osoblja, a pune inačice izvješća dostavljaju se Upravi i djelatnicima te nemaju javne inačice namijenjene objavi na mrežnoj stranici, ali je zbirni pregled rezultata prethodnih pet samoevaluacija nenastavnog osoblja od sredine 2021. godine dostupan na mrežnoj stranici. Osim Samoevaluacije i istraživanja zadovoljstva nenastavnog osoblja, višegodišnji podaci dostupni su i za [Rekapitulacije prolaznosti i ocjena na ispitima](#), i to za razdoblje 2015.–2020. Uz sve navedeno, Ured za kvalitetu objavljuje i ishode [brojnih drugih unutarnjih ad hoc vrednovanja](#).

1.5. Visoko učilište razumije i potiče razvoj svoje društvene uloge

- *Visoko učilište doprinosi razvoju gospodarstva (ekonomska, gospodarska i tehnološka misija sveučilišta).*
- *Visoko učilište doprinosi razvoju lokalne zajednice.*
- *Visoko učilište doprinosi temeljima akademske profesije i odgovornosti sveučilišnih nastavnika za razvoj sveučilišta i lokalne zajednice.*
- *Razvoj društvene uloge dio je misije visokog učilišta (npr. razvoj civilnog društva, demokracije i sl.).*

Kako bi se doprinijelo boljem pozicioniranju Fakulteta u društvenoj zajednici, kao i promociji znanstveno-nastavne i istraživačke djelatnosti, poželjno je napomenuti kako Fakultet obrazuje kadrove potrebne društvenoj zajednici, sukladno ulozi i značaju prava u životu društvene zajednice, iako je također potrebno voditi računa o društvenim promjenama. Stoga je jedno od

potencijalnih rješenja to da nastavnici u okvirima postojećeg nastavnog plana i programa te izvedbenih aktivnosti na kolegijima koje predaju posebnu pozornost posvećuju ulozi pravne prakse u oblikovanju pojedinih pravnih područja s konačnim ciljem stvaranja otklona od zastarjelog pravnog učenja. Kako je [digitalna transformacija društva](#) važan korak u kretanju prema digitalnoj transformaciji pravnih usluga, u okviru Pravne klinike PRO BONO raspravlja se i o navedenim temama kojima bi se uhvatio korak s društvenim trendovima koji se prenose i na stručne i znanstvene aktivnosti, a neka od promišljanja vežu se i uz sljedeće: 1) oformiti radnu skupinu nastavnika koja bi u zadanom roku dijagnosticirala odredbe u sadašnjim propisima koje onemogućavaju ili ograničavajuće djeluju na procese digitalne transformacije u sektoru prava i pravnih usluga; 2) sugerirati nastavnicima da u okvirima postojećeg nastavnog plana i programa te izvedbenih aktivnosti unutar pojedinih kolegija studentima omoguće izravan uvid u način [funkcioniranja pojedinih pravnih sustava koje imamo u Republici Hrvatskoj](#) (e-predmet, e-oglasna ploča, registri, sustavi elektroničkog podnošenja zahtjeva, *Case Tracking System* Državnog odvjetništva) te ukazati na funkcionalnosti digitalnih sustava koji postoje u inozemstvu ili na globalnoj korporativnoj razini; 3) visoko učilište mora biti odgovorno prema društvu u kojem djeluje i koje financira njegovu djelatnost. Treba poticati aktivnosti koje omogućavaju stjecanje konkretnih saznanja o praktičnoj strani pravnog poziva te pravnoj pismenosti u vidu pisanja podnesaka i drugih pravnih dokumenata, a koje Fakultet realizira putem neke od triju postojećih aktivnih klinika; 4) Fakultet znanstvenim radovima iz različitih područja sugerira potrebne reforme i poželjne društvene promjene radi uspostave bolje konvergencije sa stanjima u razvijenim državama.

Jasno je stoga kako Fakultet ima značajnu društvenu ulogu, a koja može postati i značajnija povezivanjem akademske zajednice s poslovnom zajednicom, s obzirom na to da postoji primarna odgovornost visokog učilišta prema zajednici koja financira njegovo djelovanje usmjereno prema obrazovanju studenata na način koji će doista promicati odgovarajuće i potrebne pravničke vještine. Takav pristup zahtijeva da se posebna pozornost posveti razvijanju analitičkog rasuđivanja te kritičkog i kreativnog mišljenja. Podizanje opće čitalačke, pravopisne i digitalne pismenosti studenta predstavlja proces o kojem treba voditi računa tijekom cijelog studija. Redovito praćenje pravnih i društveno-političkih događanja i tijekom u zemlji i inozemstvu (komparativni element izuzetno je važan i njega treba opetovano naglašavati) treba rezultirati analizama i prijedlozima koji trebaju biti formulirani unutar zasebnih radnih skupina u kojima sudjeluju nastavnici Fakulteta i drugi pozvani stručnjaci, nakon čega bi takve analize i prijedlozi trebali biti javno prezentirani i upućeni na odgovarajuće adrese. Na taj način visoko učilište može bolje doprinositi razvoju politika i procesa na lokalnoj i nacionalnoj razini te potaknuti nastavnike da se pojedinačno i zajednički, na temelju akademskih analiza i zaključaka, uključe u društvene i razvojne procese.

Visoko učilište doprinosi razvoju lokalne zajednice, a u kontekstu studija Socijalni rad doprinos se očituje na nekoliko razina. Naime na preddiplomskoj razini studija Socijalni rad izražena je praktična nastava, pri čemu se studenti uključuju u rad civilnih udruga, institucija i organizacija, rad s korisnicima, rad na potrebama zajednice i sl. Primjerice studenti su u suradnji s lokalnom upravom u sklopu praktične nastave proveli [socijalno mapiranje grada Vukovara](#), posjetili korisnike na terenu te pružili podršku u sustavu u kojem žive. Iznimno je zastupljeno

[uključivanje osoba iz zajednice](#) kao gostiju predavača na studiju Socijalni rad u sklopu predavanja, seminara i vježbi, pri čemu je naglasak na [planiranju razvoja zajednice i programa pomoći](#) te provedbi socijalnih usluga u zajednici. Iznimno je izraženo povezivanje i umrežavanje, primjerice uključivanje asistenata u rad civilnog društva, lokalne uprave i samouprave, humanitarnih organizacija. Primjer navedenoga je i sporazum s Gradom Osijekom, uključivanje u radnu skupinu za [razvoj socijalnih usluga u zajednici](#); uključivanje u projektne aktivnosti ili [partnerstvo u projektima s udrugama na području imigranata](#), rada s djecom s problemima u ponašanju i udomiteljskim obiteljima te sklopljeni ugovori s partnerima koji pružaju socijalne usluge za obavljanje prakse.

Važno je naglasiti kako je Pravni fakultet Osijek **nacionalni fakultet s prepoznatljivim identitetom u užem regionalnom i širem nacionalnom i europskom kontekstu** koji ostvaruje partnerski odnos i suradnju s lokalnom zajednicom (jedinicama lokalne i regionalne vlasti: Grad Osijek i Osječko-baranjska županija), razvija suradnju s gospodarstvom i civilnim sektorom te je pokretač gospodarskog i regionalnog razvoja. Studenti na Integriranom sveučilišnom preddiplomskom i diplomskom studiju Pravo i Stručnom upravnom studiju sudjeluju u kliničkim vježbama na Općinskom sudu Osijek, u Državnom odvjetništvu i u javnobilježničkim i odvjetničkim uredima. Od 2016. godine, svake godine, projektne aktivnosti Pravne klinike „OSIJEK PRO BONO“ financira upravo Ministarstvo pravosuđa RH kroz natječaje za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći.

Nadalje, Pravni fakultet Osijek sudjelovao je i u razvoju sveučilišta i lokalne zajednice na neke od sljedećih načina:

- i. ustupanjem dvorana za događanja od važnosti za zajednicu (npr. Udruga socijalnih radnika OBŽ, godišnji skup i obilježavanje Svjetskog dana socijalnog rada)
- ii. uključivanjem u znanstvene i stručne skupove ispred visokog učilišta – povezivanje akademske zajednice i prakse; doprinos zajednici znanjem i pružanjem edukacije za ostale subjekte
- iii. putem projektnih aktivnosti, npr. [„Zajedno do doma“](#) (gdje je Pravni fakultet Osijek partner) uključeni asistenti provodit će edukaciju stručnjaka u području socijalnog rada za rad s udomiteljskim obiteljima; uključeni asistenti radit će s 30 obitelji na jačanju njihovih kapaciteta, osnaživanju i podršci.

Fakultet također brine o informiranju javnosti putem [društvenih mreža](#). Iznimno je važna uloga Fakulteta u razvoju civilnog društva i demokracije. Primjerice ustupanje opreme i infrastrukture visokog učilišta za potrebe lokalne zajednice, rad *pro bono* u sklopu pravne klinike, pri čemu se socijalno ugroženim građanima također nudi mogućnost pravnih savjeta, kao i izvedba neformalnih obrazovnih programa za lokalnu zajednicu. Osim toga Fakultet je potpisao nekoliko sporazuma i s Gradom Osijekom. U suradnji sa Studentskim zborom Fakultet je organizirao humanitarnu akciju za Dom za nezbrinutu djecu „Klasje“ te pokrenuo humanitarnu akciju [„Zajedno za Baniju“](#), koja je trajala od 8. do 31. siječnja 2021. godine. Asistenti sa studija Socijalni rad također djeluju kao volonteri u pružanju psihosocijalne pomoći studentima s potresom pogođenih područja kroz direktan rad s obiteljima i osobama s tih područja koje imaju

trenutno boravište u Osijeku te su prijavljeni i registrirani u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za uključivanje u mobilne timove podrške na terenu. Osim asistenata, i studenti Socijalnog rada imaju se priliku uključiti u Volonterski centar Osijek te redovito volontiraju u radu s osjetljivim kategorijama u društvu. Studenti i asistenti na studiju Socijalni rad aktivni su kao volonteri Crvenog križa. Tako su primjerice asistenti sudjelovali u pružanju podrške stradalima od potresa na Banovini kroz tzv. mobilne timove.

1.6. Programi cjeloživotnog učenja koje visoko učilište izvodi usklađeni su sa strateškim ciljevima i misijom visokog učilišta te društvenim potrebama.

- *Visoko učilište dokazuje usklađenost općih ciljeva programa cjeloživotnog učenja s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta.*
- *Visoko učilište dokazuje usklađenost općih ciljeva programa cjeloživotnog učenja s društvenim potrebama.*
- *Revizija i razvoj programa cjeloživotnog učenja provodi se sustavno i redovito.*

Na Pravnom fakultetu Osijek u promatranom razdoblju izvodila su se dva (2) programa cjeloživotnog obrazovanja, [Interdisciplinarni program stručnog usavršavanja u području zaštite procesnih prava djeteta i komunikacije s djetetom](#) i [Program cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste](#), te tri (3) programa cjeloživotnog obrazovanja koji su financirani sredstvima EU-a i bili su besplatni za sve polaznike: [Jean Monnet katedra za europsko radno pravo, europsko pravo jednakosti i europsko pravo ljudskih prava](#), [Jean Monnet katedra za procesno pravo EU](#) i [Jean Monnet katedra za prekogranično kretanje djeteta u EU](#). Svi su uspješno okončani.

Među ciljevima [Strateškog plana Pravnog fakulteta Osijek za razdoblje 2015.–2020](#) (dalje: Strategija 2015.–2020.) bilo je predviđeno (1.2.) „...ustrajati na daljnjem razvoju cjeloživotnog učenja“. Fakultet je u promatranom razdoblju uspješno proveo nekoliko novih programa cjeloživotnog obrazovanja, čime je postignut apsolutni porast u broju osmišljenih i provedenih programa. Uz to što se na taj način pratilo ostvarenje strateškog cilja ustrajanja na razvoju cjeloživotnog obrazovanja praćenjem tržišnih potreba, doprinijelo se ostvarenju vizije Fakulteta kao prepoznatljive i utjecajne ustanove, kojoj je čak tri puta izravnu potporu u razvoju programa cjeloživotnog učenja dala Europska unija, u okviru visokokompetitivnih natječajnih procesa.

Programi [Interdisciplinarni program stručnog usavršavanja u području zaštite procesnih prava djeteta i komunikacije s djetetom](#) i [Program cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste](#) usmjereni su na stjecanje i produbljivanje znanja te vještina kojima se unapređuju kompetencije polaznika koje doprinose njihovom i građanskom razvoju, stručnom i profesionalnom napretku te osnaživanju konkurentnosti na tržištu rada. Dok je prvi namijenjen stručnjacima koji u okviru hrvatskog pravosudnog sustava (ali i izvan njega) izravno kontaktiraju s djecom, potonji je predviđen za diplomirane pravnike, upravne pravnike ili studente završne godine Integriranog preddiplomskog i diplomskog studija Pravo te Stručnog upravnog studija koji dobro vladaju engleskim i njemačkim jezikom, a koji žele raditi kao pravnici lingvisti, javni službenici ili administratori u institucijama EU-a, u odvjetničkim uredima ili tvrtkama u

Republici Hrvatskoj koje su orijentirane na izvoz i međunarodne poslovne kontakte. Prema elaboratu izmijenjenog programa cjeloživotnog učenja za pravnike lingviste, program će moći pohađati i polaznici poslijediplomskih specijalističkih studija Pravnog fakulteta Osijek. Program mogu upisati i studenti završne godine Engleskog jezika i književnosti i/ili Njemačkog jezika i književnosti koji žele usvojiti znanje jezika pravne struke i naučiti osnove europskoga prava, kao i oni koji su diplomirali na navedenim studijima (primjerice Filozofskog fakulteta Osijek i drugih filoloških studija u RH).

Programi cjeloživotnog obrazovanja na Pravnom fakultetu Osijek kreirani su na temelju pomnog praćenja tržišnih potreba i uključivanja vanjskih dionika (Hrvatska pravosudna akademija, Udruga sudaca, Centar za socijalnu skrb, Centar za posebno skrbnništvo). Njihov je doprinos značajan i u fazi kasnijeg sudjelovanja, kao i u [suradničkom doprinosu](#) njegovu razvoju i realizaciji. Da je riječ o programima za kojima postoji stvarna tržišna potreba, najbolje svjedoče potpore i interes iskazan u elaboratima programa ([1](#), [2](#), [3](#), [4](#)), zatim aktivno sudjelovanje u projektnim aktivnostima velikog broja praktičara (edukacije, seminari, radionice) i povratne informacije dobivene istraživanjem [mišljenja](#) i [stavova](#) sudionika. Svi programi cjeloživotnog obrazovanja promovirani su putem posebnih mrežnih stranica na kojima su dostupne sve informacije o programu ([Komunikacija s djetetom u pravosuđu](#)); ([Stručno usavršavanje za pravnike lingviste](#)), zatim na [društvenim mrežama](#) Fakulteta, u [tiskanom i elektroničkim medijima](#).

S obzirom na to da je 2019. godine usvojen novi sveučilišni [Pravilnik o cjeloživotnom učenju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku](#) (KLASA: 003-05/19-01/6, URBROJ: 2158-60-01-10-2) od 27. lipnja 2019., provedeno je usklađivanje programa *Interdisciplinarni program stručnog usavršavanja u području zaštite procesnih prava djeteta i komunikacije s djetetom i Program cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste*. Na temelju Odluke Senata Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku od 27. 1. 2021., prihvaćen je izmijenjeni i dopunjeni [Elaborat Programa usavršavanja za pravnike lingviste](#) kojim je ovaj program cjeloživotnog učenja usklađen s Pravilnikom o cjeloživotnom učenju Sveučilišta J. J. Strossmayera. Fakultet je izvršio izmjene [Interdisciplinarnog programa stručnog usavršavanja u području zaštite procesnih prava djeteta i komunikacije s djetetom](#), koji je također prihvaćen [Odlukom Senata Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku od 13. 7. 2021.](#) kako bi se program, s jedne strane, uskladio s novom sveučilišnom regulativom kojom se uređuje ustroj, način izvođenja i organizacijski oblik cjeloživotnog učenja, ali i kako bi se, s druge strane, sadržajno prilagodio najnovijim zahtjevima vezanim uz dodatne edukacije stručnih djelatnika koji u sustavu pravosuđa komuniciraju s djecom, a propisanim na državnoj razini. U tom smislu, program mijenja naziv u Interdisciplinarni program cjeloživotnog učenja [Dijete u pravosuđu](#), uvode se određeni novi kolegiji i sadržajno mijenjaju postojeći, smanjuje se broj sati teorijske nastave, ali se radi stavljanja naglaska na stjecanje praktičnih znanja uvode vježbe u sve obvezne kolegije. Program će i dalje imati obilježja interdisciplinarnosti usmjerene prema ostvarivanju njegovih ciljeva, a što je, prije svega, stjecanje dodatnih kompetencija i usavršavanje u području zaštite procesnih prava djeteta i komunikacije s djetetom u pravosuđu. Upravo je zbog specifičnih elemenata stjecanja praktičnih znanja u komunikaciji s djetetom, interdisciplinarnosti koja ujedinjuje, s jedne strane, elemente prava (prava djeteta u obiteljskim

sudskim i upravnim postupcima, prekršajnim i kaznenim postupcima, postupcima s prekograničnim elementom, prava djeteta migranata i azilanata), a s druge strane elemente psihologije i psihološke medicine (razvojna psihologija, komunikacija u radu s djecom, oblici komunikacije s ranjivim djetetom i djetetom nesklonim suradnji, prepoznavanje i pristup psihički traumatiziranom djetetu i djetetu izloženom visokokonfliktnom obiteljskom ili drugom okruženju), ovaj program jedinstven u Hrvatskoj i široj regiji. Po završetku programa podnosi se kratko [izvješće](#) o broju polaznika, приходima i rashodima provedenog programa te se za svakog nastavnika provodi rekapitulacija stvarno izvedenih sati nastave. Također, na sjednicama Fakultetskog vijeća voditelji programa cjeloživotnog obrazovanja periodično podnose usmena izvješća, uz [pisano izvješće](#) o provedbi programa. U svrhu praćenja kvalitete provedenih programa i zadovoljstva polaznika provodile su se [anonimne ankete](#) koje su sadržavale [evaluacijska pitanja](#) za svaku cjelinu i za svakog nastavnika i suradnika koji sudjeluje u izvedbi programa. Podaci se sustavno prikupljaju, analiziraju i koriste za poboljšanje programa. Novina je u tom smislu uvedena na programu [usavršavanja za pravnike lingviste](#) provođenjem ankete [elektroničkim putem](#) o zadovoljstvu nastavom na većini kolegija u okviru programa (osim kolegija za koje je anketa provedena u okviru [Jean Monnet programa Language and EU-Law Excellence](#)).

Prilog 1. SWOT-analiza

<p>Snage</p> <ul style="list-style-type: none"> - mladi kadar - stručnost - mali kolektiv (fleksibilnost) - želja za boljitkom - energija - tradicija - dobar odnos sa studentima - dvije pravne klinike - sposobnost - pristupačnost - okrenutost međunarodnim projektima - timski rad - vlastita sredstva / financijska stabilnost - međunarodni kontakti - novi studijski programi - digitalizacija 	<p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - manji broj studenata - česte promjene uprave - nestabilnost - nema kontinuiteta u radu - slaba uloga unutar Sveučilišta - mali kolektiv - nedostatak zajedničkog stava - profil zainteresiranih studenata - reputacija - tromost - međuljudski odnosi - interna klima (loša međusobna komunikacija) - neprepoznatljivost - nedostatak prostora za studente/nastavnike (druženje, rad, menze/kantina...) - neažurirani podaci (<i>web</i>) - infrastruktura – zgrada (podstanari) - pomanjkanje osjećaja pripadnosti Fakultetu - zastarjele profesorske nastavne metode - nespremnost na prihvaćanje promjena
<p>Prilike</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobar geografski položaj - međunarodno tržište - združeni studiji - specijalizacija - internacionalizacija - dobra percepcija grada Osijeka (manji, siguran grad, manji životni troškovi) - Alumni – potencijal povećanja vidljivosti - rad u manjim grupama - reforma studijskih programa - pokretanje novih tržišno orijentiranih studija - stipendiranje - „pravno“ pozicioniranje unutar Sveučilišta - potreba za poslijediplomskim specijalističkim studijima - programi cjeloživotnog obrazovanja - povezivanje s tržištem rada - jačanje uloge prava u društvu - pozicioniranje ustanove kao „<i>online</i> fakulteta“ 	<p>Prijetnje</p> <ul style="list-style-type: none"> - pad interesa za studiranje prava - niža zapošljivost pravnika - periferni fakultet - konkurencija (4 pravna fakulteta u zemlji), potencijalno osnivanje privatnih pravnih fakulteta - nelojalna konkurencija (diplome iz BiH) - demografski kontekst (gubitak broja studenata) - novi studiji, promjena strukture zaposlenika - međunarodno tržište - „negativan“ stav države (Ministarstva znanosti i obrazovanja) prema društvenim znanostima (u odnosu na STEM) - prethi smo prema van, preglasni unutra - loša suradnja između sastavnica Sveučilišta - nedostatak suradnje s gospodarstvom

2. Studijski programi

2.1. Opći ciljevi svih studijskih programa u skladu su s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta te društvenim potrebama

- *Visoko učilište dokazuje usklađenost općih ciljeva svih studijskih programa s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta.*
- *Opravdanost izvođenja studijskih programa obrazložena je u odnosu na društvene/gospodarske potrebe i uključuje analizu potrebnih kapaciteta visokog učilišta za izvođenje tih programa.*
- *Izvodi li studijske programe koji vode do reguliranih profesija, visoko učilište uvažava preporuke strukovnih udruga koje prate njihovo licenciranje.*
- *Visoko učilište obrazuje stručnjake konkurentne na nacionalnom i međunarodnom tržištu rada.*

Prateći ciljeve zadane [Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije](#), [Strateškim planom 2015.–2020.](#) nastojalo se doprinijeti općoj dostupnosti visokog obrazovanja, čime se osigurava socijalno pravedniji sustav, šira baza iz koje se regrutiraju budući stručnjaci i veći ukupan broj visokoobrazovanih pojedinaca, što izravno utječe na ukupnu kvalitetu društvenih odnosa ([Strateški plan 2015.–2020.](#), str. 23.–24.). Na Pravnom fakultetu Osijek osuvremenjivanje studijskih programa, predviđeno [Strateškim planom 2015.–2020.](#), provodilo se u skladu s potrebama tržišta rada, uz kontinuirano jačanje znanstveno-nastavnih kvalifikacija i kompetencija nastavnog osoblja. Kako bi se zacrtane aktivnosti provodile na podlozi znanstveno utemeljenih zaključaka, realiziran je projekt [Iurisprudentia](#) čiji su rezultati [istraživanja](#) o potrebama tržišta rada i odgovarajućim kompetencijama pravničke struke te kvaliteti studijskih programa poslužili kao podloga za daljnje razvijanje istraživanja, u projektu [Providentia](#) na kojemu je Pravni fakultet Osijek partner.

Prilikom izmjene studijskog programa u opsegu većem od 20 % ili izrade prijedloga novog studijskog programa, [u poglavlju o usklađenosti studijskog programa s ciljevima visokog učilišta](#) jasno je prikazana usklađenost sa [Strateškim planom 2015.–2020. Pravnog fakulteta Osijek](#). Također, pojašnjena je usklađenost sa [Strategijom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011.–2020.](#) kroz doprinos a) ostvarivanju sustavnog djelovanja na redefiniranju postojećih i pokretanju novih studijskih programa u skladu s preporukama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Hrvatskog kvalifikacijskog okvira; b) osuvremenjivanju studijskih programa temeljenih na vrednovanju, kao i radom na uvođenju novih studijskih programa – povećanjem broja preddiplomskih i diplomskih studija, omogućavanjem pohađanja izvanrednog studija za osobe starije od 25 godina i razvojem stručnog studija; c) poboljšanju omjera broja nastavnika i studenata i jačanju znanstveno-nastavnih kompetencija ([redovita napredovanja, PPDMI-izobrazba](#)), odnosno ostvarenju strateškog cilja 1.2.: Studijski programi (Kontinuirano osuvremenjivanje studijskih programa temeljenih na vrednovanju istih, kao i rad na uvođenju novih studijskih programa sukladno potrebama tržišta rada) i strateškog cilja 1.3.: Nastavnici (Jačanje znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavne sastavnice Sveučilišta glede broja, kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnika u znanstveno-nastavnim, nastavnim i

suradničkim zvanjima) [Strategije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera 2011.–2020.](#) (primjer: [Diplomski studij Socijalni rad](#)).

Usklađenost pojedinog studijskog programa s misijom i ciljevima Pravnog fakulteta Osijek te [Strategijom Sveučilišta](#) osigurava se praćenjem [Uputa za postupak vrednovanja studijskih programa](#) i pripadajućeg [hodograma](#) te njihovim podnošenjem [Odboru za studijske programe i izvedbeni plan](#) koji provjerava i odobrava prijedlog sukladno kriterijima opravdanosti prije upućivanja Fakultetskom vijeću Pravnog fakulteta Osijek. *Studija opravdanosti* koja se izrađuje za svaki novopredloženi studijski program ili izmjenu postojećeg u opsegu većem od 20 % detaljno prikazuje kadrovske (omjer nastavnika i studenata, pokrivenost nastave vlastitim kadrom) i prostorne kapacitete (prostor po studentu) te uzima u obzir mogućnost pozicioniranja studijskog programa s obzirom na potrebe tržišta rada, usklađenost s razvojnim strategijama Grada i Županije, državnu razvojnu strategiju, kao i [interes za polje studija iz kojega se predlaže program](#).

Sastavni dio elaborata prilikom izrade prijedloga novog ili izmjena postojećeg programa u opsegu većem od 20 % čine i [pisma potpore](#) organizacija s tržišta rada, koja se smatraju dokazom procjene poslodavaca o potrebi za obrazovanjem ili usavršavanjem stručnjaka iz određenog područja, kao i prikladnosti programa za to da se kompetencije potrebne na tržištu rada usvoje predviđenim ishodima učenja. Tako je za [Diplomski sveučilišni studij Socijalni rad](#) pozitivno mišljenje i potporu dala Osječko-baranjska županija, Grad Osijek, Udruga socijalnih radnika Osječko-baranjske županije, Centri za socijalnu skrb Osijek, Đakovo, Vinkovci, Vukovar i Našice, Centar za pružanje usluga u zajednici Klasje Osijek, Udruga Breza i Dječja osječka kreativna kućica Dokkica. Kao izravni pružatelji usluga u zajednici i poslodavci, svoju su podršku izrazili na temelju ranijih iskustava u zapošljavanju diplomiranih pravnikâ koji su svoje obrazovanje stekli na Pravnom fakultetu Osijek, kao i izgrađene suradnje u provođenju studentske prakse na Preddiplomskom sveučilišnom studiju Socijalni rad, [zajedničkim projektima](#), [stručnim predavanjima](#) i [raspravama na okruglim stolovima](#). Za [Poslijediplomski specijalistički studij Poslovno pravo i poslovne transakcije](#) svojim su pozitivnim mišljenjem potporu izrazile Hrvatska gospodarska komora, Javnobilježnička komora, Hrvatska odvjetnička komora i Hrvatska udruga poslodavaca.

Obrazovanje pravnikâ i socijalnih radnikâ provodi se u skladu sa *Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija* (NN 82/15, 70/19, 47/20), prema kojemu su regulirane profesije odvjetništvo (*Zakon o odvjetništvu*, NN 9/94, 117/08, 50/09, 75/09) i socijalna skrb (*Zakon o socijalnoj skrbi*, NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20).

Podjednako, na [Integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju Pravo i Preddiplomskom i Diplomskom studiju Socijalni rad](#) naglašena je komponentna savladavanja praktičnih vještina, osobito na završnim godinama studija, i čini preduvjet za njegov uspješan završetak. Na temelju [Uredbe Vlade RH o praćenju, analizi i predviđanju potreba tržišta rada za pojedinim zvanjima te uzimajući u obzir preporuke za obrazovnu upisnu politiku \(NN 93/10\)](#), regionalni i područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje izradili su preporuke za obrazovnu upisnu politiku. [Strategija Sveučilišta](#) pritom je u promatranom razdoblju predvidjela reorganizaciju studijskih programa u skladu s europskim trendovima u visokom obrazovanju, definiranje novih akademskih profila te prilagodbe upisnih kvota s tržištem rada i potrebama regionalnog okruženja, dok ih je za tada tek planirani Diplomski sveučilišni studij

Socijalni rad trebalo predvidjeti. Upisne kvote za prvu godinu na studijskim programima Pravnog fakulteta Osijek predviđaju se na temelju relevantnih kriterija koji uključuju iskaz interesa pristupnika (u prethodnoj i tekućoj akademskoj godini), prostorne i kadrovske mogućnosti Fakulteta, s obzirom na predviđeni način izvođenja nastave i opterećenost nastavnika nastavnom normom te potrebe tržišta rada za određenim profilom zanimanja, a o čemu najbolje govori primjer određivanja kvota za [Diplomski sveučilišni studij Socijalni rad](#), koji je posljednji pokrenuti studijski program. Iz [podataka](#) o područjima s kojih gravitiraju studenti koji se upisuju na Pravni fakultet Osijek može se zaključiti da Fakultet prati [Preporuke HZZ-a za obrazovnu upisnu politiku](#) izrađene na razini lokalnih tržišta rada: najzastupljeniji su studenti iz Osječko-baranjske županije (32 %), a potom iz Vukovarsko-srijemske županije (15,6 %), dok se kao određena anomalija javlja zamjetna zastupljenost studenata iz Grada Zagreba (11,49 %) te zatim, sukladno očekivanjima, iz Brodsko-posavske (8,8 %) i Virovitičko-podravne županije (5,6 %). Upisna politika Pravnog fakulteta Osijek oblikuje se uz uvažavanje pokazatelja analize zapošljivosti diplomiranih studenata. Zapošljivost studenata Pravnog fakulteta Osijek prati se na dvije razine, na temelju [statističkih podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje](#) i na temelju internih podataka, čije su prikupljanje i analiza u prethodnom razdoblju izvršeni u okviru [vanjskog istraživanja](#), kao i [internog istraživanja](#) provedenog pomoću upitnika koji se dostavlja završenim/diplomiranim studentima. Usto, redovito se prati prolaznost i uspješnost naših završenih/diplomiranih studenata na stručnim ispitima, poput pravosudnog ispita, gdje su naši studenti posljednjih godina polučili iznimno visoke rezultate. Analizirani podaci ranije [provedenog vanjskog istraživanja](#) ukazuju na to da se najveći dio završenih/diplomiranih studenata Pravnog fakulteta Osijek zapošljavao u struci, i to u postotku od 82,5 %). Što se tiče vrste organizacije u kojoj su pronašli prvo zaposlenje, kod 85 % ispitanika radi se o državnom/javnom sektoru (tvrtci, ustanovi ili organizaciji), dok se 15 % ispitanika zaposlilo kod poslodavaca u privatnom sektoru, što odgovara profilu stručnjaka koje Pravni fakultet obrazuje, pravnik (odvjetnički vježbenik, sudački vježbenik, upravni referent, javnobilježnički vježbenik i sl.). Rezultati novoprovedenog periodičnog istraživanja za završene/diplomirane studente Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo upućuju na promjenu trenda te ostvarenje najvećeg postotka prvog zaposlenja (32 %) u odvjetničkom uredu, zatim u gospodarskim subjektima (13 %), potom u ministarstvima i državnim uredima i institucijama iz područja socijalne skrbi, u podjednakom omjeru (11 %) i u obrazovanju i predškolskom odgoju (10 %) ([prvi poslodavac IPDSSP](#), [trenutni poslodavac IPDDSP](#)). To je potvrda uspješnog ostvarivanja cilja obrazovanja stručnjaka čiji profil odgovara tržištu rada i uključuje potrebna stručna znanja i praktične vještine. Za prvo zaposlenje studenata Stručnog upravnog studija rezultati istog istraživanja ukazuju na pretežno zapošljavanje u gospodarskim subjektima (30,5 %), obrazovanju i predškolskom odgoju (14 %) te ministarstvima, državnim uredima i zavodima (13 %) ([prvi poslodavac SUS](#); [trenutni poslodavac SUS](#)).

Pravni fakultet Osijek obrazuje stručnjake koji, osim što su [prepoznati na nacionalnom i međunarodnom tržištu](#), doprinose osiguranju vladavine prava i [izgradnji pravednijeg društva](#). U namjeri da našim studentima približimo mogućnosti kasnijeg zapošljavanja i razvoja karijere, na Fakultetu je povodom 45 godišnjice osnutka i rada priređen niz predavanja pod zajedničkim nazivom „45 minuta za 45 godina Alumni Classroom“ naših bivših studenata i stručnjaka iz prakse koji su predstavili svoje poslodavce, [govorili o iskustvima prilikom zapošljavanja i radu](#)

u struci. Namjera je zadržati praksu održavanja takvih predavanja za svaku generaciju studenata.

2.2. Predviđeni ishodi učenja studijskih programa koje visoko učilište izvodi odgovaraju razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu

- *Visoko je učilište jasno definiralo ishode učenja studijskih programa koji su usklađeni s misijom i ciljevima visokog učilišta.*
- *Visoko učilište provjerava i osigurava usklađenost ishoda učenja na razini studijskog programa i predmeta.*
- *Ishodi učenja koji se postižu završetkom studijskih programa odgovaraju opisnicama razine HKO-a i EKO-a na kojoj se program izvodi (razina).*
- *Visoko učilište u definiranju ishoda učenja djeluje u skladu sa zahtjevima struke i međunarodno priznatim standardima za tu struku te osigurava suvremenost programa (profil).*
- *Predviđeni ishodi učenja jasno odražavaju kompetencije potrebne za uključenje na tržište rada, nastavak obrazovanja ili druge potrebe pojedinca/društva.*

Prilikom oblikovanja ishoda učenja na razini pojedinih programa vodilo se računa o njihovoj usklađenosti s razinom i profilom kvalifikacije, kako je to propisano *Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom*, odnosno *Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru* (NN 22/13, 41/16, 64/18, 47/20, 20/21), *Pravilnikom o Registru HKO-a* (NN 62/14) te u skladu sa [Smjernicama za usklađivanje studijskih programa sa standardima kvalifikacija i izradu novih studijskih programa usklađenih s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom](#), [Pravilnikom o studijima i studiranju](#) i ostalim relevantnim propisima. S obzirom na težnju da se u prethodnom promatranom razdoblju osigura a) snažnija povezanost učenja, poučavanja i istraživanja; b) potakne kreativnost, uključivost i inovativnost među studentima i nastavnicima; c) stvore preduvjeti za samoostvarenje studenata u okviru studijskih programa koji omogućuju stjecanje kompetencija prepoznatih na tržištu rada i d) sustav ECTS-bodova i vrednovanja ishoda učenja učini razumljivim, transparentnim, primjerenim i prohodnim za studenta na Pravnom fakultetu Osijek, provedena je evaluacija i konstruktivno usklađivanje ishoda učenja studijskih programa i ishoda kolegija, metoda rada i vrednovanja ishoda učenja u nastavnom procesu, a periodično se provjerava u kojoj mjeri ishodi pojedinih predmeta doprinose ishodima cijelog programa (matrice ishoda) i vrše potrebne prilagodbe ili izmjene u studijskom programu u opsegu manjem od 20 %, poput izmjene liste izbornih kolegija IX. semestra (V. godine IPDSSP) ([Odbor za studijske programe i izvedbeni plan](#)).

Predviđeni ishodi učenja studijskih programa koje Fakultet izvodi odgovaraju razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu, *sukladno Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera, Priručniku kvalitete Pravnog fakulteta Osijek* te drugim relevantnim propisima. *Ishodi učenja na svim studijskim programima koji su usklađeni s misijom i ciljevima visokog učilišta* (pre)oblikovani su u procesu [institucionalnog konstruktivnog usklađivanja ishoda učenja studijskih programa i ishoda kolegija, metoda rada i vrednovanja ishoda učenja u nastavnom procesu](#), koji je posljednji put proveden u akademskoj godini 2019./2020. Revizija

ishoda učenja provedena je kako bi se utvrdilo (1) postojanje ishoda učenja na razini pojedinih kolegija; (2) ishode učenja studijskih programa; (3) koja je razina usklađenosti ishoda učenja s pojedinim razinama HKO-a; (4) u kojoj mjeri ishodi pojedinih predmeta doprinose ishodima cijelog programa (matrice ishoda). Postupak unutarne revizije proveden je sukladno *Zakonu o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru i Pravilniku o Registru HKO-a* te u skladu sa [Smjernicama za usklađivanje studijskih programa sa standardima kvalifikacija i izradu novih studijskih programa usklađenih s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom](#). Cjelokupan proces unutarne revizije proveden je u dva dijela. S obzirom na to da je uočen nedostatak ishoda učenja na razini studijskog programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo, Stručnog upravnog studija, Specijalističkog stručnog diplomskog studija Javna uprava i Poslijediplomskog specijalističkog studija Ljudska prava, najprije se pristupilo izradi prijedloga ishoda učenja na razini studijskih programa, o prijedlogu je provedena rasprava s nastavnicima Fakulteta, ishodi učenja na razini programa usvojeni su najprije na [Odboru za studijske programe i izvedbeni plan](#) i Fakultetskom vijeću, a potom su upućeni na sveučilišno [Povjerenstvo za preddiplomske, diplomske i stručne studije](#).

Nakon što su usvojeni ishodi učenja na razini određenih studijskih programa, provedena je detaljna analiza matrica usklađenosti između ishoda programa i ishoda kolegija. Uočeno je sljedeće: (1) postoji velika razlika u metodologiji pisanja ishoda učenja na razini kolegija (u okviru studijskog programa); (2) postoji značajna neujednačenost u broju ishoda učenja na razini kolegija; (3) pojedini ishodi na razini programa ne ostvaruju se ni u jednom kolegiju; (4) pojedini kolegiji ostvaruju ishode kojih nema u nadređenim ishodima na razini programa; (5) pojedini ishodi programa previše su, a neki premalo pokriveni ishodima kolegija. Potonje je moguće objasniti na način da su pojedini ishodi na razini programa općenitije naravi i stoga im je moguće pridružiti veći broj skupova ishoda učenja, dok su drugi u naravi karakterističniji i stoga odgovaraju manjem broju skupova učenja. S obzirom na uočeno, provedena je revizija ishoda učenja na razini kolegija, na način da su nastavnici dostavljali revidirane ishode učenja obveznih i izbornih kolegija koje se pridruživalo pojedinim ishodima studijskog programa i razmatralo ishode studijskih programa. Izmjene ishoda učenja na razini kolegija također su [usvojene na Fakultetskom vijeću](#). Time su ishodi učenja unaprijeđeni i postignuta je zadovoljavajuća usklađenost ishoda učenja studijskih programa s ishodima na razini pojedinih kolegija. Taj je proces potrebno dosljedno i kontinuirano provoditi i ubuduće, prilikom reforme postojećih i izrade novih studijskih programa, kako bi se osigurala usklađenost ishoda učenja na razini programa i razini kolegija i uvjeti za stjecanje kompetencija studenata koji odgovaraju Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

Podaci navedeni u tablici 2.1. Analitičkog priloga ovoj samoanalizi dodatno potvrđuju ove zaključke. Naime za sve studijske programe definirani su ishodi učenja na razini studijskog programa i na razini kolegija. Broj ishoda učenja na razini studijskog programa nije ujednačen, što treba promatrati u kontekstu trajanja studijskog programa, broja kolegija koji se izvode te razine kvalifikacije koja se postiže. Broj ishoda učenja na razini studijskog programa kreće se između 17 i 21, što ulazi u preporučeni opseg od 15 do 30 ishoda učenja na razini studijskog programa.

Ishodi učenja na razini svih studijskih programa pokriveni su ishodima učenja obveznih kolegija. Na IPDSSP i SDSS JU po dva se ishoda učenja na razini programa ne ostvaruju u okviru obveznih kolegija, nego izbornih kolegija i seminara, što se ne vidi iz tablice 2.1

Analitičkog priloga (jer izborni predmeti i seminari ne ulaze u analizu). Također, ishodi učenja na razini studijskog programa koji nisu dostatno pokriveni obveznim kolegijima (ostvaruju se svega na 1 ili 2 obvezna kolegija) dodatno su pokriveni ishodima izbornih kolegija. Na Pravnom fakultetu Osijek jedan je od obveznih kolegija Tjelesna i zdravstvena kultura (I-IV; 1-4) koja nosi 1 ECTS-bod, ali ne pridonosi ostvarenju nijednoga ishoda na razini bilo kojeg studijskog programa (podaci vidljivi u Analitičkom prilogu MOZVAG-a, tablica 2.1.). U tijeku je rad na opsežnim izmjenama studijskog programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo i Stručnog upravnog studija u okviru kojega će se mijenjati ishodi učenja, kako na razini studijskog programa tako i na razini kolegija, što će otvoriti prostor za dodatno unapređivanje ishoda učenja i njihovo usklađivanje s razinom i profilom kvalifikacije, kako je to propisano u hrvatskom zakonodavnom okviru.

Po završetku Pravnog fakulteta Osijek na svim se studijskim programima izdaju isprave o studiju sukladno odredbi čl. 78. [Pravilnika o studijima i studiranju](#). Završenom se studentu uz diplomu na hrvatskom i engleskom jeziku izdaje i dopunska isprava o studiju kojom se potvrđuje koje je ispite položio i s kojom ocjenom te s drugim podacima potrebnim za razumijevanje stečene kvalifikacije. Diplome i suplementi izdaju se uz naknadu predviđenu [Odlukom o posebnim naknadama na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama](#). U okviru dopunske isprave o završenom studiju navedeni su i ishodi učenja na razini studijskog programa (*primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) jeziku za Preddiplomski studij Socijalni rad; primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) za IPDSSP, primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) za Stručni upravni studij; primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) jeziku za Specijalistički diplomski stručni studij Javna uprava*).

Na Pravnom fakultetu Osijek kontinuirano su se provodile [izmjene studijskih programa](#). Tijekom rada Povjerenstava za reformu studijskog programa na prijedlozima izmjena programa, predsjednica Povjerenstva za kvalitetu, voditelj Ureda za kvalitetu i nastavnici pozvani su prisustvovati na radnim sastancima Povjerenstva. Konačan prijedlog izmjena upućuje se nastavnicima na raspravu, a potom Odboru za studijske programe i izvedbeni plan na usvajanje. Odbor za studijske programe i izvedbeni plan razmatra *matricu usklađenosti ishoda studijskog programa s razinom HKO-a te matricu usklađenosti ishoda kolegija s ishodima studijskog programa izrađenu za prijedlog izmijenjenog i dopunjenog studijskog programa i prijedlog novog studijskog programa*. Odbor upućuje konačan prijedlog izmjena studijskog programa Fakultetskom vijeću Pravnog fakulteta Osijek.

Nastavnici Fakulteta bili su ili još uvijek jesu aktivno uključeni u ranije spomenute projekte [Iurisprudentia](#) i [Providentia](#) u okviru kojih su uključeni u izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacije kao temelja za buduće opsežne izmjene studijskih programa. Dokaz da se u okviru studijskih programa koji se izvode na Pravnom fakultetu Osijek postižu predviđeni ishodi učenja te da tako studenti stječu kompetencije prepoznate na tržištu rada i mogućnost naknadne nadogradnje cjeloživotnim učenjem, jesu rezultati provedenog [vanjskog istraživanja](#), [interne ankete o zapošljivosti završenih studenata](#) i [praćenja izvješća HZZ-a](#) te [upisa](#) na Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Pravo, [praćenja aktivnosti naših završenih studenata](#) i [aktivnosti u Alumni-klubu](#).

2.3. Visoko učilište dokazuje postignuće predviđenih ishoda učenja na studijskim programima koje izvodi.

- *Visoko učilište osigurava postizanje predviđenih ishoda učenja na studijskim programima koje izvodi.*
- *Visoko učilište, na temelju dokaza o postizanju predviđenih ishoda učenja (npr. testova studenata, seminarskih radova, prezentacija itd.), kontinuirano revidira i unapređuje nastavni proces.*

Standardi za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studijskih programa koji se izvode na sastavnicama Sveučilišta J. J. Strossmayera, uključujući metode provjere osiguranja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima, predviđeni su temeljnim aktima: [Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) i [Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#). Na Pravnom fakultetu Osijek postizanje ishoda učenja na razini studijskih programa osigurava se povezanošću s ishodima učenja u okviru svakog pojedinog kolegija, izborom i prilagodbom nastavnih metoda te vrednovanjem studentskih postignuća u skladu s [Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu J. J. Strossmayera](#) (Čl. 57.–73.). *Pravilnik* uređuje način provođenja ispita i drugih provjera znanja, obveznost i vrste ispita (čl. 59., čl. 60.), povjeravanje održavanja ispita (čl. 61.), ispitne rokove i vrste ispitnih rokova (čl. 62.), kalendar i raspored ispita (čl. 63.), vrijeme polaganja ispita (čl. 64.), broj izlazaka na ispite redovitih studenata (čl. 65.), prijavu ispita (čl. 66.), odjavu ispita (čl. 67.), ocjenjivanje (čl. 68.), rezultate ispita i obveze nastavnika (čl. 69.), zahtjev za ponavljanje ispita (čl. 70.), priznavanje položenog ispita (čl. 71.), evidenciju o uspjehu na ispitu (čl. 72.), studentsku anketu (čl. 73.) i stegovnu odgovornost studenta (čl. 74.).

Sukladno odredbi čl. 85. [Pravilnika o studijima i studiranju](#) praćenje i unapređivanje kvalitete obrazovanja unutar Sveučilišta propisano je [Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#), a provodi ga Centar za osiguranje i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja. Sveučilište ima ustrojene odgovarajuće postupke, odnosno [Mehanizme praćenja i područja vrednovanja ishoda učenja te Žalbu studenata](#) koje su obvezujuće za sve sastavnice, uključujući Pravni fakultet Osijek.

Na razini Pravnog fakulteta Osijek standardi za provjeru stečenih ishoda učenja predviđeni su [Politikom kvalitete Pravnog fakulteta Osijek](#), zatim [Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje i unapređivanje kvalitete visokog obrazovanja na Pravnom fakultetu Osijek](#) te [Priručnikom kvalitete](#).

Novi [Priručnik kvalitete](#), napisan u skladu s *Vodičem za sustav osiguranja i unapređenja kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku* i [Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja](#) (engl. *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, ESEG), vodi Fakultet prema boljem ispunjavanju strateških ciljeva u svakom trenutku te je izvor smjernica za praćenje, osiguravanje i unapređivanje kvalitete u svim aspektima djelovanja Fakulteta. U međuvremenu je provedena analiza očekivanja i zadovoljstva dolaznih studenata procesom mobilnosti s ciljem jačanja kvalitete.

[Politikom kvalitete](#) i [Priručnikom kvalitete](#), kojima su razrađeni standardi za provjeru stečenih ishoda učenja, 1) predviđen je sustav vrednovanja rada studenata na Pravnom fakultetu Osijek, 2) osigurana je potpora nastavnicima prilikom predviđanja i naknadnog usklađivanja, odnosno redefiniranja vrednovanja rada studenata u okviru kolegija, 3) omogućeno je studentima transparentno informiranje i praćenje usklađenosti vrednovanja njihova rada s postavljenim standardima. Na Pravnom fakultetu Osijek, kako stoji u [Priručniku kvalitete](#), predmetni nastavnici na početku izvođenja novog kolegija na pojedinom studijskom programu jasno definiraju pravila i kriterije polaganja ispita, a javno su dostupni podaci: a) o nositelju i suradniku/suradnicima na kolegiju, b) sadržaju, planu i programu kolegija, c) ishodima učenja, d) načinu polaganja ispita, e) kriterijima ocjenjivanja, f) ispitnim rokovima za cijelu akademsku godinu (dostavljaju se do 1. listopada) i g) literaturi (obveznoj i preporučenoj).

Na početku svake akademske godine izrađuje se i čini javno dostupnim *izvedbeni plan* (IPDSSP; SUS; [Preddiplomski studij Socijalni rad](#); [Diplomski studij Socijalni rad](#)) svih studijskih programa koji sadrži *opise kolegija*, kako obveznih tako i izbornih, te seminara i vježbi. U *obrazac opisa kolegija* predmetni nastavnici unose način izvođenja nastave koji je usklađen s planiranim ishodima učenja, definiranim ciljevima i sadržajem predmeta. Nastavne se metode povezuju s ishodima učenja, predviđa se način procjene dostizanja ishoda učenja, način vrednovanja i ocjenjivanja, elementi praćenja i provjeravanja, način oblikovanja konačne ocjene te primjer izračuna konačne ocjene, kao i ostale informacije relevantne za praćenje i vrednovanje rada studenata te obvezna i dopunska literatura. Usto, predmetni nastavnici na početku održavanja nastave na kolegiju (u okviru *uvodnog predavanja*) studentima pojašnjavaju načine i metode kojima se osigurava postizanje predviđenih ishoda učenja u okviru kolegija.

Provjera postizanja predviđenih ishoda učenja osigurava se nizom metoda, pri čemu se najučestalije koriste: *usmeni ispit*, *pismeni ispit*, *kolokvij*, *seminarski rad*, *referat/esej*, *radionica*, *projekt/projektna aktivnost* i *praktičan rad* (koncept ispita [1](#), [2](#); primjeri [1](#), [2](#), [3](#), [4](#)). Postizanje ishoda učenja osigurava se i [stručnom praksom](#) koja se provodi u organizacijama, ustanovama i institucijama na temelju prethodno potpisanog [sporazuma o suradnji](#); [završnim radom](#); [diplomskim radom](#) i ispitom prema [Pravilniku o završnim i diplomskim radovima](#) te [doktorskom disertacijom](#) prema [Uputama za oblikovanje doktorske disertacije](#). Završni, diplomski i doktorski radovi pohranjuju se u [Repozitoriju Pravnog fakulteta Osijek](#). Kako je ocjenjivanje jedan od najvažnijih elemenata visokoškolskog obrazovanja, sukladno navedenim propisima, a kako je definirano [Priručnikom kvalitete Pravnog fakulteta Osijek](#), studenti se na Pravnom fakultetu Osijek ocjenjuju na temelju objavljenih kriterija, pravila i postupaka koji se kontinuirano primjenjuju i nakon svake akademske godine iznova vrednuju i prilagođavaju. Ocjenjivanjem se vrednuje postignuta razina ishoda učenja. Pritom su opći ciljevi Fakulteta: a) podupirati efektivne i kreativne pristupe učenju te pouzdano mjeriti očekivane ishode učenja svojstvene visokoškolskom obrazovanju i specifičnom području izučavanja, b) ocjenjivati prema akademskim standardima koji uključuju transparentnost, nepristranost i sprečavanje zlouporaba, c) rezultate vrednovanja studentskog rada procjenjivati i analizirati te na temelju toga uvoditi redovna poboljšanja u sustav.

Nastavnici pružaju studentima pravovremenu povratnu informaciju o rezultatima koje su postigli na ispitu ili dijelu ispita usmenim, pisanim ili elektroničkim putem. [Rezultati](#) koje su studenti postigli na provjerama znanja, a koji se objavljuju na internetskim stranicama, u skladu

su s [Općom uredbom o zaštiti podataka \(GDPR\)](#). Kako proizlazi iz Priručnika kvalitete, kriteriji ocjenjivanja javni su i dostupni svim zainteresiranima. Sukladno odredbi čl. 69. st. 1. [Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) nastavnik je dužan priopćiti studentu rezultat usmenog ispita / usmenog dijela ispita odmah nakon održanog ispita, a rezultat pisanog dijela ispita najkasnije u roku od pet (5) radnih dana od dana ispita isticanjem rezultata na službenoj internetskoj stranici, odnosno oglasnoj ploči znanstveno-nastavne/umjetničko-nastavne i nastavne sastavnice. Prema odredbi čl. 70. st. 1. [Pravilnika o studijima i studiranju](#) studentu koji nije zadovoljan postignutom ocjenom omogućeno je da u roku od 48 sati nakon održanog usmenog ispita / usmenog dijela ispita, odnosno nakon objave rezultata pisanog ispita, zahtjevom za ponavljanje ispita zatraži polaganje ispita pred nastavničkim povjerenstvom ([žalba](#)). Zahtjev za polaganje ispita pred povjerenstvom dostavlja se dekanu Fakulteta koji o njemu odlučuje.

Detalji procedure predviđeni su odredbama čl. 70. st. 2.-8. [Pravilnika o studijima i studiranju](#). Dekan imenuje nastavničko povjerenstvo od tri (3) člana u roku od četrdeset osam (48) sati od primitka žalbe i određuje vrijeme i mjesto polaganja ispita; ponovljeni ispit ima se održati u roku od pet radnih dana od dana podnošenja žalbe studenta; predmetni nastavnik može nazočiti ponavljanju ispita pred nastavničkim povjerenstvom, bez prava postavljanja pitanja i ocjenjivanja studenta; pisani ispit neće se ponoviti pred nastavničkim povjerenstvom, nego će ga ono ponovno ocijeniti; nastavničko povjerenstvo donosi odluku većinom glasova. Rezultati su dostupni studentu (podnositelju žalbe), imenovanom nastavničkom povjerenstvu, dekanu i nositelju kolegija.

Periodično se u svrhu usavršavanja nastavnika u nastavničkim kompetencijama održavaju tematske radionice „[Održavanje nastave i ispitivanje na Merlinu](#)“, koju su 21. i 22. 9. 2020. održali prof. dr. sc. Mira Lulić i doc. dr. sc. Davor Muhvić kako bi nastavnicima pružili podršku u *online* nastavi), te radionice u sklopu projekta *Providentia* u kojima su sudjelovali naši nastavnici „[Nastava usmjerena na studente: planiranje, poučavanje i vrednovanje na studijima prava](#)“ s popratnom publikacijom „[Priručnik za nastavnike – Nastava usmjerena na studente: planiranje, poučavanje i vrednovanje na studijima prava](#)“ autorica izv. prof. dr. sc. Vesne Kovač i doc. dr. sc. Antonije Zubović, a za nastavnike Doktorskog studija „[Mentoriranje u pravu](#)“ prof. dr. sc. Alana Uzelca. Nadalje, Fakultet u cijelosti financira djelatnicima sudjelovanje u programu „[Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke izobrazbe](#)“ te „[Program cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste](#)“ (čemu u prilog govori [Odluka o visini plaćanja školarine Programa cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste](#) i izdana [Potvrda o sudjelovanju zaposlenika u Programu](#)).

Članovi projektnog tima Pravnog fakulteta Osijek na projektu *Providentia Studiorum Iuris* (do sada su sudjelovali na nekoliko različitih radionica (uživo u Zagrebu, (rujan 2019., lipanj 2021.) i Rijeci (veljača 2020.) te *online* putem *MS Teamsa* (lipanj i studeni 2020.)) koje su se odnosile na Hrvatski kvalifikacijski okvir i izradu standarda zanimanja te izradu standarda kvalifikacije. U okviru projekta *Providentia Studiorum Iuris* provedeno je uspoređivanje i analiza ishoda učenja na razini usporedivih studijskih programa svih četiriju pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj radi pripreme prijave standarda zanimanja. Isto tako sudjelovali su u [aktivnostima](#) vezanim uz pripremu strateške utemeljenosti i prijavu standarda zanimanja za sljedeća

zanimanja: viši stručni suradnik za naplatu javnih davanja i viši stručni suradnik za kadrovske poslove.

Postizanje predviđenih ishoda učenja osigurava se uključivanjem studenata u znanstvenoistraživački i stručni rad *sudjelovanjem u projektima i projektnim konferencijama, okruglim stolovima i radionicama* (ukupno [92 studenta](#) u promatranom razdoblju), što rezultira izradom završnih i diplomskih radova (ukupno [12 završnih i diplomskih radova](#) koji su proizašli iz projekata) i objavljivanjem *znanstvenih i stručnih* radova u *zbornicima i časopisima* te drugim publikacijama (ukupno je objavljeno [59 radova](#) u suautorstvu nastavnika i studenata svih razina studija Pravnog fakulteta Osijek).

Članovi projektnog tima Pravnog fakulteta Osijek na projektu *Providentia Studiorum Iuris* sudjelovali su u projektnoj aktivnosti izrade znanstvenih radova sa studentima (konferencija je zbog pandemije virusa COVID-19 odgođena za rujan/listopad 2021.), koji će biti objavljeni u Zborniku koautorskih radova na temu visokoškolskog obrazovanja na pravnim fakultetima u Republici Hrvatskoj i tržišta rada, a prezentirani na konferenciji koja će se održati na Pravnom fakultetu u Rijeci. Na taj se način ostvarila još jedna projektna aktivnost kroz uključivanje studenata u znanstvenoistraživački rad provedbom zajedničkih istraživačkih projekata studenata i nastavnika.

Čak i po završetku studija osigurava se kontinuitet u provjeravanju stečenih ishoda učenja zajedničkim publiciranjem znanstvenoistraživačkih radova studenata i njihovih mentora, najčešće na podlozi obranjenih završnih ili diplomskih radova (ukupno [12 završnih i diplomskih radova](#)). Uključivanje članova [Alumni-kluba](#) Pravnog fakulteta Osijek u predavanja, radionice i druge aktivnosti omogućuje prikupljanje povratnih informacija o uspješnosti u ostvarivanju ishoda učenja i njihovoj prikladnosti u odnosu na tržišta rada, kao i potrebi njihova osuvremenjivanja i prilagodbe.

U skladu sa [Strateškim planom 2015.–2020.](#) kontinuirano su se provodile izmjene studijskih programa u opsegu do 20 %, dok je Doktorski studij Pravo potpuno [reformiran](#) u akademskoj godini 2019./2020. te je izrađen elaborat novog studijskog programa, Poslijediplomskog specijalističkog studija Poslovno pravo i poslovne transakcije.

Prije početka nove akademske godine izrađuje se izvedbeni plan za sve studijske programe, a nastavnici se pozivaju da revidiraju obrasce *opisa kolegija* ([IPDSSP](#), [SUS](#), [Prediplomski SR](#), [Diplomski SR](#)) koji sadrže *ciljeve, uvjete za upis, očekivane ishode kolegija, sadržaj kolegija, obveze studenata, metode izvođenja nastave, povezivanje ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja, praćenje rada studenata i literaturu*.

U okviru projekta [Providentia](#) provedeno je uspoređivanje i provjeravanje ishoda učenja na razini usporedivih studijskih programa svih četiriju pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj. Svrha projekta *Providentia Studiorum Iuris* (trajanje: 27. ožujka 2019. – 26. ožujka 2022.) jest pridonijeti unapređivanju kvalitete studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj izradom standarda kvalifikacije i šest standarda zanimanja te unapređivanjem studijskih programa, sustava osiguravanja kvalitete i nastavničkih kompetencija za poučavanje usmjereno na studenta. Naglasak je na ostvarivanju specifičnih ishoda učenja kroz program praktičnog učenja, a koji su prilagođeni potrebama tržišta rada. U navedenom projektu Pravni fakultet Osijek jedan je od projektnih partnera uz druga dva Pravna fakulteta u Zagrebu i Splitu, dok je Pravni fakultet u Rijeci nositelj projekta. Osnovni je cilj Projekta izrada standarda kvalifikacija

za specijalistički diplomski stručni studij javne uprave u skladu sa Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru te unapređenje studijskih programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo, Specijalističkog diplomskog stručnog studija Javna uprava i Stručnog upravnog studija.

2.4. Postupci planiranja, predlaganja i prihvaćanja novih te revizije ili ukidanja postojećih programa uključuju povratne informacije studenata, poslodavaca, strukovnih udruženja, alumnijska.

- *Razvojne aktivnosti povezane sa studijskim programima sustavne su i redovite te uključuju različite dionike.*
- *Planiranje i predlaganje novih studijskih programa uključuje analizu opravdanosti, kapaciteta i usklađenosti sa strateškim ciljevima na lokalnoj i državnoj razini te ostalim potrebama u društvu.*
- *Visoko učilište dokazuje opravdanost izvođenja istih ili sličnih studijskih programa unutar istog sveučilišta.*
- *Visoko učilište objavljuje aktualne inačice studijskih programa.*
- *Visoko učilište evidentira izmjene studijskih programa i analizira njihovu svrsishodnost.*

Standardi periodične revizije studijskih programa za izmjene i dopune odobrenih studijskih programa do 20 % predviđeni su [Pravilima za provedbu postupka vrednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih i stručnih studija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) (2009.) te [Zaključkom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) (2008.) i ostalim propisima.

Za provođenje postupka izmjene i dopune odobrenih studijskih programa do 20 %, prema predviđenoj proceduri, odgovorno je Povjerenstvo za preddiplomske, diplomske i stručne studije kojem Pravni fakultet Osijek upućuje prijedlog izmjena i dopuna. Na temelju izvješća Povjerenstva, Senat Sveučilišta donosi odluku o prihvaćanju izmjena i dopuna i obavještava Agenciju za znanost i visoko obrazovanje, koja će nakon zaprimanja obavijesti omogućiti visokom učilištu da izmjene i/ili dopune unese u sustav MOZVAG radi evidencije.

Standardi periodične revizije studijskih programa za izmjene i dopune odobrenih studijskih programa većih od 20 % predviđeni su *Zakonom o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09)*, *Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10)* i [Pravilima za provedbu postupka vrednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih i stručnih studija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#).

Za provođenje postupka izmjene i dopune odobrenih studijskih programa veće od 20 %, prema predviđenoj proceduri, odgovorno je Povjerenstvo za preddiplomske, diplomske i stručne studije kojem Pravni fakultet Osijek dostavlja elaborat i odluku Fakultetskog vijeća o prihvaćanju novog studijskog programa. Predloženi se program recenzira, a u slučaju bitnih primjedbi recenzenata traži se očitovanje Fakulteta o primjedbama recenzenata. Na temelju Izvješća Povjerenstva o ispunjenosti uvjeta za ustroj novog studijskog programa, Senat

Sveučilišta donosi odluku o prihvaćanju novog studijskog programa te obavještava Agenciju za znanost i visoko obrazovanje i Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Na temelju provedenih analiza, praćenja relevantnih internih i eksternih pokazatelja i radi usklađivanja s nacionalnim i europskim trendovima u visokom obrazovanju, Pravni fakultet Osijek na opisani način provodi redovite periodične revizije studijskih programa koje izvodi. Na taj se način namjerava osigurati postizanje ciljeva zacrtanih [Strategijom 2020.–2025.](#), među kojima je i izvođenje suvremenih studijskih programa koji osiguravaju prepoznatljive kvalitete i vještine, osposobljavaju visokokvalificirane stručnjake, ‘tržišno poželjne zaposlenike’ te društveno odgovorne i angažirane građane.

Postupak izrade novih i revidiranja postojećih studijskih programa provodi se u skladu s [Uputama za postupak vrednovanja studijskih programa](#) i [Hodogramom](#), iz kojih je vidljiv postupak izrade novih studijskih programa te izmjena studijskih programa u opsegu većem od 20 %. Sukladno [Uputama](#), kod izrade elaborata o izmjenama i dopunama studijskog programa većim od 20 % ili izrade elaborata novog studijskog programa provodi se savjetovanje sa [zainteresiranom stručnom javnošću](#). U izradu elaborata novog studijskog programa može se uključiti jednog predstavnika poslodavaca/tržišta. Njihov je doprinos osobito važan u dijelu uobličavanja i uključivanja rezultata analize povratnih informacija dobivenih s tržišta rada u sadržaj studijskog programa i njihovo povezivanje s kompetencijama koje se stječu završetkom studijskog programa. Prilikom izrade elaborata o izmjenama i dopunama studijskog programa većim od 20 % ili elaborata novog studijskog programa, na Pravnom fakultetu Osijek vodi se računa o njegovoj usklađenosti sa strateškim ciljevima sastavnice i Sveučilišta te ciljevima na regionalnoj i nacionalnoj razini. Povratne informacije relevantnih dionika osiguravaju njegovu povezanost s temeljnim suvremenim vještinama, strukom i potrebama zajednice (mišljenje organizacija, uključenost predstavnika tržišta rada u savjetovanje sa zainteresiranom stručnom javnošću). Periodično se prati zapošljivost završenih studenata, ranije u okviru [vanjskih istraživanja](#), a odnedavno i u okviru [internog istraživanja](#) te [analizom podataka HZZ-a](#), pri čemu rezultati služe kao smjernice prilikom razmatranja potrebe za određenim studijskim programom. Sve to detaljno se razrađuje i opisuje u elaboratu i studiji izvedivosti, koja se obvezno prilaže uz elaborat novog studijskog programa ili programa s izmjenama većim od 20 %.

U dijelu 3.21, Usporedba predloženog studija s inozemnim akreditiranim programima uglednih visokih učilišta, posebice akreditiranim studijima iz zemalja Europske unije, detaljno se analizom usporedivog inozemnog ili tuzemnog akreditiranog studijskog programa dokazuje opravdanost i potreba za njegovim pokretanjem, mogućnost horizontalne mobilnosti studenata/polaznika te specifičnosti koje ga razlikuju od već postojećih ponuđenih studijskih programa Sveučilišta J. J. Strossmayera te ostalih sveučilišta u RH i EU. Prilikom pokretanja studijskog programa ili opsežne izmjene postojećeg tiska se [brošura](#) koja sadrži relevantne informacije o studijskom programu u sažetoj formi. Detaljne informacije o studijskim programima nalaze se na stranicama Fakulteta ([1](#), [2](#), [3](#)) i u [Informacijskom paketu](#).

Nakon izmjena studijskih programa, njihove se revidirane inačice objavljuju na [mrežnim stranicama](#) te su dostupne svima. Za svaku se akademsku godinu objavljuje Izvedbeni plan koji sadrži Opise kolegija s podacima o ishodima učenja te načinu na koji se povezuju ishodi učenja, nastavne metode i metode procjene postizanja predviđenih ishoda učenja. Izmjene studijskih programa provode se kao višestupanjski proces koji započinje na razini katedre, odnosno radne

skupine, a kasnije imenovanog povjerenstva, zatim se razmatraju na Odboru za studijske programe i izvedbeni plan, a konačan prijedlog usvaja Fakultetsko vijeće Pravnog fakulteta Osijek te ga upućuje u proceduru na Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku. Sve se izmjene studijskih programa redovito bilježe, a o njima se vodi i evidencija u tiskanom obliku koja se nalazi u uredu tajnice Fakulteta.

2.5. Visoko učilište osigurava usklađenost ECTS-bodova sa stvarnim studentskim opterećenjem.

- *Visoko učilište usklađuje ECTS-bodove sa stvarnim studentskim opterećenjem na temelju analiza povratnih informacija dionika u nastavnom procesu ili drugih postupaka.*
- *Povratne informacije o rezultatima analize prikupljenih podataka i provedenim promjenama dostupne su studentima.*

Na studijskim programima Pravnog fakulteta Osijek ECTS-bodovi usklađeni su sa stvarnim studentskim opterećenjem sukladno [Pravilniku o studijima i studiranju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) i u skladu s [Priručnikom kvalitete](#) i [Vodičem za korisnike ECTS-a](#) te drugim relevantnim propisima. U 2020. godini svi su nastavnici revidirali usklađenost ishoda učenja i ECTS-bodova (kolovoz 2020.). To je učinjeno u okviru procesa analize i revidiranja sadržaja *opisa kolegija*, u kojem je izvršeno konstruktivno usklađivanje ishoda učenja i izvršena analiza te revizija usklađenosti ECTS-bodova sa stvarnim studentskim opterećenjem. Potrebu (1) ispitivanja usklađenosti ukupnog broja ECTS-bodova pojedinih kolegija i stvarnog radnog opterećenja studenata te (2) ispitivanja kriterija raspoređivanja ECTS-bodova na pojedinim kolegijima u studijskim programima uočilo je Povjerenstvo za reformu IPDSSP-a, [o čemu je izvijestilo Fakultetsko vijeće](#). Prikupljene su i povratne informacije od studenata u okviru testne ankete za pronalaženje modusa analize ECTS-bodova, a u sklopu [interne ankete u akademskoj godini 2017./2018.](#) Zaključci i preporuke poslužit će kao podloga opsežne reforme studijskih programa koja je planirana i na kojoj radi [povremeno Povjerenstvo za reformu studijskog programa Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo](#) i [povremeno Povjerenstvo za reformu studijskog programa Stručnog upravnog studija](#), zbog čega se do sada nije značajnije zadiralo u raspodjelu ECTS-bodova na studijskim programima.

Nastavnici Pravnog fakulteta Osijek redovito prilikom izrade elaborata novih studijskih programa, ali i kod periodičnih izmjena i dopuna postojećih studijskih programa, razrađuju ishode učenja, povezuju ih s nastavnim metodama, obavezama studenata i načinima vrednovanja te dodjeljivanjem ECTS-bodova, sukladno za to predviđenoj metodologiji i u za to predviđenoj formi (obrazac opisa kolegija, vidi ranije). U okviru tih procesa uzimaju se u obzir povratne informacije prikupljene od studenata, vanjskih dionika/predstavnika tržišta rada, kao i periodičnih vanjskih vrednovanja Agencije za znanost i visoko obrazovanje (reakreditacije studijskih programa).

U skladu s ciljem „Kontinuirano osuvremenjivati postojeće i razvijati nove studijske programe temeljene na ishodima učenja, sukladno potrebama tržišta rada, omogućavajući bolje uvjete studiranja, višu uspješnost studiranja te kontinuiran rad na upisnoj politici, uz ustrajanje na daljnjem razvoju cjeloživotnog učenja“ te aktivnošću „Prilagođavanja studijskih programa

potrebama tržišta rada“ [Strateškog plana Pravnog fakulteta Osijek 2015.–2020.](#), u akademskim godinama 2015.–2020. u opsegu do 20 % bilo je ukupno 16 izmjena studijskih programa s ciljem podizanja njihove kvalitete, postizanja veće izbornosti i razine stručnosti studenata te usklađivanja ECTS-bodova sa stvarnim opterećenjem studenata. [Izmjene](#) su se pretežno odnosile na uvođenje novih izbornih predmeta IPDSSP, izmjene reda izvođenja predmeta, dopunjavanje vrsta izvođenja nastave (npr. terenska nastava), korigiranje satnice, a posljedično i sadržaja predmeta s ciljem postizanja veće usklađenosti ECTS-bodova sa stvarnim opterećenjem studenata. U postupku izrade izvedbenih planova nastave za nadolazeću akademsku godinu, svi nastavnici svake godine imaju obvezu provjeriti i po potrebi revidirati popise literature i podatke o načinu vrednovanja (elementi praćenja i provjeravanja i njihovo opterećenje u ECTS-bodovima) na pojedinim kolegijima. Na samom početku semestra nositelj kolegija dužan je upoznati studente s njima, a podaci o opisu svakog kolegija, metodama, načinima vrednovanja i ocjenjivanja, zajedno s opterećenjem u ECTS-bodovima, u svakom su trenu dostupni i vidljivi studentima i nastavnicima.

2.6. Studentska je praksa sastavni dio studijskih programa (gdje je to primjenjivo).

- *Visoko učilište omogućava učenje i stjecanje vještina studentskom praksom, gdje je primjenjivo.*
- *Studentska praksa čini dio studijskih programa i organizirana je izvan visokog učilišta u suradnji s tržištem rada, gdje je to primjenjivo.*
- *Studentska praksa provodi se na sustavan i odgovoran način koji omogućava postizanje predviđenih ishoda učenja povezanih sa studentskom praksom.*

Praktična nastava dio je studijskih programa, osobito Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo, Preddiplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad i Diplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad. Stjecanje praktičnih vještina na Integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju Pravo osigurano je za vrijeme trajanja studija, na nižim godinama u najvećoj mjeri u [suradnji](#) s pravnim praktičarima koji sudjeluju u izvođenju vježbi na pojedinim kolegijima sukladno [izvedbenom planu](#). Na završnoj (petoj) godini studija studenti pohađaju pravne klinike – *moot court*, koje dio studenata pohađa u okviru kliničke nastave ([Pravno-ekonomska klinika Osijek](#), [Pravna klinika OSIJEK PRO BONO](#), [Zelena pravna klinika Pravnog fakulteta Osijek](#)), a dio je studenata upućen i na studentsku praksu kod pravnih praktičara (odvjetnički ured, [javnobilježnički ured](#)) ili članice [Hrvatske udruge poslodavaca \(HUP\)](#).

U rad Pravne klinike Pravnog fakulteta Osijek OSIJEK PRO BONO uključeno je trideset (30) studenata svake akademske godine. Počevši od akademske godine 2019./2020., za dobivanje potvrde o sudjelovanju u njezinu radu potrebno je u Klinici provesti najmanje dva semestra. Studenti u Klinici rade u grupama, ukupno šestero (6), pod mentorstvom iskusnih studenata – studenata mentora te pod mentorstvom voditelja Klinike. Studenti dobivaju za rad konkretne pravne predmete, održavaju sastanke sa strankama, pripremaju opće pravne informacije te skrbe o urednom vođenju evidencije o zaprimljenom predmetu. Također, studenti su uključeni u druge aktivnosti, poput pisanja članaka za bilten ([Bilten Pravne klinike OSIJEK PRO BONO](#))

ili društvene mreže Klinike, pohađanja/organizacije gostujućih predavanja, snimanja videouradaka o pojedinim pravnim institutima/problemima te administrativnih i drugih poslova potrebnih za pravilno odvijanje kliničkih aktivnosti. Detaljno su predviđeni [ishodi učenja](#) i način na koji se oni postižu. Klinika ne provodi klasične ankete o zadovoljstvu studenata radom u Klinici, s obzirom na to da se u kliničkoj strukturi podrazumijeva neposredan i blizak kontakt unutar pojedinih studentskih grupa i svih studentskih grupa zajedno te se razmjena mišljenja, iskustava, prijedloga i opservacija obavlja neposredno, u izravnom kontaktu s mentorima i voditeljem Klinike (iako su prethodno, kada je Klinika počivala na masovnosti, provedene ankete s ciljem davanja prijedloga o načinima na koje se može unaprijediti klinički rad).

Stručne prakse organiziraju se i izvan visokog učilišta, u suradnji s tržištem rada, a provode se na sustavan i odgovoran način, koji omogućava postizanje predviđenih ishoda učenja povezanih sa stručnom praksom. Prakse se održavaju na temelju potpisanog [Sporazuma o znanstvenoj i stručnoj suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca \(HUP\)](#) (od 2016. godine; [1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#)). U travnju ili svibnju svake godine izlazi poziv, zatim natječaj koji traje oko 2 tjedna, potom traženje poslodavaca i konačna raspodjela praksi, krajem svibnja ili početkom lipnja. Realizacija praksi obično je u razdoblju od lipnja do rujna svake godine. Na temelju urednog izvršenja obveza u okviru stručne prakse poslodavci studentima izdaju [Potvrdu](#) o obavljenoj stručnoj praksi u člancima HUP-a. U 2016. godini dvadeset (20) se studenata prijavilo, a trinaest (13) obavilo stručnu praksu; u 2017. godini sedamnaest (17) je studenata prijavilo i obavilo praksu, od toga pet (5) studenata Stručnog upravnog studija; u 2018. godini šesnaest (16) je studenata prijavljenih u Slavoniji, a devet (9) studenata izvan Slavonije, a u 2019. godini bilo je dvadeset pet (25) obavljenih stručnih praksi ([1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#)).

Tijekom Preddiplomskog i Diplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad integrira se teorijski i konceptualni doprinos dobiven tijekom standardne nastave s konkretnim situacijama u praksi. Praktična nastava temeljna je dimenzija unutar kurikuluma, jer je nužna za usvajanje kompetencija u socijalnom radu. Stoga i [Preddiplomski](#) i [Diplomski](#) studij Socijalni rad za praktičnu nastavu imaju dodijeljene ECTS-bodove, opisan sadržaj, definirane ciljeve i ishode učenja, opisane obveze studenata te načine praćenja njihova rada i osiguravanja kvalitete stjecanja izlaznih znanja.

Elaboratom studijskog programa Preddiplomskog studija Socijalni rad predvidjelo se početak suradnje s deset organizacija u kojima se provodi socijalni rad. No samo četiri godine kasnije u provedbu praktične nastave uspješno je uključeno [36 različitih organizacija](#). Takvo proširenje suradnje odgovor je na uvid u činjenicu da studenti dolaze iz različitih mjesta i na potrebu studenata da im praksa bude dostupna u mjestu stanovanja. Također, kako bismo uspješno ostvarili zadane ishode učenja, osigurano je da organizacije imaju optimalan broj studenata na praksi (najviše 10). Pravni fakultet Osijek ima sa svim organizacijama uključenim u praktičnu nastavu potpisane [sporazume](#) o suradnji kojima se definiraju međusobna prava i obveze. Mentori na studentskoj praksi u pravilu su socijalni radnici s dugogodišnjim iskustvom. Prije uključivanja u izvođenje praktične nastave mentori detaljno prolaze s nositeljem i izvoditeljima kolegija sadržaj i ishode učenja te organiziraju zajedno provedbu i druge važne aspekte prakse. Studenti Preddiplomskog studija Socijalni rad već na prvoj godini studija započinju s pohađanjem praktične nastave u okviru različitih organizacija javnog i neprofitnog sektora. U svakom sljedećem semestru studenti praktičnu nastavu provode u partnerskim organizacijama, a sukladno [izvedbenom planu](#) praktične nastave pojedinog semestra. Pored pohađanja

terenskog dijela, studenti sudjeluju na grupnim osvrtima ili u superviziji koju provode nastavnici Fakulteta ili vanjski suradnici. U ostvarivanju ishoda učenja značajnu komponentu predstavljaju i pisani zadaci studenata, kao što je primjer završnog izvještaja s praktične nastave. Ukupno za trajanja Preddiplomskog studija Socijalni rad studenti imaju 285 sati praktične nastave, od čega je 210 sati izravno na terenu, u okviru spomenutih partnerskih organizacija.

Kao što je vidljivo u [Elaboratu Diplomskog studija Socijalni rad](#) (str. 22–23 i str. 29), navedeni studij vodi se primjerom etabliranih studija socijalnog rada i nadnacionalnih profesionalnih standarda koji naglašavaju potrebe značajne zastupljenosti praktične nastave u obrazovanju socijalnih radnika. Stoga je u okviru Diplomskog studija previđeno da studenti u praktičnoj nastavi, pod vodstvom educiranog mentora i uz praćenje nositelja i izvoditelja kolegija, provedu ukupno 810 sati. Više o navedenoj praktičnoj nastavi dostupno je u spomenutom Elaboratu Diplomskog studija, a sama provedba kreće od sljedeće akademske godine kada prva generacija upisuje 2. godinu Diplomskog studija Socijalni rad.

[Povjerenstvo za osiguravanje i unapređivanje kvalitete visokog obrazovanja Pravnog fakulteta Osijek](#) intenzivno se bavilo pitanjem praktične nastave te je obradilo podatke dobivene na temelju ankete među studentima. [Podaci](#) su pokazali kako je 96,6 % anketiranih studenata socijalnog rada pohađalo stručnu praksu te su svoje zadovoljstvo navedenim iskustvom najčešće ocjenjivali kao vrlo dobro, tj. prosječnom ocjenom 4,15. Evaluacijom su utvrđena i očekivanja studenata koji su iskusivši praktičnu nastavu tijekom pandemije COVID-19 naglasili kako bi bilo korisno da im je mentor češće dostupan i da su uključeni u aktivnosti vezane isključivo uz struku socijalnog rada te su skrenuli pažnju na potrebu bolje organizacije termina susreta s korisnicima. Povjerenstvo je [raspravilo](#) navedene rezultate te je 10. veljače 2021. godine održalo sastanak s nastavnicima uključenim u provedbu praktične nastave, gdje su predstavljani rezultati i iznesene preporuke.

Tijekom akademske godine 2019./2020. provedeno je [istraživanje](#) zadovoljstva studenata, mentora i rukovoditelja postojećim sustavom studentske prakse u Pravno-ekonomskoj klinici Pravnog fakulteta Osijek te klijenata o iskustvu savjetovanja. [Istraživanje](#) je obuhvatilo razdoblje od akademske godine 2015./2016. do 2019./2020. Na uzorku od 42 studenta i 18 mentora te 15 klijenata, koji su aktivno sudjelovali u radu Klinike ili bili savjetovani, provedeno je istraživanje o iskustvima njihova rada, mentoriranja ili savjetovanja u Klinici, pri čemu je istraživanje bilo koncipirano na način da se ispitivao stupanj zadovoljstva radom, razlog pristupanja i ocjena pojedinih razloga pristupanja Pravno-ekonomskoj klinici.

Pitanje dodatnog vrednovanja rada studenata u Pravno-ekonomskoj klinici bilo je postavljeno i studentima i mentorima. Dok su studenti najvećim dijelom bili protiv dodatnog vrednovanja, kod mentora su odgovori potpuno drukčiji pa je tako tek njih 17 % protiv toga, dok je 83 % mentora za dodatno vrednovanje studenata. Takav rezultat zasigurno je posljedica toga što mentori često prepoznaju studente koji doista rade, aktivni su i doprinose radu i razvoju Pravno-ekonomske klinike. Referirajući se na takav rezultat, kao načine na koje bi studente trebalo dodatno vrednovati, mentori navode dodatne ECTS-bodove, izuzimanje od pisanja seminarskog rada za studente koji su sudjelovali u radu na barem dva predmeta, dodatno bodovanje na ispitima, posebne nagrade, preporuke ili *diploma supplement*, dok dio njih smatra da su profesori ti koji bi trebali odrediti načine dodatnog vrednovanja.

Na temelju prikupljenih podataka i rezultata njihove analize u odnosu na [zadovoljstvo](#) voditelja, mentora, rukovoditelja mentora i studenata obilježjima stručne prakse, kompetencijama koje pohađanje studentske prakse omogućuje te o njihovu zadovoljstvu, kao i iskustvu klijenata tijekom savjetovanja, iz perspektive sviju razvidno je da su *zadovoljni* ili *vrlo zadovoljni* radom u Pravno-ekonomskoj klinici. Navedene smjernice studenata za unapređenje uključuju povećanje broja akademskih mentora, postrožavanje uvjeta za rad, odnosno daljnji ostanak u pravnoj klinici, skraćivanje rokova za rad na predmetima, kao i bolju organizaciju vanjskih klinika, dok mentori predlažu da se pristup u Pravno-ekonomsku kliniku omogući samo najboljim i odabranim studentima, da se smanji broj predmeta kroz godine i tako omogući ozbiljniji rad na predmetima te povezivanje teorije i prakse u punom smislu.

Na studiju socijalnog rada, uvažavajući specifičnosti studijskog programa usmjerenog na pomaganje u zajednici, studenti po završetku pohađanja praktične nastave podnose [Završni osvrt na praktičnu nastavu](#) koji sadrži detaljnu analizu rada u instituciji u kojoj se provodila praktična nastava, evaluaciju stečenog znanja i iskustva te primjere načina ostvarenja pojedinih ishoda učenja.

Iz prethodno opisanog, kao i iz rezultata [Studentskog upitnika o stručnoj praksi na Pravnom fakultetu Osijek](#), vidljivo je da se stjecanje praktičnih vještina na Pravnom fakultetu Osijek osigurava u skladu s unaprijed definiranim ciljevima i zadacima, ishodima učenja, sadržajem predmeta, načinom povezivanja ishoda učenja, nastavnim metodama i procjenom ishoda učenja, elementima praćenja i provjeravanja, kao i načinom oblikovanja konačne ocjene. Za stečene praktične vještine dodjeljuje se unaprijed definiran broj ECTS-bodova. Iz navedenog proizlazi: (1) da je praktična nastava na Pravnom fakultetu Osijek zadovoljavajuće razvijena; (2) da je na pravnim studijskim programima dominantna na IPDSSP i Preddiplomskom i Diplomskom sveučilišnom studiju Socijalni rad, a nešto slabije razvijena na Stručnom upravnom studiju; (3) da rezultati istraživanja i anketiranja dosljedno upućuju na visoko zadovoljstvo studenata, mentora i rukovoditelja/poslodavaca postojećim sustav(ima) studentske prakse; (4) da je potrebno povećanje ukupnog trajanja studentske prakse i jasnije institucionaliziranje, odnosno pozicioniranje u okviru postojećih studijskih programa.

3. Nastavni proces i podrška studentima

3.1. Uvjeti za upis ili nastavak studija usklađeni su sa zahtjevima studijskog programa, jasni su, objavljeni i dosljedno se primjenjuju.

- *Objavljeni su kriteriji za upis ili nastavak studija.*
- *Kriteriji za upis ili nastavak studija dosljedno se primjenjuju.*
- *Kriteriji za upis ili nastavak studija osiguravaju izbor kandidata s odgovarajućim predznanjem, usklađenim sa zahtjevima studijskog programa.*
- *Visoko učilište ima učinkovit mehanizam priznavanja prethodnog učenja.*

Na Pravnom fakultetu Osijek javno su objavljeni i dostupni te jasni kriteriji za [upis](#) ili [nastavak](#) studija na službenim mrežnim stranicama Fakulteta i u tiskanom obliku ([brošura Doktorski studij](#); [brošura Pravos](#)). Prije početka svake akademske godine, sukladno pokazateljima o broju upisanih studenata na pojedini studij prethodne akademske godine i praćenja interesa za upis na studij na Pravnom fakultetu Osijek, upisne se kvote definiraju i dostavljaju Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku. Proteklih se akademskih godina kontinuirano provodila [korekcija upisnih kvota](#) na pojedinim studijskim programima. Opis studijskih programa, nužni uvjeti i kriteriji za upis, osim na stranici Fakulteta, dostupni su i u [Informacijskom paketu](#), zajedno s ostalim informacijama potrebnim studentima koji se upisuju na prvu godinu Preddiplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad, Diplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad, Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo, Poslijediplomskog sveučilišnog studija Ljudska prava, Poslijediplomskog sveučilišnog studija Poslovno pravo i poslovne transakcije i Poslijediplomskog sveučilišnog (dokorskog) studija Pravo, poput informacija o nastavi i izvannastavnim aktivnostima te mogućnostima daljnjega razvoja karijera.

Prije provedbe upisnog postupka objavljuje se javni natječaj za [upis](#) na IPDSSP, preddiplomski i diplomski studij Socijalni rad i SUS. Ostali studiji imaju svoj [natječaj](#).

Raspored upisa, ostali važni [podaci](#) vezani uz upis te [obraci](#) za prijavu i upis na studij dostupni su pravovremeno i javno na mrežnim stranicama Fakulteta. Nužni uvjeti i kriteriji upisa usklađeni su s podacima objavljenim na mrežnom portalu *Postani student* (www.postani-student.hr) pri *Nacionalnom informacijskom sustavu prijave na visoka učilišta (NISpVU)* te uvjetima objavljenim na mrežnim stranicama *Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* www.ncvvo.hr, za strane državljane (koji sami plaćaju studij).

Za pristupnike koji su završili četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje prije 2010. godine i koji su navršili 25 godina života te nisu obvezni položiti ispite državne mature u svrhu upisa na visoka učilišta, upis na Pravni fakultet Osijek (u statusu izvanrednog studenta) u prvu godinu studija moguć je na temelju razredbenog postupka, a pristupnici se natječu ocjenama koje su stekli tijekom srednjoškolskog obrazovanja.

Za upis na Preddiplomski sveučilišni studij Socijalni rad provodi se dodatna provjera posebnih znanja, vještina i sposobnosti. Upisni postupak provodi i nadgleda [Povjerenstvo za provođenje postupka dodatne provjere posebnih znanja, vještina i sposobnosti za upis u I. godinu Preddiplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad Pravnog fakulteta Osijek](#) na temelju odluke dekana svake akademske godine.

Upisni postupak na Diplomskom sveučilišnom studiju Socijalni rad provodi i nadgleda [Povjerenstvo za provedbu razredbenog postupka za upise na Diplomski sveučilišni studij Socijalni rad](#) na temelju odluke Fakultetskog vijeća svake akademske godine.

Upisi na IPDSSP, Preddiplomski i Diplomski studij SR i SUS provode se na temelju Upisnog broja koji po zaključavanju rang-lista sustav NISpVU dodjeljuje pristupnicima. Gdje se upisi ne provode putem NISpVU-a, izrađuju se službene rang-liste, pri čemu pristupnici iznad crte ostvaruju pravo upisa. Natječaj, uvjeti upisa, opis postupka i potrebni [obraci](#) za upis na studij studenata iznad 25 godina objavljeni su u [Posebnom dijelu Natječaja](#) i javno su dostupni na mrežnim stranicama. *Prigovori, upiti ili žalbe u postupku provedbe upisa* u nadležnosti su navedenih povjerenstava za upise na preddiplomske i diplomske studija Pravnog fakulteta Osijek.

Nastavak studija predviđen je pravilima [Pravilnika o studijima i studiranju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#). Svake se akademske godine donosi [Odluka o uvjetima upisa studenata u višu godinu studija](#) Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku o broju potrebnih ECTS-bodova za upis u više godine studija, koja se primjenjuje na studente koji upisuju višu godinu studija ili nastavljaju prekinuti studij sukladno Pravilniku.

Priznavanje prethodnog učenja na Pravnom fakultetu Osijek provodi se prema unaprijed utvrđenim pravilima i procedurama. Već upisanim studentima tako je omogućena horizontalna mobilnost, odnosno prijelaz na srodne studijske programe (s IPDSSP na SUS), pri čemu im se odgovarajući dio kolegija i ostvarenih ECTS-bodova priznaje odlukom Povjerenstva za nastavu i studente. [Povjerenstvo za nastavu i studente](#) ovlašteno je tijelo Fakultetskog vijeća kojim predsjedava prodekan za nastavu i studente, a njegove članove čine tajnik Fakulteta, voditelj studentske referade i nastavnici Fakulteta (u pravilu u znanstveno-nastavnim zvanjima). Povjerenstvo za nastavu i studente u skladu s Pravilnikom o studijima i studiranju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odlučuje o studentskim pitanjima: statusi studenata, prijelazi studenata, nastavak studiranja nakon prekida studija, priznavanje položenih ispita i ECTS-bodova na drugim visokim učilištima, mirovanje obveza i druga pitanja vezana uz studiranje.

Kod prijelaza s drugih visokih učilišta na Pravni fakultet Osijek vodi se računa o postupku provedbe priznavanja visokoškolskih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u slučaju nastavka studija, a studentima se priznaju kolegiji i stečeni ECTS-bodovi prema unaprijed predviđenim kriterijima, kao što je to predviđeno [Odlukom o utvrđivanju uvjeta prijelaza na Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Pravo Pravnog fakulteta Osijek](#). Provođenje prvog dijela postupka u nadležnosti je [Povjerenstva za razmatranje zamolbi za prijelaz na studijske programe Pravnog fakulteta Osijek](#) uz podnošenje prijedloga o odobrenju prijelaza Povjerenstvu za nastavu i studente. Dužnost i obveza tog Povjerenstva jest razmatrati zamolbe za prijelaz studenata s drugih srodnih sveučilišnih studija na studijske programe Fakulteta, provoditi postupak ishoda suglasnosti nositelja kolegija za priznavanje položenih ispita studijskog programa s kojega kandidat namjerava prijeći, u skladu s utvrđenim uvjetima prijelaza na Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Pravo i Preddiplomski sveučilišni studij Socijalni rad, zatim utvrđivati: status u kojemu student može prijeći na studijski program (redoviti ili izvanredni), popis kolegija koji se priznaju, s naznakom ocjene i broja ECTS-bodova (na temelju suglasnosti nositelja kolegija za priznavanje položenog ispita), naznaku godine studija na kojoj je priznati kolegij u skladu s Izvedbenim planom

nastave i iznos školarine koji je student obvezan uplatiti u skladu s Odlukom o linearnom modelu studiranja na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te podnijeti Izvješće Povjerenstvu za nastavu i studente s prijedlogom rang-liste kandidata koji ispunjavaju uvjete za prijelaz. Na temelju izvješća i prijedloga tog povjerenstva, Povjerenstvo za nastavu i studente donosi odluke o prijelazu ([1](#), [2](#)).

Za studente koji su u okviru studentske mobilnosti odslušali i položili određene kolegije te stekli određeni broj ECTS-ova, njihovo se priznavanje provodi u skladu sa sveučilišnim [Pravilnikom o Erasmus+ programu individualne međunarodne mobilnosti odlaznih i dolaznih studenata i \(ne\)nastavnog osoblja u okviru ključne aktivnosti 1](#) i [Pravilnikom o Erasmus+ programu međunarodne mobilnosti studenata](#).

3.2. Visoko učilište prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata na studiju i na temelju njih osigurava kontinuitet studiranja i završnost studenata.

- *Postupci praćenja napredovanja studenata jasni su i dostupni.*
- *Prikupljanje i analiziranje podataka o napredovanju studenata na studiju redovito se provodi.*
- *Visoko učilište osigurava učinkovite mehanizme analiziranja uspjeha i prolaznosti studenata te na temelju njih pokreće odgovarajuće aktivnosti.*

Na Pravnom fakultetu Osijek napredovanje studenata predviđeno je u okviru studijskog programa utemeljenog na ishodima učenja, definiranim na razini studijskog programa i na razini svakog pojedinog kolegija (*tablica 2.1. Analitičkog priloga MOZVAG-a*).

Kao što je to jasno iz [Priručnika kvalitete](#), praćenje i analiziranje napredovanja i prolaznosti studenata ne služi isključivo za procjenu kvalitete ili potrebe revidiranja studijskog programa nego i kvalitete upisanih studenata, kontinuiteta njihova rada tijekom studija i podrške koju studenti u okviru studija dobivaju od strane nastavnog i nenastavnog osoblja. Analiza pokazatelja podloga je za provođenje procesa podizanja kvalitete na Pravnom fakultetu Osijek, od usklađivanja upisnih kvota i uvjeta upisa, revidiranja postojećih i izrade novih studijskih programa do prilagođavanja i inoviranja metoda poučavanja.

Ured za kvalitetu i Studentska referada i prodekan za nastavu i studente periodično prikupljaju i analiziraju podatke te izrađuju [izvješće](#) o napredovanju kroz studij (broj upisanih, *drop-out* (broj ispisanih), prolaznost, završeni studenti ([cjelovito izvješće](#))).

Sadržaj izvješća dijelom je godišnjeg [Izvješća o radu Pravnog fakulteta Osijek](#) koje podnosi dekan Fakulteta. Na stručnom kolegiju uprava Fakulteta na temelju dostupnih analiza razmatra s voditeljima ustrojbenih jedinica (katedri) potrebu pokretanja već spomenutih procesa revidiranja studijskih programa, inoviranja metoda poučavanja i dr.

Važan aspekt osiguravanja praćenja prolaznosti studenata jest sustav [mentorskog rada](#), koji je zbog specifičnosti studija (podrška i rad u zajednici) predviđen najprije na Preddiplomskom sveučilišnom studiju Socijalni rad, potom i na Diplomskom sveučilišnom studiju Socijalni rad, a isti se sustav planira uvesti i na ostale studijske programe. Na svakoj studijskoj godini imenovan je mentor generacije, nastavnik koji pruža podršku studentima i pomaže tijekom

studija, prati njihov rad i postignuća. Mentori su studentima na raspolaganju za sve upite, nejasnoće, potrebe i savjete, a jednom u mjesecu organiziraju se mentorski sastanci sa studentima i raspravljaju aktualna pitanja i problemi. S obzirom na individualan pristup i rad sa studentima u okviru mentorskog sustava, informacije o zadovoljstvu studenata Studijem, kao i podrškom koju im pružaju mentori generacije, ne prikupljaju se anketom, nego pojedinačnim evaluacijskim razgovorima i osvrtima.

Na temelju analize interesa za upis i prolaznost studenata, a s ciljem promicanja kvalitete studija, Pravni fakultet Osijek svake godine provodi određene promotivne aktivnosti. U promatranom razdoblju organizirani su sveučilišni [Tjedan karijera](#) Sveučilišta u Osijeku 2019. godine, [Alumni dani karijera 2021.](#) te [Smotra Sveučilišta](#), koja je u 2021. godini po prvi put održana *online*. Osmišljen je i proveden projekt [Zapravo zapravo](#) s ciljem prikupljanja ideja, stavova i mišljenja učeničke populacije koja će uskoro započeti visoko obrazovanje o temama poput prava, pravičnosti i pravednosti. Ujedno se pristupilo analizi percepcije pravne struke i fakulteta te njihove važnosti prilikom donošenja odluke o studiranju ciljne skupine budućih studenata. Istraživanje je provedeno na uzorku od 420 učenika srednjih škola iz Osijeka i regije, metodom samostalnog ispunjavanja uz grupno vođenje. Podaci su prikupljeni tijekom posjeta srednjim školama u Osijeku i regiji (Vinkovcima, Vukovaru, Slavonskom Brodu), gdje su ujedno nastavnici i studenti Pravnog fakulteta Osijek promovirali studijske programe. [Rezultati analize](#) (odnosno djelomično predstavljeni rezultati *ovdje*) poslužili su kako bi se razmotrilo upisnu politiku, metode promoviranja studijskih programa, ali i oblikovanje sadržaja prilikom revidiranja studijskih programa u budućnosti. Podršku aktivnostima promoviranja studijskih programa pruža i Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri u Osijeku ([CISOK](#)).

Stopa završnosti sveučilišnih studija Pravnog fakulteta Osijek iznosi 48,5 % – na preddiplomskoj razini stopa završnosti iznosi 74 % (generacija upisana 2017), na diplomskoj razini za sada nemamo završenu generaciju, a na razini integriranog preddiplomskog i diplomskog studija 23% (generacije upisane 2009.–2015.).

Stopa završnosti stručnih studija Pravnog fakulteta Osijek iznosi 35,9 % – na preddiplomskoj razini 28,6 % (generacije upisane 2002.–2017.), a na specijalističkoj diplomskoj razini 43,2 % (generacije upisane 2011.–2018.) (izračun proizišao iz *pripadajućih tablica Analitičkog priloga Samoanalizi iz MOZVAG-a*), što Fakultet svrstava u donju granicu stope završnosti visokog obrazovanja u Europi (stopa završnosti između 53 % i 83 %). Prema pokazateljima (usp. tablicu 3.5. *Završnost studijskog programa Analitičkog priloga MOZVAG-a*), studenti trogodišnjeg preddiplomskog studija u pravilu studiraju oko 3 godine, studenti petogodišnjeg integriranog preddiplomskog i diplomskog studija u pravilu studiraju dulje od 5, no u posljednjih pet godina kraće od 6 godina. Imajući u vidu to da studenti prema [Pravilniku o studijima i studiranju](#) imaju mogućnost zadržavanja statusa redovnog studenta jednu godinu više od predviđenog vremena studiranja, što radi zadržavanja statusa studenta iz razloga koji nisu u vezi sa studijem najčešće i čine, ovo smatramo zadovoljavajućim.

3.3. Visoko učilište osigurava poučavanje usmjereno na studenta.

- *Visoko učilište potiče različite načine izvođenja nastave u skladu s predviđenim ishodima učenja.*

- *Koriste se različite nastavne metode koje potiču interaktivno i istraživačko učenje, rješavanje problema te kreativno i kritičko mišljenje (npr. individualni i grupni projekti, suradničko učenje, problemska nastava, terenski rad i ostale interaktivne metode).*
- *Načini izvođenja nastave i nastavne metode kontinuirano se vrednuju i prilagođavaju.*
- *Načini poučavanja prilagođeni su raznolikoj studentskoj populaciji (netradicionalna studentska populacija, izvanredni studenti, studenti starije životne dobi, podzastupljene* i ranjive skupine* itd.).*
- *Visoko učilište osigurava korištenje naprednih tehnologija s ciljem osuvremenjivanja nastave.*
- *Dostupni i predani nastavnici pridonose motiviranju studenata i njihovu angažmanu.*
- *Visoko učilište potiče samostalnost i odgovornost studenata.*

Poučavanje usmjereno na studenta u središtu je djelovanja Pravnog fakulteta Osijek. Student je „[os oko koje se vrti PRAVOS](#)“, što je odrednica kako postupanja nastavnika tako i stručnog, administrativnog i ostalog osoblja Fakulteta. U opisima studijskih programa, odnosno *opisima kolegija*, definirani su načini izvođenja nastave koji su u skladu s planiranim ishodima učenja, također razvidnima u opisima svakog pojedinog kolegija. Nastava se na Fakultetu izvodi u obliku predavanja, seminara, vježbi, pohađanja *moot court* vježbi – pravnih klinika i stručnih praksi. Nastavne metode koje se primjenjuju na pojedinim kolegijima prilagođene su kako bi odgovarale postizanju planiranih ishoda učenja, a pritom se osobito potiče aktivnost na nastavi (rasprava), istraživački rad i rješavanje problemskih zadataka. Za svaki su kolegij nastavne metode naznačene u *Opisu kolegija* i javno dostupne na mrežnim stranicama Fakulteta (u okviru objavljenog Izvedbenog plana za svaku tekuću akademsku godinu; [1,2,3,4](#)).

Terenska nastava izvodi se na Preddiplomskom i Diplomskom studiju Socijalni rad, pri čemu studenti imaju priliku raditi u civilnim udrugama, institucijama i organizacijama. Jedan od takvih primjera jest [socijalno mapiranje grada Vukovara](#), prilikom kojega su studenti obišli korisnike na terenu te pružili podršku u sustavu u kojem žive.

Također, dio nastave na IPDSSP predviđen je kao praktična nastava s elementima terenske nastave, s obzirom na to da se studente završnih godina studija upućuje u posjet odgovarajućim institucijama ([Općinski sud u Osijeku i Županijski sud u Osijeku](#), [Upravni sud u Osijeku](#), [Općinsko državno odvjetništvo u Osijeku](#), [ŽDO Osijek](#) (24. 4. 2017.), [Trgovački sud u Osijeku](#) (2. 11. 2017.)). Također, u prethodnom su razdoblju u okviru terenske nastave organizirani posjeti nacionalnim institucijama ([posjet Gradu 2018.](#); [posjet Upravnom sudu u Osijeku](#) (25. 10. 2018.), [Visokom upravnom sudu](#), [Uredu pučke pravobraniteljice](#) (23. 11. 2016.), [Crvenom križu Osijek](#), [Hrvatskom Saboru](#) (16. 5. 2016.) i međunarodnim institucijama (dana 14. i 15. lipnja 2019. godine studenti i dio profesora Pravnog fakulteta Osijek u organizaciji Katedre trgovačkog prava i Turističke agencije *Arriva* posjetili su Beč te Komisiju UN-a za međunarodno trgovačko pravo – [UNCITRAL](#); studenti mentori Pravne klinike Pravnog fakulteta Osijek predstavili su klinički rad u Dubrovniku u sklopu kliničkog dana četrnaeste po redu konferencije [Public and Private Justice – Dispute Resolution in Modern Societies 2019](#); [intenzivni program nastave u Pečuhu](#)).

Svi oblici nastave vrednuju se prilikom provođenja Sveučilišne, a u promatranom razdoblju i Interne studentske ankete, čiji se rezultati redovito prate i analiziraju te su podloga za izmjene studijskih programa u opsegu manjem od 20 %, kao i za prilagodbe nastavnih metoda vidljive

u obrascu *Opis kolegija*, koji nastavnici pripremaju i dostavljaju kao sastavni dio izvedbenog plana za svaku akademsku godinu.

Na Pravnom fakultetu Osijek nastavnici i administrativno osoblje posebnu pažnju poklanjaju prilagodbi poučavanja i osiguravanja dostupnosti studentima iz ranjivih skupina (studenti invalidi, starija studentska populacija, zaposleni studenti (izvanredni studij), studenti roditelji i sl.). Predavanja na izvanrednom studiju održavaju se u popodnevnim satima, termini konzultacija prilagođeni su i [konzultacije](#) se, osim „uživo“, daju i e-poštom, telefonom te putem LMS-platforni za udaljeno učenje. Za studente s invaliditetom izvršena je prilagodba pristupačnosti [glavne mrežne stranice](#) Fakulteta, radi se individualna prilagodba provjera znanja (1,2) i [donosi odluka o oslobađanju plaćanja participacije u troškovima studija](#). Postoji sigurno i određeni broj studenata koji se ne žele deklarirati kao osobe s invaliditetom.

Na studijskim programima Preddiplomskog i Diplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad imenovani su [mentori generacije](#) koji omogućuju individualizirani pristup studentima, a slično je u [Strateškom programu 2020.–2025.](#) predviđeno za studij prava. Sve informacije o nastavnicima i kontakt-podacima pojedinih katedri, konzultacijama u predviđeno vrijeme ili „po dogovoru“ izvan tog vremena, zatim mentorima generacije i dr., dostupne su na stranicama katedri (1,2,3). Za studijske programe socijalnog rada osmišljena je platforma [Ritmom studenata Info Hub](#) kao prostor u kojem studenti mogu komunicirati, dijeliti i koristiti informacije i materijale (kako seminar ili projekt treba izgledati, koje gradivo ulazi u kolokvij), dijeliti pitanja za ponavljanje, skripte, prilike za volontiranje, edukacije i sl., razmjenjivati iskustva s prijašnjim generacijama (je li kolegij koristan ili jednostavan, kako izgleda ispit i sl.), dijeliti studentske oglase (aktualne natječaje za posao, informacije o prodaji knjiga, traženju „cibera“ itd.), organizirati rad udruge studenata socijalnog rada i anonimno predati prijedloge i sugestije za poboljšanje nastavnog procesa.

U nastavnom procesu koriste se LMS-platforme za udaljeno učenje, koje su i prije pandemije koronavirusa imale svoju ulogu u poučavanju, osobito platforma [Moodle](#) koja omogućuje dvosmjernu komunikaciju između nastavnika i cijele skupine studenata. Naglasak na suvremenim nastavnim tehnologijama osobito je izražen od ak. 2019./2020., kada je održana [intenzivna edukacija nastavnika](#), za svaku je katedru imenovan [e-koordinator](#) i organiziran je [helpdesk@pravos.hr](#), na kojem je nekoliko djelatnika Informatičke službe uz voditelja Ureda za kvalitetu bilo dostupno nastavnicima i studentima vezano uz organizaciju i provedbu nastave na daljinu. U izvođenju nastave koristile su se [suvremene nastavne tehnologije](#).

Na Pravnom fakultetu Osijek kontinuirano se podupire dolazak gostujućih predavača i pobuđivanje interesa za teme koje se u okviru kurikuluma nemaju priliku dostatno predstaviti ili istražiti (*gostujuća predavanja* [1,2,3,4](#), a s obzirom na to da je unapređenje suradnje s pravnim praktičarima jedan od ciljeva [Strateškog programa 2020.–2025.](#), i dalje će se poticati. Fakultet je podržao studentsku inicijativu organizacije Kongresa studenata Pravnog fakulteta Osijek (KOPF) kako bi se aktualizirale i problematizirale teme koje nisu dostatno ili uopće zastupljene u redovnom kurikulumu studijskog programa. Otkako je korištenje naprednih tehnologija u nastavi na Fakultetu dobilo širu primjenu, sudjelovanje gostujućih predavača još je dostupnije, a onda i češće prisutno.

Tako je u ak. godini 2019./2020. u okviru predavanja iz kolegija Međunarodno pravo na IPDSSP održana serija predavanja gostujućih predavača, kao rubrika [host a g\(h\)ost](#).

Studentsku anketu na Pravnom fakultetu Osijek popunjavaju studenti svih godina studija, na svim studijskim programima koje Fakultet izvodi. Osim [Jedinstvene sveučilišne studentske ankete](#), na Fakultetu su se u promatranom razdoblju provodile i [Interne studentske ankete](#). S obzirom na to da se Internom studentskom anketom ne prikupljaju podaci jasno diferencirani od onih prikupljenih Jedinstvenom sveučilišnom anketom, u tijeku je izrada nove Interne studentske ankete za preddiplomske i diplomске studijske programe. U ak. godini 2019./2020. po prvi je put provedena [Interna anketa o zadovoljstvu studenata izvedbom online nastave, kolokvija i ispita za trajanja pandemije koronavirusa \(puna verzija\)](#). Također, provedena je analiza očekivanja i zadovoljstva [dolaznih](#) studenata procesom mobilnosti s ciljem jačanja kvalitete. U sustavno praćenje kvalitete [uključeni su i doktorandi Poslijediplomskog doktorskog studija Pravo](#) u okviru kojeg se uz Sveučilišnu i Internu anketu provode evaluacije kolegija, radionica, nastavnika i vanjskih suradnika, kao i kvalitete mentora te znanstvenoistraživačkog rada. Sustavan i predan rad naših nastavnika na podizanju kvalitete u radu sa studentima vidljiv je iz rezultata Sveučilišne studentske ankete, koja je za nastavnike i suradnike Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Pravo u ak. godini 2018./2019. iznosila 4,506, što je najviša postignuta ocjena od početka studentskog anketiranja u akademskoj godini 2009./2010. U ak. godini 2019./2020. [zabilježena je i još bolja prosječna ocjena nastavnika Fakulteta](#), koja je iznosila 4,55. Istovremeno, studenti Preddiplomskog sveučilišnog studija Socijalni rad su prema rezultatima [Interne studentske ankete o kvaliteti izvođenja nastave u akademskoj godini 2018./2019.](#) ocijenili nastavnike i suradnike prosječnom ocjenom 4,524. Usto, premda je riječ o tek uspostavljenom studiju, čak 76 % anketiranih studenata bilo bi sklono preporučiti budućim studentima da ga upišu. U akademskoj godini 2019./2020. taj je postotak narastao do čak 93 %.

Pravni Fakultet Osijek potiče i podupire samostalnost te odgovornost studenata. U organizaciji Studentskog zbora i drugih aktivnih studentskih udruga ([ELSA](#)) te uz potporu Uprave Fakulteta održavaju se ciklusi predavanja, tribina i radionica o aktualnim i važnim pravnim, gospodarskim, političkim i drugim društvenim temama. Neke su od organiziranih aktivnosti Projekt „Simulirano suđenje”, Projekt „Simulirani parlament”, natjecanje u pisanju eseja, institucionalni posjeti, Career day, a studenti organiziraju filmske večeri, pub-kvizove, *team building*-projekte, *study visit*-projekte, izlete i dr. [Prvi Kongres studenata prava](#) (KOPF) pod nazivom „Suvremeni aspekti i tendencije u razvoju prekršajnog prava“ održan je u organizaciji Studentskog zbora Pravnog fakulteta Osijek od 27. do 29. ožujka 2019. godine. U akademskoj godini 2019./2020. održan je [drugi Kongres studenata prava](#) pod nazivom „Pravni i politički aspekti Europske unije“. Studenti su samostalno organizirali oba kongresa, od podnošenja zahtjeva za organizaciju, pripreme programa, preko smještaja sudionika, do podnošenja izvješća o održanom kongresu. Također, za izvrsne rezultate i aktivnosti tijekom studija studente Pravnog fakulteta Osijek nagrađuje se i pohvaljuje prema uvjetima propisanim *Pravilnikom o nagrađivanju studenata Dekanovom nagradom* ([Pravilnik o nagrađivanju studenata Dekanovom nagradom](#)).

Velik je broj objavljenih radova u suautorstvu studenata i nastavnika ([59 radova](#) u suautorstvu nastavnika i studenata svih razina studija Pravnog fakulteta Osijek), bilo na podlozi završnih i diplomskih radova ili kao zasebnih istraživanja, provedenih uključivanjem studenata u znanstvenoistraživačke projekte, ukupno [92 studenta](#) sa svih razina studija bila su uključena u znanstvene i stručne projekte čiji su voditelji nastavnici Fakulteta ili samostalno.

Velik je broj aktivnosti u čiju se organizaciju i pripremu studenti uključuju, poput [Dana Europe](#), popularizacije znanosti u okviru [Festivala znanosti](#), projekta [Zapravo zapravo, studentskog natjecanja Moot court](#), doprinosa organizaciji sudjelovanja na [Smotri Sveučilišta](#), pokretanja edukacijskog projekta za suzbijanje seksualnog zlostavljanja i uznemiravanja u organizaciji Studentskog zbora Pravnog fakulteta Osijek pod nazivom „[Studenti studentima](#)“.

Određeni je broj studenata uključen u pomaganje nastavnicima u pripremanju nastave i drugim poslovima vezanim uz nastavni proces u svojstvu demonstratora ([odluka](#) i [izvješće](#)), što je uređeno [Pravilnikom o demonstratorima i demonstraturi](#). Studenti svoje radove redovito objavljuju u časopisu [Paragraf](#) Pravnog fakulteta Osijek, godišnjaku najboljih studentskih radova, kao i drugim časopisima koji se bave pravnim i društvenim pitanjima, poput časopisa *Pravnik*, *Mali Levijatan* i *Diskrepancije*. Hvalevrijedan je doprinos i angažman naših studenata u zajednici, organizacijom brojnih humanitarnih akcija poput dugogodišnje tradicije organiziranja [humanitarne blagdanske akcije](#) za djecu štíćenike CZPUZ-a Klasje Osijek i humanitarne akcije za potresom pogođeno područje Banovine [Zajedno za Baniju te](#) sudjelovanja u radu [pravnih klinika za pružanje besplatne pravne pomoći](#). [Volonterski rad](#) posebno je naglašen na studijskim programima socijalnog rada i sastoji se u volontiranju u Domu za nezbrinutu djecu, Uredu pravobranitelja za osobe s invaliditetom i dr.

3.4. Visoko učilište osigurava odgovarajuću podršku studentima.

- *Visoko učilište omogućava studentima savjetovanja o studiranju i karijernim mogućnostima (npr. tutore, mentore i druge savjetnike kao pomoć studentima u učenju i napredovanju).*
- *Visoko je učilište uspostavilo funkcionalne postupke za profesionalno usmjeravanje studenata, psihološko savjetovanje, pravno savjetovanje, podršku studentima s invaliditetom, za podršku pri uključivanju u programe odlazne i dolazne mobilnosti te knjižnične službe i studentske službe na sveučilišnoj ili fakultetskoj razini te su studenti s njima upoznati.*
- *Podrška studentima prilagođena je raznolikoj studentskoj populaciji (izvanredni studenti, stariji studenti, studenti iz inozemstva, studenti iz podzastupljenih i ranjivih skupina, studenti s određenim poteškoćama u svladavanju gradiva i prolasku kroz studij itd.).*
- *Visoko učilište zapošljava primjeren broj kvalificirana i predana stručnog, administrativnog i tehničkog osoblja.*

Na mrežnim stranicama Pravnog fakulteta Osijek objavljuje se [Informacijski paket](#), [Vodič za buduće studente](#), [Vodič za studente Poslijediplomskog doktorskog studija Pravo](#) i [Brošura Pravos](#), u kojima su studentima dostupne sve informacije o studijskim programima, njihovim pravima i obvezama tijekom studija i informacije o studentskom životu u gradu Osijeku. Podršku se studentima tijekom studija pruža u različitim oblicima, od imenovanja [mentora generacije](#), preko [studentskog pravobranitelja](#) i [koordinatora za studente s invaliditetom](#), do [imenovanih studentskih predstavnika](#) u Fakultetskom vijeću i [Senatu Sveučilišta](#)).

Ranjivim skupinama studenata Fakultet pruža osobitu podršku tijekom studija. Studenti s invaliditetom [odlukom dekana oslobađaju se školarine](#), a omogućuje im se i [individualna](#)

[prilagodba](#) na temelju [rješenja](#), odnosno odluke (1,2,3) prilikom ispunjavanja studentskih obveza, glede čega Fakultet surađuje s [Uredom za studente s invaliditetom](#). Uz redovitu mogućnost [obročne otplate troškova studija](#) za studente težeg imovinskog stanja, u akademskoj godini 2019./2020. zbog pandemije koronavirusa i potresa koji je pogodio područje Zagreba i Banovine nastojalo se dodatno ublažiti studentima financijski teret studiranja donošenjem [odluka o povratu već uplaćene školarine](#), prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Također, Fakultet financijski podupire studentske aktivnosti, rad studentskih udruga i Studentskog zbora (sudjelovanje na natjecanjima, skupovima, organizacija događaja i realizacija projekata, o čemu su podaci dostupni u Uredu za računovodstveno-financijske poslove, a kao primjer izdajamo [projekt Studentskog zbora Pravnog fakulteta Osijek – sudjelovanje na Brussels Model EU 2016 – koji je uključivao i posjet Veleposlanstvu RH u Bruxellesu i Institucijama EU](#) . Potiče se i promovira studentska mobilnost (Erasmus+ i CEEPUS) u čijoj realizaciji studentima pomoć pruža [fakultetski Erasmus-koordinator](#). Također, Erasmus-koordinator brine o kontinuiranom podizanju svijesti i uključenosti naših studenata u mobilnost, što je vidljivo iz intenzivnog rada na njezinu [promoviranju](#), osobito pojačanom od akademske godine 2019./2020. organizacijom promotivnih aktivnosti poput formiranja Erasmus-kutka u zgradama Fakulteta (Stjepana Radića 13 i 17), objava zanimljivosti o programu Erasmus na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, na službenim internetskim stranicama Fakulteta) te *Erasmus Caffeeom* na kojem su se razmjenjivala iskustva sudjelovanja u programu Erasmus.

Studenti su u stalnom kontaktu s Upravom Fakulteta, osobito prodekanom za nastavu i studente, vezano uz sve [upite ili poteškoće](#) tijekom studiranja. Periodično se organizira i [kava s dekanom](#) te se studentima daje prilika da iznesu i podijele svoje stavove, sugestije ili kritike vezano uz organizaciju i rad na Fakultetu te studentski život. Karijerno savjetovanje i usmjeravanje provodi se u okviru [CISOK-a](#), a psihološka pomoć i podrška u okviru [Psihološkoga savjetovaništa](#) Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Na razini Fakulteta, bivši studenti okupljeni u [Alumni-klub Pravnog fakulteta Osijek](#), udrugu čiji su članovi osobe koje su diplomirale na nekom od studijskih programa Fakulteta, pružaju studentima informacije o radu u pravnoj struci i mogućnostima zapošljavanja, kao i razvoju karijere u pravu. Za studente je u tom smislu osobito važan bio ciklus predavanja [45 minuta za 45 godina Alumni Classroom](#) i [Alumni dan karijera Pravos](#).

Osobit doprinos profesionalnom usmjeravanju studenata, stjecanju vještina te pripremi za zapošljavanje i tržište rada pruža uključivanje studenata u rad jedne od triju klinika, [Pravno-ekonomske klinike](#) (gdje uče kroz interdisciplinarni pristup problematici sektora malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj), [Pravne klinike OSIJEK PRO BONO](#) (gdje pružaju primarnu pravnu pomoć u rješavanju problema građanskopravne naravi osobama slabog imovnog stanja) i [Zelene pravne klinike](#) (gdje, uz pomaganje, sudjeluju u nizu aktivnosti i javnom djelovanju s ciljem osiguravanja nužne i primjerene pravne zaštite svih građana u područjima zaštite prirode i okoliša). U tom je smislu značajno i njihovo uključivanje u pripremu nastavnog procesa kao demonstratora, čije imenovanje predlažu nositelji kolegija, a izbor vrši Fakultetsko vijeće prema uvjetima predviđenim [Pravilnikom o demonstraturi i demonstratorima](#). Praćenje rada i napredovanja demonstratora osigurano je kroz podnošenje [izvješća](#) o ostvarenim aktivnostima studenta demonstratora.

Svake godine održava se na svim studijskim programima [uvodno predavanje za studente](#) prve godine (brucoše), na kojem ih Uprava i tajnica Fakulteta upoznaju s organizacijom i radom na Fakultetu, a voditeljica Studentske referade, voditeljica Knjižnice, voditelj Ureda za informatiku i računalnu mrežu i voditelji pratećih stručnih i administrativnih službi upoznaju ih sa svojim službama te potporom koju pružaju i dostupna je studentima tijekom studija. Tom prigodom studenti imaju priliku upoznati i sve nastavnike koji su nositelji kolegija prve godine na studijskim programima koje su upisali.

Fakultet ima prateće službe u kojima je zaposlen primjeren broj kvalificiranog i predanog stručnog, administrativnog i tehničkog osoblja. Uz tajnicu Fakulteta, to su zaposlenici Odjela u središnjoj službi, Ureda za pravne, kadrovske, opće i administrativne poslove, Ureda za računovodstveno-financijske poslove, Ureda za projekte i međunarodnu suradnju, Ureda za unapređenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, Studentske referade, Knjižnice, Ureda za informatiku i računalnu mrežu, Ureda dekana i prodekana i Ureda za tehničke i pomoćne poslove. Svim se djelatnicima osigurava kontinuirano [stručno usavršavanje](#), kao i cjeloživotno obrazovanje u područjima njihove struke, čime se dodatno podiže razina kvalitete u radu sa studentima.

Tajništvo u svom sastavu ima tajnika i 25 zaposlenika, od toga ih je u stručno-administrativnim službama Fakulteta zaposleno 8 s visokom stručnom spremom, 2 s višom stručnom spremom, a 9 sa srednjom stručnom spremom. Na pomoćno-tehničkim poslovima radi voditelj ureda sa srednjom stručnom spremom, 2 telefonista/garderobijera i 5 spremačica. Knjižnica je ustrojbeno jedinica za obavljanje knjižnično-informacijskih zadaća te poslova vezanih uz nastavne, znanstvenoistraživačke i stručne potrebe Fakulteta. U Knjižnici Fakulteta zaposleno je 5 djelatnika, od kojih 4 s visokom stručnom spremom i jedan s višom stručnom spremom. Zaposlenik Ureda za unapređenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja trenutno pohađa Poslijediplomski specijalistički studij Ljudska prava. U 2020. godini pristupilo se izradi novog [Pravilnika o ustrojstvu radnih mjesta](#).

3.5. Visoko učilište osigurava podršku studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina.

- *Visoko učilište prati različite potrebe studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina.*
- *Nastavni proces prilagođava se individualnim potrebama studenata ranjivih i podzastupljenih skupina.*
- *Visoko učilište ulaže sredstva u potporu studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina.*

Koordiniranim radom prodekana za nastavu i studente i voditelja Studentske referade te suradnjom s [Uredom za studente s invaliditetom](#) na razini Sveučilišta (koji vode prorektor za nastavu i studente i stručni suradnik Ureda za studentska pitanja i studente s invaliditetom) rješavaju se pitanja vezana uz studiranje studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina te studenata s invaliditetom. Za studente s invaliditetom dostupne su sve relevantne informacije, uključujući i one o njihovim pravima, na službenim mrežnim stranicama Ureda. Ured izrađuje

bazu podataka na temelju [registracija](#) studenata s invaliditetom uz jamstvo tajnosti podataka i poštovanja osobnog izbora. Na mrežnoj stranici dostupne su informacije o mogućnosti studenata s invaliditetom da zatraže pomoć ili podršku u [Psihološkom savjetovalištu](#) pri Sveučilištu o dostupnoj [Asistenciji studenata s invaliditetom](#) te *Opremi dostupnoj studentima registriranim pri Uredu za studente s invaliditetom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*.

U skladu s odredbom čl. 59. st. 4. *Pravilnika o studijima i studiranju*, Pravni fakultet Osijek osigurava studentima s invaliditetom prilagođen pristup u ispunjavanju specifičnih potreba prilikom polaganja ispita, a sukladno [Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na subvencionirano stanovanje](#) imaju pravo na izravan smještaj u studentskom domu. Studentima slabijeg socijalno-ekonomskog statusa Povjerenstvo za nastavu i studente odobrava zamolbe za [plaćanje školarine obročno](#), a studenti s invaliditetom oslobađaju se [odlukom dekana](#) participacije u snošenju troškova studija (školarine) u cijelosti. Nastavni proces također je primjeren potrebama studenata ranjivih i podzastupljenih skupina, a dodatno se prema potrebi [individualno](#) prilagođava studentima s invaliditetom (bilo da je riječ o didaktičko-metodičkoj prilagodbi, prilagodbi izvedbe predavanja, odnosno provjere znanja ili [tehničkoj podršci](#)). U 2021. godini Fakultet je započeo pregovore sa Židovskom općinom Osijek (vlasnik zgrade) radi poduzimanja potrebnih radnji kako bi se riješilo pitanje dizala prilagođenog osobama s invaliditetom. U narednom razdoblju bit će pripremljena projektna dokumentacija i proveden postupak javne nabave. Za očekivati je da će tijekom 2022. godine biti ugrađeno dizalo za osobe s invaliditetom u glavnoj zgradi Fakulteta.

3.6. Visoko učilište omogućava studentima stjecanje međunarodnog iskustva.

- *Studenti su obaviješteni o mogućnostima pohađanja dijela studija u inozemstvu.*
- *Visoko učilište pruža podršku studentima prilikom prijave i realizacije programa razmjene.*
- *Visoko učilište osigurava priznavanje ECTS-bodova stečenih na drugom visokom učilištu.*
- *Visoko učilište prikuplja podatke o zadovoljstvu studenata kvalitetom podrške visokog učilišta u praktičnim pitanjima studentske mobilnosti.*
- *Studenti stječu kompetencije potrebne za rad u međunarodnom okruženju.*

Na Pravnom fakultetu Osijek potiče se, podupire i promovira studentska mobilnost i mogućnost pohađanja dijela studija u inozemstvu. Relevantne informacije o studentskoj mobilnosti u okviru Erasmusa studentima su dostupne na mrežnoj stranici Fakulteta ([1](#), [2](#)) i [infopultu](#) u zgradi Fakulteta. Promocija studentske mobilnosti Erasmus provodi se kontinuirano, objavama na [društvenim](#) mrežama Fakulteta i povremenim održavanjem aktivnosti poput [Erasmus coffea](#); za sva pitanja i pomoć u prijavi te realizaciji mobilnosti dostupan je akademski Erasmus-koordinator, a na razini Sveučilišta [Služba za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju te studenti koji djeluju u organizaciji ESN Osijek](#). Na stranicama Sveučilišta i Fakulteta *dostupan je [Popis sklopljenih međuinstitucijskih sporazuma](#)* s inozemnim partnerskim Sveučilištima pomoću kojega se studenti mogu informirati o institucijama u kojima mogu realizirati

mobilitnost, a u skladu s [Pravilnikom o programu Erasmus+ individualne međunarodne mobilnosti odlaznih i dolaznih studenata i \(ne\)nastavnog osoblja u okviru ključne aktivnosti 1](#) i [Uputama studentima za prijavu na natječaj i realizaciju mobilnosti](#) objavljuje se *Natječaj za ERASMUS mobilnost (1,2,3)*. Fakultet osigurava priznavanje ECTS-bodova stečenih prilikom realizacije mobilnosti na drugom visokom učilištu. Procedura se sastoji u tome da student pri povratku s mobilnosti podnosi Erasmus-koordinatorski *Zahtjev za priznavanjem mobilnosti* uz odgovarajuću dokumentaciju na temelju koje se priznaju položeni ispiti ili stručna praksa. [Obrasci zahtjeva](#) dostupni su na mrežnim stranicama Fakulteta. Na temelju dostavljene dokumentacije (*Ugovor o studiranju / Prijepis ocjena / Sadržaj predmeta za koji se traži priznanje / Ugovor o stručnoj praksi*) donosi se [Odluka o priznavanju](#) (*odslušane nastave / priznavanje ispita u cijelosti/djelomično, upis položenog ispita ili stručne prakse u dopunsku ispravu o studiju Diploma Supplement*).

Po ostvarenju mobilnosti studenti ispunjavaju *Izješće studenta o mobilnosti na inozemnoj visokoškolskoj ustanovi domaćinu* u svrhu studijskog boravka koje primaju e-poštom po realizaciji, nakon završene mobilnosti, a u kojem odgovaraju na pitanja o podršci i drugim okolnostima ostvarenja mobilnosti.

Kao dokaz za to da Fakultet uspješno priprema studente za rad u međunarodnom okruženju može se navesti [primjer studenta Matije Mandića](#) koji je odradio praksu u Europskom parlamentu (kolovoz i rujna 2020. godine).

3.7. Visoko učilište osigurava povoljne uvjete za studiranje inozemnih studenata.

- *Inozemnim su studentima informacije o mogućnostima upisa i studiranja dostupne na stranom jeziku.*
- *Visoko učilište pruža podršku inozemnim studentima prilikom prijave i studiranja na domaćem visokom učilištu.*
- *Visoko učilište ima povratne informacije o zadovoljstvu i potrebama inozemnih studenata.*
- *Inozemni studenti imaju mogućnost praćenja nastave na stranom jeziku (engleskom jeziku).*
- *Učenje hrvatskog jezika za strane studente omogućeno je na razini sastavnice ili sveučilišta.*

Za inozemne studente ponuđena je [lista izbornih kolegija](#) na engleskom jeziku. Nastavnicima Fakulteta dostupno je stručno usavršavanje engleskog jezika u okviru programa cjeloživotnog obrazovanja, koje se od akademske godine 2020./2021. provodi kroz [Projekt Jean Monnet Module Language and EU Law Excellence \(LEULEX\)](#) i za njih je [besplatno](#). Inozemni studenti imaju mogućnost učenja i usavršavanja hrvatskog jezika tijekom boravka na Pravnom fakultetu Osijek, putem predmeta [Croatian Language – Preparatory Course](#) organiziranog na razini Sveučilišta, koji se izvodi kroz 70 sati i donosi 6 ECTS-bodova. Na razini Sveučilišta informacije za dolazne (inozemne) studente pružaju se na [mrežnim stranicama](#) te u [Službi za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju](#), a za svaku akademsku godinu priprema se [Erasmus](#)

[studentski vodič](#) na engleskom jeziku koji sadrži aktualne informacije o realizaciji Erasmusove dolazne mobilnosti za inozemne studente na našem Sveučilištu. Podršku inozemnim studentima prilikom prijave i realizacije studentske mobilnosti na Fakultetu pruža *Erasmus-koordinator*, a na razini Sveučilišta *Služba za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju*. *Ured za kvalitetu* provodi anketu o zadovoljstvu [dolaznih](#) i [odlaznih](#) studenata Erasmus-mobilnošću realiziranom na Fakultetu, a u ak. godini 2020./2021. provedeno je specifično [istraživanje](#) dolaznih međunarodnih mobilnosti s osvrtom na utjecaj pandemije koronavirusa na njezinu realizaciju.

3.8. Visoko učilište osigurava objektivno i dosljedno vrednovanje i ocjenjivanje studentskih postignuća.

- *Kriteriji i metode vrednovanja i ocjenjivanja jasni su i objavljeni prije početka izvođenja pojedinih predmeta.*
- *Kriteriji i metode vrednovanja i ocjenjivanja usklađeni su s korištenim nastavnim metodama.*
- *Visoko učilište pruža podršku u razvoju vještina koje se odnose na metode testiranja i ispitivanja svima koji vrednuju studente.*
- *Visoko učilište osigurava objektivnost i pouzdanost ocjenjivanja.*
- *Ako je to moguće, visoko učilište provodi vrednovanje ocjenjivanja.*
- *Postupci vrednovanja uzimaju u obzir posebne okolnosti studiranja za pojedine grupe studenata (prilagodba ispitnih postupaka, npr. za studente s invaliditetom), a da se pri tome osigurava postizanje predviđenih ishoda učenja.*
- *Studenti dobivaju povratne informacije o rezultatima vrednovanja, a prema potrebi i savjete za proces učenja na temelju njih.*

U okviru Sveučilišta J. J. Strossmayera standardi za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studijskih programa koje izvodi Pravni fakultet Osijek, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima, predviđeni su temeljnim aktima: [Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) i [Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#). Sukladno odredbi čl. 85. *Pravilnika o studijima i studiranju* praćenje i unapređivanje kvalitete obrazovanja unutar Sveučilišta propisano je [Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku](#), a provodi ga *Centar za osiguranje i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja*. Sveučilište ima ustrojene odgovarajuće postupke, odnosno *Mehanizme praćenja i područja vrednovanja ishoda učenja* te *Žalbe studenata* koje su obvezujuće za sve sastavnice, uključujući Pravni fakultet Osijek.

Na razini Pravnog fakulteta Osijek standardi za provjeru stečenih ishoda učenja predviđeni su [Politikom kvalitete](#), zatim [Pravilnikom o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje i unapređivanje kvalitete visokog obrazovanja na Pravnom fakultetu Osijek](#) te [Priručnikom kvalitete](#). [Priručnikom kvalitete](#) definirane su procedure, odnosno postupci provođenja određenih aktivnosti vezanih uz praćenje, osiguranje i unapređenje kvalitete studiranja. [Priručnik kvalitete](#) napisan je u skladu s *Vodičem za sustav osiguranja i unapređenja kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku* i [Standardima i smjernicama za osiguranje](#)

[kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja \(engl. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, ESEGE\)](#).

Kako je ocjenjivanje jedan od najvažnijih elemenata visokoškolskog obrazovanja, sukladno navedenim propisima, a kako je definirano i [Priručnikom kvalitete](#), studenti se na Pravnom fakultetu Osijek ocjenjuju na temelju objavljenih kriterija, pravila i postupaka koji se kontinuirano primjenjuju i nakon svake akademske godine iznova vrednuju i prilagođavaju. Ocjenjivanjem se vrednuje postignuta razina ishoda učenja. Pritom su opći ciljevi Fakulteta: a) podupirati efektivne i kreativne pristupe učenju te pouzdano mjeriti očekivane ishode učenja svojstvene visokoškolskom obrazovanju i specifičnom području izučavanja, b) ocjenjivati prema akademskim standardima koji uključuju transparentnost, nepristranost i sprečavanje zlouporaba, c) rezultate vrednovanja studentskog rada procjenjivati i analizirati te na temelju toga uvoditi redovna poboljšanja u sustav.

Na Pravnom fakultetu Osijek, kako stoji u [Priručniku kvalitete](#), predmetni nastavnici na početku izvođenja kolegija jasno definiraju pravila i kriterije polaganja ispita, a javno su dostupni podaci: a) o nositelju i suradniku/suradnicima na kolegiju, b) sadržaju, planu i programu kolegija, c) ishodima učenja, d) načinu polaganja ispita, e) kriterijima ocjenjivanja, f) ispitnim rokovima za cijelu akademsku godinu (dostavljaju se do 1. listopada), g) literaturi (obveznoj i preporučenoj).

Nastavnici pružaju studentima pravovremenu povratnu informaciju o rezultatima koje su postigli na ispitu ili dijelu ispita usmenim, pisanim ili elektroničkim putem. Rezultati koje su studenti postigli na provjerama znanja, a koji se objavljuju na internetskim stranicama, anonimizirani su u skladu s *Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR)*. Iz [Priručnika kvalitete](#) proizlazi da su kriteriji ocjenjivanja javni i dostupni svim zainteresiranima. Sukladno odredbi čl. 69. st. 1. Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, nastavnik je dužan priopćiti studentu rezultat usmenog ispita / usmenog dijela ispita odmah nakon održanog ispita, a rezultat pisanog ispita ili pisanog dijela ispita najkasnije u roku od pet (5) radnih dana od dana ispita isticanjem rezultata na službenoj internetskoj stranici, odnosno oglasnoj ploči znanstveno-nastavne/umjetničko-nastavne i nastavne sastavnice. Prava posebnih skupina studenata podrazumijevaju prilagodbu ispitne tehnologije prilikom pisanja ispita (usp. čl. 59. st. 4. *Pravilnika o studijima i studiranju*). Osim *povratne informacije o rezultatima vrednovanja*, studenti dobivaju savjete za učenje u unaprijed objavljenim ili pojedinačno dogovorenim terminima [konzultacija](#) ili *e-poštom te telefonskim putem*.

Prema odredbi čl. 70. st. 1. *Pravilnika o studijima i studiranju* studentu koji nije zadovoljan postignutom ocjenom omogućeno je da u roku od 48 sati nakon održanog usmenog ispita / usmenog dijela ispita, odnosno nakon objave rezultata pisanog ispita, zahtjevom za ponavljanje ispita zatraži polaganje ispita pred nastavničkim povjerenstvom (žalba). Zahtjev za polaganje ispita pred povjerenstvom dostavlja se dekanu Fakulteta koji o njemu odlučuje.

Detalji procedure predviđeni su odredbama čl. 70. st. 2.–8. *Pravilnika o studijima i studiranju*. Dekan imenuje nastavničko povjerenstvo od tri (3) člana u roku od četrdeset osam sati od primitka žalbe i određuje vrijeme i mjesto polaganja ispita; ponovljeni ispit mora se održati u roku od pet radnih dana od dana podnošenja žalbe studenta; predmetni nastavnik može nazočiti ponavljanju ispita pred nastavničkim povjerenstvom, bez prava postavljanja pitanja i ocjenjivanja studenta; pisani ispit neće se ponoviti pred nastavničkim povjerenstvom, nego će ga ono ponovno ocijeniti; nastavničko povjerenstvo donosi odluku većinom glasova. Rezultati

su dostupni studentu (podnositelju žalbe), imenovanom nastavničkom povjerenstvu, dekanu i nositelju kolegija.

Nastavnicima Pravnog fakulteta Osijek bile su dostupne upute o vrednovanju i ocjenjivanju rada *studentata* u okviru ranijeg [Priručnika kvalitete](#), koji se primjenjivao u promatranom razdoblju, kao i [Upute](#) pripremljene za razdoblje održavanja nastave na daljinu (pandemija koronavirusa).

Nastavnici Pravnog fakulteta Osijek uključeni su u [projektne aktivnosti](#) Hrvatskog kvalifikacijskog okvira u razvoju standarda kvalifikacije i zanimanja na razini visokog obrazovanja s drugim pravnim fakultetima iz Republike Hrvatske. Kontinuirana mogućnost pohađanja edukacija i aktivno sudjelovanje nastavnika u projektima u vezi s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom produbljuju znanje i jačaju kompetencije nastavnika, što uključuje vrednovanje naučenog. Otkako je 2015. godine na razini Sveučilišta usvojen [Pravilnik o provedbi postupka izbora/reizbora u zvanja i odgovarajuća radna mjesta \(pročišćeni tekst\)](#) koji je predvidio da „pristupnici koji se prvi put biraju u znanstveno-nastavno zvanje, umjetničko-nastavno i nastavno zvanje, osim pristupnika koji su završili nastavničke studije, moraju imati potvrdu ovlaštenog visokog učilišta ili ustanove o završenom programu općeg pedagoško-psihološkog i didaktičko-metodičkog obrazovanja koji je u okviru programa cjeloživotnog obrazovanja“, nastavnici Fakulteta redovito su upućivani na pohađanje [PPDMI-programa](#). Prodekan za nastavu i studente svake akademske godine analizira rezultate studentske ankete o kvaliteti nastavnog rada i zajedno s Upravom Fakulteta planira aktivnosti daljnjeg usavršavanja nastavnika te prema potrebi vodi individualne razgovore s nastavnicima radi usmjeravanja i unapređivanja njihova rada.

3.9. Visoko učilište izdaje diplomu i dopunske isprave o studiju u skladu s odgovarajućim propisima.

- *Završetkom studija studentima se izdaju odgovarajući dokumenti (diploma i dopunska isprava o studiju).*
- *Diploma i dopunska isprava o studiju izdaju se u skladu s odgovarajućim propisima.*
- *Visoko učilište izdaje dopunsku ispravu o studiju, bez naknade, na hrvatskom i engleskom jeziku.*

Pravni fakultet Osijek svakom završenom studentu izdaje odgovarajuće dokumente o završenom studiju: diplomu i dopunsku ispravu (*primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) jeziku za Preddiplomski studij Socijalni rad; primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) za IPDSSP; primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) za Stručni upravni studij; primjer dopunskih isprava na [hrvatskom](#) i [engleskom](#) za Specijalistički diplomski stručni studij Javna uprava*).

Diploma i dopunska isprava sastavljaju se i izdaju u skladu s *Pravilnikom o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (NN 77/2008)* te *Pravilnikom o izmjeni Pravilnika o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (NN 149/2011)* te na temelju:

1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, članak 84. (NN 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH., 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., i 101/14 – Odluka USRH, 60/15. i 131/17.)

2. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – pročišćeni tekst, članak 154.

3. Statuta Pravnog fakulteta Osijek–pročišćeni tekst, članak 63.

4. Pravilnika o studijima i studiranju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, članak 78.

Diplome i *supplementi* izdaju se uz naknadu predviđenu [Odlukom o posebnim naknadama na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama](#) u skladu s čl. 3. Pravilnika o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju. U akademskoj godini 2020./2021. Pravni fakultet Osijek je kao jedno od sto devet (109), a među ukupno sto dvadeset sedam (127) visokih učilišta u Republici Hrvatskoj, sudjelovao u projektu „Dopunske isprave o studiju u Republici Hrvatskoj – perspektive visokih učilišta o sadržaju, korištenju i digitalizaciji” koji je za Upravu za visoko obrazovanje Ministarstva znanosti i obrazovanja proveo Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. Zaključci [Izješća](#) ukazuju na visoku razinu usklađenosti prakse izdavanja dopunske isprave Pravnog fakulteta Osijek s praksom drugih visokih učilišta u RH. Na Pravnom fakultetu Osijek se, kao i na ostalima, prvi primjerak dopunske isprave o studiju izdaje automatizmom uz diplomu i on pripada među osamdeset tri cijelih osam posto (83,8 %) visokih učilišta koja izdaju dopunsku ispravu istodobno na hrvatskom i engleskom jeziku. Za izdavanje dopunske isprave o studiju, kao i većina, odnosno šezdeset sedam cijelih sedam posto (67,7 %) visokih učilišta, Pravni fakultet Osijek koristi se informacijskim sustavom ISVU.

3.10. Visoko učilište vodi brigu o zapošljivosti studenata nakon studija.

- *Visoko učilište analizira zapošljivost završenih studenata.*
- *Upisne su kvote usklađene s društvenim potrebama i potrebama tržišta rada te resursima visokog učilišta.*
- *Visoko učilište obavještava buduće studente o mogućnostima nastavka obrazovanja ili zapošljavanja nakon završenog studija.*
- *Visoko učilište pruža podršku studentima u pogledu planiranja buduće karijere.*
- *Visoko učilište održava kontakte s bivšim studentima.*

Na Pravnom fakultetu Osijek [Ured za kvalitetu](#) prikuplja podatke o zapošljavanju i zapošljivosti završenih studenata ([vanjsko istraživanje zapošljivosti](#); [interno istraživanje](#)) koji uključuju podatke o imenu i prezimenu studenta, završenom studijskom programu, prvom zapošljavanju i trenutnom zapošljavanju. Usto se prate i [analiziraju podaci](#) koje dostavlja Hrvatski zavod za zapošljavanje, a koji predstavljaju informaciju o neizravnom zapošljavanju. Ti su podaci relevantni za oblikovanje i korekciju upisnih kvota na studijske programe Pravnog fakulteta Osijek za svaku akademsku godinu. Također, zapošljivost i mogućnosti zapošljavanja razmatraju se prilikom izrade prijedloga svakog pojedinog studijskog programa. Studente se s mogućnostima zapošljavanja redovito upoznaje već u okviru promotivnih aktivnosti poput [Smotre Sveučilišta](#), [Dana karijera](#), projektnih aktivnosti [Zapravo zapravo](#) te u [informativnim brošurama](#) o studijskim programima i [Informacijskom paketu](#). Projekt [Zapravo zapravo](#) ima

imenovane članove koji su zajedno sa studentima viših godina studija obilazili škole s ciljem promidžbe studijskih programa i upoznavanja s mogućnostima zapošljavanja. Istovremeno, za [buduće planiranje](#) promidžbenih aktivnosti značajni su rezultati provedenog istraživanja mišljenja učeničke populacije o tome gdje žele studirati, koje fakultete i struke smatraju najpoželjnijima i zašto, kako se informiraju o studijskim programima te kakva je njihova stvarna informiranost o studijskim programima Fakulteta.

Sa svrhom pripreme za tržište rada organiziraju se *gostujuća predavanja* [1,2,3,4](#), posjeti nacionalnim institucijama ([posjet Gradu 2018.](#); [posjet Upravnom sudu u Osijeku](#) (25. 10. 2018.), [Visokom upravnom sudu, Uredu pučke pravobraniteljice](#) (23. 11. 2016.), [Crvenom križu Osijek, Hrvatskom Saboru](#) (16. 5. 2016.) i međunarodnim institucijama (dana 14. i 15. lipnja 2019. godine studenti i dio profesora Pravnog fakulteta Osijek u organizaciji Katedre trgovačkog prava i Turističke agencije *Arriva* posjetili su Beč te Komisiju UN-a za međunarodno trgovačko pravo – [UNCITRAL](#); studenti mentori Pravne klinike Pravnog fakulteta Osijek predstavili su klinički rad u Dubrovniku u sklopu kliničkog dana četrnaeste po redu konferencije [Public and Private Justice – Dispute Resolution in Modern Societies 2019; intenzivni program nastave u Pečuhu](#)).

Na razini Sveučilišta djeluje *Centar za unapređenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja* (CISOK) koji u svoju djelatnost uključuje i karijerno savjetovanje, a vezano uz koje Fakultet s njime i surađuje, što je razvidno iz *provedenih aktivnosti* ([1,2](#)). Fakultet održava kontakt s bivšim studentima, prije svega putem *Alumni-udruga*. Na [mrežnim su stranicama](#) podaci o predsjedniku Udruge i upravnom odboru te o načinu učlanjenja. Prati se zadovoljstvo bivših studenata i poslodavaca i analiziraju se rezultati provedenih istraživanja, najprije u okviru projekta *Jurisprudentia*, a potom i u okviru projekta *Providentia*. Također, bivši studenti i predstavnici tržišta rada redovito, kao gostujući predavači, sudjeluju u izvođenju nastave na Pravnom fakultetu Osijek, a posljednja prilika za to bilo je održavanje serije predavanja „[45 minuta za 45 godina Pravosa, Alumni classroom](#)“ .

4. Nastavnički i institucijski kapaciteti

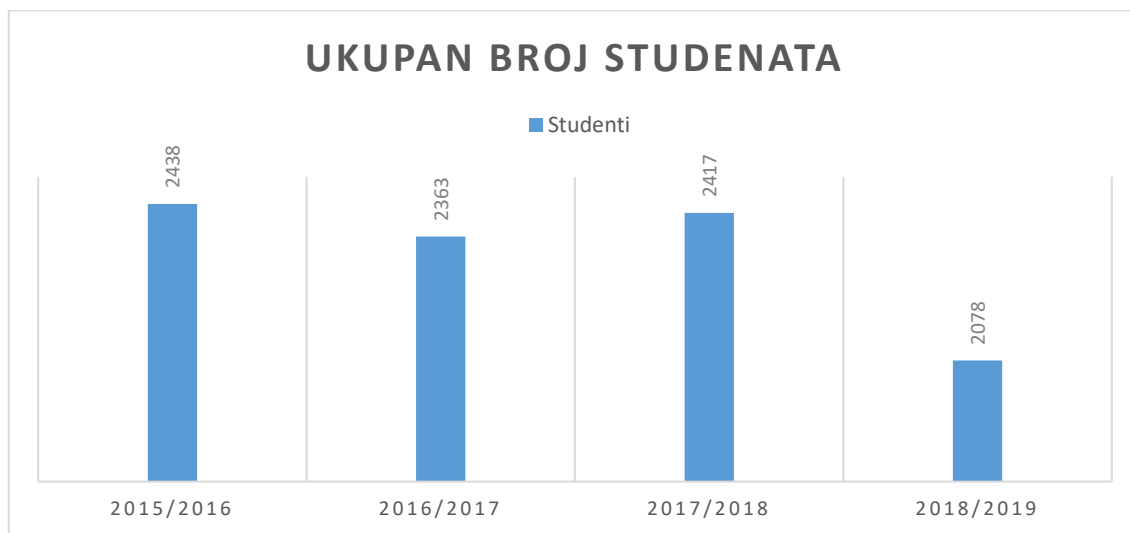
4.1. Visoko učilište osigurava odgovarajuće nastavničke kapacitete.

- *Broj i kvalifikacije nastavnika* prikladni su za realizaciju studijskog programa i stjecanje predviđenih ishoda učenja te obavljanje znanstvene djelatnosti.*
- *Omjer je studenata i nastavnika stalno zaposlenih na visokom učilištu odgovarajući za kvalitetno studiranje.*
- *Opterećenje je nastavnika usklađeno s važećim zakonskim i podzakonskim propisima, aktima nadležnih tijela, kolektivnim ugovorima i sl.*
- *Opterećenje nastavnika osigurava ravnomjernu raspoređenost nastavnih obveza, znanstvenog/umjetničkog rada, profesionalnog i osobnog razvoja te administrativnih obveza.*
- *Nastavnici su kvalificirani za predmet/predmete koji/koje izvode.*

Broj i kvalifikacije nastavnika Pravnog fakulteta Osijek prikladni su za realizaciju studijskih programa i stjecanje predviđenih ishoda učenja ([MOZVAG, tablice 4.1a, 4.2, 4.3 i 4.4 analitičkog priloga](#)). Pravni fakultet ima 12 redovitih profesora (od kojih su 4 redovita profesora u trajnom zvanju), 11 izvanrednih profesora, 23 docenta, 5 njih u nastavnim zvanjima, te 5 asistenata, 1 poslijedoktoranda i 2 zaposlenika na projektima. Ukupno je dakle 46 nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju, od čega je njih 44 izabrano u području društvenih znanosti (40 polje pravo, 4 polje ekonomija), a 2 nastavnika iz područja humanističkih znanosti (po 1 nastavnik iz polja filologija i filozofija). Svi zaposleni nastavnici, kao i angažirani vanjski nastavnici, imaju potrebne kvalifikacije za provođenje studijskih programa i postizanje obrazovnih ciljeva te ishoda učenja, a što je vidljivo i iz analitičkih priloga ([MOZVAG, tablice 4.1a, 4.2, 4.3 i 4.4 analitičkog priloga](#)). Dovoljan broj kvalificiranih nastavnika za realizaciju studijskih programa vidljiv je i na temelju [elaborata u sklopu kojih je i studija o opravdanosti izvođenja](#) za svaki studijski smjer.

Od nastavnika izabranih u nastavna zvanja (5), njih 3 ima izbor u području društvenih znanosti (2 u poljima kineziologije, 1 u polju sociologije), a 2 u području humanističkih znanosti (oba u polju filologije). Od 4 asistenta, svi su iz područja društvenih znanosti (3 u polju socijalnih djelatnosti i 1 u polju prava), dok je 1 poslijedoktorand iz područja društvenih znanosti u polju prava. Početkom svake akademske godine donosi se Odluka o ustroju Pravnog fakulteta za narednu akademsku godinu (odluke: [2015./2016.](#), [2016./2017.](#), [2017./2018.](#), [2018./2019.](#) i [2019./2020.](#)) iz koje je vidljiv ustroj jedinica Fakulteta i raspored nastavnika po jedinicama. Svake godine izrađuje se „Izvešće dekana/ice za akademsku godinu“, koje se objavljuje na internetskim stranicama fakulteta, a u kojem su dostupne informacije o provedenim aktivnostima u posljednjoj akademskoj godini, kao i broj nastavnika, napredovanja u viša zvanja, zapošljavanje, popis nastavnika po ustrojbenim jedinicama/katedrama i znanstvena produktivnost nastavnika za prethodnu akademsku godinu (izvešća: [2015./2016.](#), [2016./2017.](#), [2017./2018.](#), [2018./2019.](#) i [2019./2020.](#)).

U posljednjih pet godina primjetno je blago opadanje ukupnog broja studenata na Pravnom fakultetu Osijek, uključujući studijske smjerove: Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Pravo, Stručni upravni studij, Specijalistički diplomski stručni studij Javna uprava te od 2017./2018. godine Preddiplomski sveučilišni studij Socijalni rad, a što je u skladu s demografskom slikom regije, iseljavanjem i smanjenim brojem maturanata. Ukupan broj studenata kretao se ovako: broj studenata 2015./2016. iznosio je 2 438, broj studenata 2016./2017. 2 363, broj studenata 2017./2018. iznosio je 2 417, broj studenata 2018./2019. 2 078, a broj studenata 2019./2020. 2 026 (Izvešća dekana/ice za akademske godine: [2015./2016.](#), [2016./2017.](#), [2017./2018.](#), [2018./2019.](#) i [2019./2020.](#)).

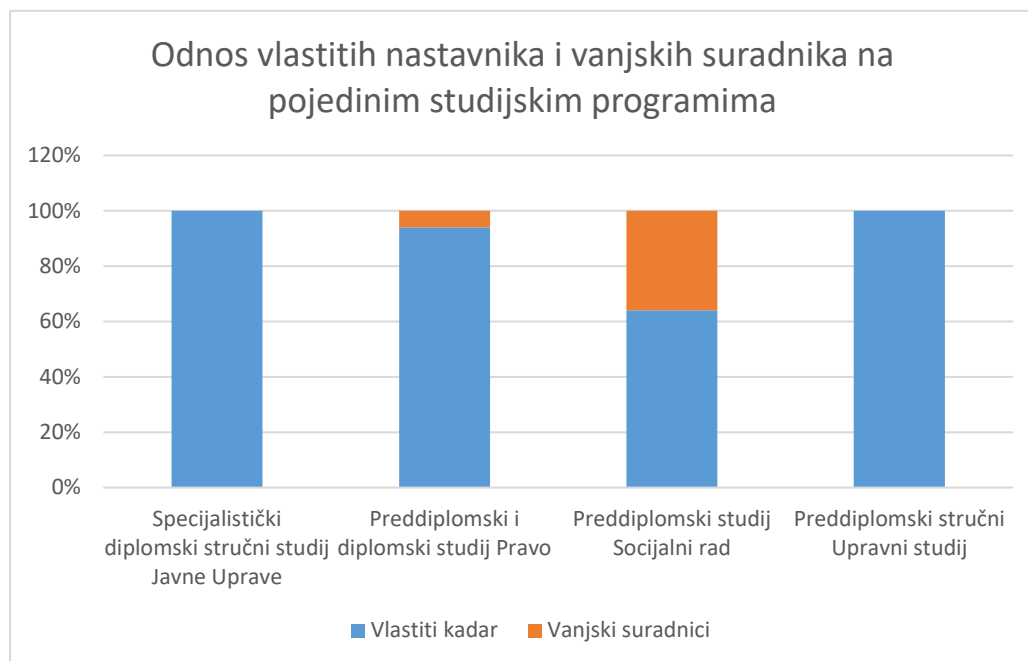
Primjetan je smanjen interes i upis studenata na Integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju Pravo i nešto blaže opadanje na Preddiplomskom stručnom Upravnom studiju, dok su se na studijskom programu Preddiplomskog studija Socijalni rad u posljednje tri godine popunile planirane kvote redovitih i izvanrednih studenata. To je u skladu s potrebama tržišta rada i dugoročnim trendovima zadanim strukturnim promjenama i općim strategijama u Hrvatskoj te prema analizi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje „Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja“ koja ukazuje na snažnu potrebu za obrazovanjem socijalnih radnika, kao i na nedostatak struke u većini županija u Hrvatskoj. Suprotan trend i povećani interes, kao i broj studenata, primijećen je i na Specijalističkom diplomskom studiju Javna uprava gdje se studijski program izvodi kao izvanredni te broj upisnika ima blagi rast u posljednjih pet godina. U proteklih pet godina bilježi se rast broja nastavnika, pa se ukupan broj nastavnika u znanstveno-nastavnom i nastavnom zvanju i napredovanja u viša zvanja kreću od: 2015./2016. – nastavnika 37, 2016./2017. – nastavnika 46, napredovanja 15; 2017./2018. – nastavnika 50, napredovanja 8; 2018./2019. – nastavnika 49, napredovanja 7; 2019./2020. – nastavnika 52, napredovanja 5 (Izvešća dekana/ice za akademske godine: [2015./2016.](#), [2016./2017.](#), [2017./2018.](#), [2018./2019.](#) i [2019./2020.](#)).

Iz prikazanih podataka proizlazi da se omjer broja studenata i nastavnika te suradnika Pravnog fakulteta Osijek u posljednjih pet godina kretao od 1:32 (2015./2016.) do **1:25** (2019./2020.) te je u promatranom razdoblju postajao sve povoljniji (2016./2017. – 1:31; 2017./2018. – 1:31; 2018./2019. – 1:28). Trenutni omjer između studenata i stalno zaposlenih nastavnika i suradnika pokazuje da su osigurani preduvjeti za postizanje kvalitete nastave i nastavnog procesa te je ispod gornje granice od 1:30. S obzirom na trenutne pokazatelje, postoje svi preduvjeti za kvalitetno provođenje nastavnog procesa.

Tijekom ak. godine 2019./2020. na Pravnom fakultetu Osijek odvijala se nastava na ukupno 4 studijska programa iz znanstvenog područja društvenih znanosti, od čega 3 iz polja prava i 1 iz polja socijalnih djelatnosti. Kada govorimo o pokrivenosti nastavnika uključenih u izvođenje nastave po svakom pojedinom programu, možemo ju prikazati na sljedeći način:

- Od 20 nastavnika uključenih u izvođenje nastave na **Specijalističkom diplomskom stručnom studiju Javne uprave**, svi nastavnici (100 %) dolaze iz vlastitog kadra.
- Od 53 nastavnika uključena u izvođenje nastave na **Integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju Pravo**, njih 50 (94 %) dolazi iz vlastitog kadra, dok je 3 (6 %) vanjskih suradnika.
- Od 32 nastavnika uključena u izvođenje nastave na **Preddiplomskom studiju Socijalni rad**, njih 21 (64 %) dolazi iz vlastitog kadra, dok je 12 (36 %) vanjskih suradnika. Uzme li se u obzir prije svega činjenica da je riječ o studiju u nastanku te da su u svrhu poboljšanja pokrivenosti vlastitim kadrom tijekom predmetnih godina samoanalize zaposlena još tri asistenta (iz polja socijalnih djelatnosti), za očekivati je u skorijoj budućnosti još značajniju pokrivenost ovog studija vlastitim kadrom.
- Od 37 nastavnika uključenih u izvođenje nastave na **Preddiplomskom stručnom Upravnom studiju**, svi nastavnici (100 %) dolaze iz vlastitog kadra, što grafički izgleda ovako:

U posljednje tri godine ipak je zamijećen nešto niži ukupan postotak pokrivenosti nastave iz vlastitog kadra te nešto uvećan broj vanjskih suradnika, što je rezultat razvoja novih studijskih programa i uvođenja novog studijskog smjera Preddiplomskog studija Socijalni rad. Trenutno je u izvođenje nastave na tom studijskom programu uključeno 12 vanjskih suradnika te je uspostavljena suradnja s ostalim sastavnicama Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i međunarodna suradnja sa Sveučilištem u Ljubljani (Slovenija), Filozofskim fakultetom u Mostaru, Fakultetom političkih nauka u Beogradu te Indiana School of social Work. Ukupno gledajući sva 4 studijska programa, iz dostupnih podataka razvidno je da većina nastavnika uključenih u izvođenje nastave dolazi iz vlastitoga kadra (**89 %**) s tendencijom da se taj postotak još poveća budući da se očekuje napredovanje svih asistenata (njih troje, s time da je u međuvremenu primljeno još dvoje asistenata koji ne ulaze u ove statistike jer su primljeni naknadno) na Socijalnom radu koji su trenutno u postupku pohađanja doktorskog studija.

Nastavnici na Pravnom fakultetu Osijek imaju opterećenje kako je određeno zakonskim propisima, no uočava se neujednačenost nastavnog opterećenja. U posljednjih pet godina (2015.–2020.) poboljšana je struktura nastavnog osoblja te je provedeno 35 napredovanja nastavnika u viša zvanja i zaposleno troje asistenata u polju socijalnih djelatnosti. Niz aktivnosti u poboljšanju nastavne opterećenosti i rasterećenosti pojedinih nastavnika, kako bi se postigla ujednačenost nastavnog opterećenja svih nastavnika Fakulteta, nastaviti će se i dalje te se očekuje i napredovanje zaposlenika u suradničkom zvanju, što bi poboljšalo uvjete nastavnog kadra i dovelo do veće ujednačenosti u nastavnom opterećenju. Slijedeći zahtjeve iz novog [Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje](#) Fakultet je u ak.god. 2019./2020. donio [Odluku o stvarnoj podjeli i kompoziciji radnog opterećenja](#) utvrdivši da je ukupno radno opterećenje raspodijeljeno na način da je 45 % radnog vremena raspodijeljeno na nastavu, a 45 % na znanstveno-istraživački rad. S druge strane radno opterećenje za asistente sastoji se od 22,5% radnog vremena u nastavi i 67,5% radnog vremena u znanstveno-istraživačkom radu,

radno opterećenje za poslijedoktorande sastoji se od 33,8% radnog vremena u nastavi i 56,2% u znanosti, dok se za nastavna radna mjesta radno opterećenje sastoji od 67,5% radnog vremena u nastavi i posljedično 22,5% radnog vremena u istraživačkom i stručnom radu.

4.2. Zapošljavanje, napredovanje i reizbor nastavnika temelje se na objektivnim i transparentnim postupcima koji uključuju vrednovanje izvrsnosti

- *Postupci zapošljavanja nastavnika proizlaze iz ciljeva razvoja visokog učilišta i usklađeni su s pozitivnim zakonskim propisima i internim aktima.*
- *Pri odabiru, imenovanju i vrednovanju nastavnika uzimaju se u obzir njihove dosadašnje aktivnosti (nastavna aktivnost, istraživačka aktivnost, povratne informacije od studenata i sl.).*
- *Visoko učilište ima odgovarajuće metode odabira najboljih kandidata za svako radno mjesto i pored propisanih nacionalnih minimalnih uvjeta za pojedino radno mjesto propisalo je kompetitivne kriterije kojima probire izvrsnost.*
- *Postupci za napredovanje nastavnika u viša zvanja temelje se na vrednovanju i nagrađivanju izvrsnosti te uzimaju u obzir važna postignuća (npr. međunarodni doprinos disciplini, prestižne publikacije, značajna znanstvena otkrića, uspješno ostvareni projekti, uspješno osigurana dodatna sredstva, mentorstva, vođenje završnih i diplomskih radova, skripta, udžbenici, popularna predavanja itd.).*
- *Pokazatelji izvrsnosti obuhvaćaju znanstveni/umjetnički, nastavni i stručni rad te doprinos razvoju visokog učilišta.*
- *Dodatni kriteriji za napredovanje nastavnika u viša zvanja odražavaju strateške ciljeve visokog učilišta.*

Zapošljavanje, napredovanje i reizbor nastavnika provode se u skladu s relevantnim propisima na nacionalnoj, sveučilišnoj i fakultetskoj razini. Na nacionalnoj razini to su Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (*Narodne novine*, br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 2/2007, 46/2007, 45/2009, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014, 60/2015, 131/2017, 96/2018), Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (*Narodne novine*, br. 28/2017, 72/2019, 21/2021) i Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (*Narodne novine*, br. 122/2017). Na sveučilišnoj razini to su [Statut Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#), [Pravilnik o provedbi postupka izbora/reizbora u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta](#), te [Pravilnik o raspisivanju i provedbi javnih natječaja na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#), a na fakultetskoj razini to je [Statut Pravnog fakulteta Osijek](#). Svi navedeni sveučilišni i fakultetski propisi transparentni su i dostupni na mrežnim stranicama [Sveučilišta](#) i [Fakulteta](#).

Navedeni propisi utvrđuju postupak raspisivanja natječaja i provedbe postupka zapošljavanja, napredovanja i reizbora nastavnika, a Pravilnik o provedbi postupka izbora/reizbora u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta sadrži sve potrebne obrasce koji su kao sastavni dio Pravilnika također dostupni na mrežnim stranicama Sveučilišta i Fakulteta. Natječaji za izbor nastavnika i suradnika objavljuju se u „Narodnim novinama“ kao službenom glasilu Republike Hrvatske,

dnevnom tisku, mrežnim stranicama Sveučilišta i Fakulteta, službenom mrežnom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora te na područnim oglasnim mjestima i mrežnim stranicama Zavoda za zapošljavanje. Natječaj mora biti otvoren najmanje trideset dana ([Primjer teksta natječaja](#)). Temeljena na navedenim pravnim aktima, zapošljavanja se odvijaju u skladu s ciljevima razvoja Fakulteta, čija se provedba planira svake godine izradom Plana upravljanja ljudskim resursima. Dekan Fakulteta, prodekanica za nastavu i studente i tajnica Fakulteta zajednički procjenjuju dinamiku zapošljavanja i napredovanja nastavnika te izrađuju [Plan upravljanja ljudskim resursima](#) na temelju podataka i dokumenata nastavnika, strateških ciljeva Fakulteta i kadrovskih potreba i promjena na pojedinim katedrama i cijelom Fakultetu. Izmjene u Planu upravljanja ljudskim resursima tijekom godine usvaja Senat Sveučilišta, kao i resorno Ministarstvo. Sve etape u postupku zapošljavanja nastavnika, raspisivanje natječaja, imenovanje stručnog povjerenstva i izbor na radno mjesto, provodi Fakultetsko vijeće.

Javni natječaji za radna mjesta za znanstveno-nastavna zvanja, osim u Narodnim novinama, Zavodu za zapošljavanje, mrežnim stranicama Fakulteta i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera i dnevnom tisku, objavljuju se i na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora – EURAXESS te je svaki otvoren najmanje 30 dana, u skladu sa sveučilišnim Pravilnikom o provedbi postupka izbora/reizbora u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta. Fakultet provodi natječaje u skladu sa zakonom i ne traži kandidate prvenstveno unutar kuće, međutim činjenica je da ne možemo utjecati na to da se na javno objavljen natječaj prijavljuju kandidati i kolege s drugih Fakulteta u Republici Hrvatskoj. U svibnju 2010. godine Sveučilište u Osijeku potpisalo je Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o zapošljavanju istraživača, čime se obvezalo poštivati načela Povelje i Kodeksa te uskladiti svoje pravne akte s načelima Povelje i Kodeksa. Sva zapošljavanja i napredovanja u viša zvanja moraju se temeljiti na OTM-R-načelima (engl. *Open, Transparent and Merit based Recruitment of Researchers*). Više na: <http://www.unios.hr/kvaliteta/povelja-za-izvrnost-u-istrazivanju/>.

Za izbor u suradničko zvanje asistenta i na radno mjesto asistenta na Fakultetu moraju biti kumulativno ispunjena tri uvjeta: da je osoba završila odgovarajući diplomski sveučilišni studij, da se bira iz reda najuspješnijih studenata te da se bira osoba koja je ostvarila najbolje rezultate na provjeri motivacije i dodatnoj provjeri znanja. U postupku izbora nastoji se provesti objektivan i transparentan postupak te se u postupku vrednovanja osobito uzima u obzir prosjek ocjena tijekom studija, no naglasak je i na drugim kvalifikacijama među kojima se ističe aktivnost tijekom studija u organiziranim oblicima nastave, dodatne edukacije u vrijeme studija, praktično iskustvo, objavljeni znanstveni radovi, te nagrade i postignuća tijekom studija. Postupak izbora provodi se na dvije razine. Prva razina sastoji se iz pregleda podnesene dokumentacije na temelju koje se utvrđuju pristupnici koji ispunjavaju propisane uvjete ([Primjer zapisnika o otvaranju prijave i provedbi prve razine odabira](#)), a druga razina obuhvaća provjeru motivacije i dodatnu provjeru znanja pred tročlanim stručnim povjerenstvom izabranim od Fakultetskog vijeća ([Primjer izvješća stručnog povjerenstva](#)). Za izbor u suradničko zvanje poslijedoktoranda i radno mjesto poslijedoktoranda pristupnik natječaja mora ispunjavati četiri nužna kriterija: da je završio odgovarajući poslijediplomski sveučilišni studij i stekao akademski stupanj doktora znanosti, da je u suradničkom zvanju asistenta računajući razdoblje od šest godina prije objave natječaja sudjelovao u izvođenju nastave na

nekom visokom učilištu od barem šezdeset norma sati, da ima objavljen najmanje jedan znanstveni rad iz područja istraživanja doktorske disertacije i da je sudjelovao na najmanje jednom znanstvenom skupu. Pristupnik može ostvariti i dodatni uvjet na temelju nagrade ili priznanja tijekom studija za izvrsnost u istraživačkom radu. Postupak izbora provodi se na dvije razine. Prva razina sastoji se iz pregleda podnesene dokumentacije na temelju koje se utvrđuju pristupnici koji ispunjavaju propisane uvjete, a druga razina obuhvaća provjeru motivacije i sklonosti znanstvenoistraživačkom radu u određenom znanstvenom području i polju na temelju intervjua s tročlanim stručnim povjerenstvom izabranim od Fakultetskog vijeća. Konačni odabir pristupnika i u suradničko zvanje asistenta i u suradničko zvanje poslijedoktoranda temelji se na ukupnom zbroju bodova ostvarenih prema prvoj i drugoj razini odabira pristupnika prema načinu bodovanja koje utvrdi stručno povjerenstvo ([Primjer izvješća stručnog povjerenstva](#)). Konačnu odluku o izboru donosi Fakultetsko vijeće na temelju mišljenja i prijedloga stručnog povjerenstva ([Primjer odluke Fakultetskog vijeća o izboru asistenta](#), [Primjer odluke Fakultetskog vijeća o izboru poslijedoktoranda](#)). Rad asistenata i poslijedoktoranada nakon izbora i zapošljavanja na Fakultetu posebno se prati te se potiče njihova izvrsnost na temelju formalnog postupka vrednovanja propisanog sveučilišnim [Pravilnikom o vrednovanju rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora](#).

Nastavnici Fakulteta izabiru se u znanstvena zvanja i na znanstveno-nastavna radna mjesta. Pretpostavka za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto na Fakultetu je izbor nastavnika u znanstveno zvanje. Pretpostavke izbora u znanstveno zvanje koje se temelje na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima propisane su nacionalnim propisima s kojima su usklađeni sveučilišni i fakultetski propisi. Odluku o izboru nastavnika u znanstveno zvanje donosi Fakultetsko vijeće na temelju izvješća imenovanog stručnog povjerenstva ([Primjer izvješća stručnog povjerenstva](#)), a još ju mora potvrditi tijelo na nacionalnoj razini – Matični odbor za područje društvenih znanosti – polje prava ([Primjer odluke Matičnog odbora](#)). Nakon provedenog postupka izbora u znanstvena zvanja svih pristupnika koji su se javili na natječaj za znanstveno-nastavno radno mjesto, Odbor za provjeru ispunjenosti uvjeta za izbor u zvanja dostavlja Fakultetskom vijeću izvješće o ispunjenim nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti propisanim od strane Rektorskog zbora Republike Hrvatske. Navedeni Odbor u svome izvješću treba navesti i rezultate pozitivno ocijenjene studentske ankete za nastavnika koji je u postupku izbora u više zvanje ([Primjer odluke Fakultetskog vijeća](#)). Ako se radi o izboru u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora i redovitog profesora u trajnom zvanju, izbor mora potvrditi Senat Sveučilišta ([Primjer potvrde Senata](#)). Nastavnici koji se prvi put biraju u znanstveno-nastavno zvanje obvezni su održati nastupno predavanje. Također, u svrhu osiguranja kvalitete nastavnog procesa, pristupnici koji nisu završili nastavnički studij, a prvi se put biraju u znanstveno-nastavno zvanje, moraju imati i opće pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje, o čemu prilažu potvrdu. Fakultet je u tu svrhu osigurao svojim mladim nastavnicima pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje u suradnji s Filozofskim fakultetom Osijek.

Priloženi primjeri izvješća stručnih povjerenstava pokazuju da se pri vrednovanju i odabiru nastavnika procjenjuje i razmatra njihova dosadašnja aktivnost, kao i njihova izvrsnost u znanstvenom, nastavnom i stručnom radu te institucijski doprinos. Poglavlja izvješća obuhvaćaju znanstvenoistraživački rad, nastavni rad te stručni rad pristupnika. U poglavlju o

znanstvenoistraživačkom radu vrednuju se znanstveni radovi objavljeni u prestižnim međunarodnim i domaćim časopisima, sudjelovanja na znanstvenim skupovima izlaganjem radova, sudjelovanje u organizacijskim i znanstvenim odborima, citiranost radova, sudjelovanja na međunarodnim i nacionalnim znanstvenim projektima (kao voditelj ili istraživač), održavanje pozvanih i plenarnih predavanja na međunarodnim skupovima. U dijelu izvješća o dosadašnjem nastavnom radu razmatra se nastavna djelatnost, kolegiji koje nastavnik održava, održavanje nastave na drugim sastavnicama, kao i gostujuća predavanja. Uz to se u izvješću vrednuju mentorstva pri izradi završnih, diplomskih i doktorskih radova studenata, izrada studijskih programa i uvođenje novih predmeta, poslovi recenziranja članaka, udžbenika i znanstvenih monografija te autorstvo sveučilišnih udžbenika, monografija i nastavnih materijala. U poglavlju o stručnom radu pristupnika razmatraju se stručni radovi i stručni projekti, sudjelovanje u popularizaciji znanosti te institucijsko djelovanje i doprinos. Značajan dio vrednovanja dosadašnjeg rada nastavnika čine i rezultati studentskih anketa o kvaliteti nastavnog rada pristupnika i njegova odnosa prema studentima. U završnom dijelu izvješća izvodi se zaključak na temelju svih stavki te povjerenstvo daje svoje mišljenje o pristupnikovu ispunjavanju uvjeta i prijedlog Fakultetskom vijeću. U provedbi postupka i u odabiru kandidata kao član povjerenstva obvezno je angažirana i osoba zaposlena izvan Pravnog fakulteta, čime se osigurava objektivnost izbora. U postupku zapošljavanja asistenata i poslijedoktoranada provodi se složeniji postupak izbora te se uz provjeru ispunjavanja formalnih uvjeta i ocjena tijekom studiranja provjerava i njihova motivacija. Pored propisanih nacionalnih minimalnih uvjeta za pojedino radno mjesto, Fakultet je propisao kompetitivne kriterije kojima probire izvrsnost, a koje su članovi povjerenstva za izbor razradili u transparentnim tablicama. Za asistente i poslijedoktorande angažirane na projektima, a u suradnji s Uredom za kvalitetu, dodatno se osniva posebno povjerenstvo nastavnika stranih jezika koje provjerava komunikacijske kompetencije kandidata na engleskom jeziku. Takvim se postupkom promiče izvrsnost na Fakultetu i jamči izbor najkvalitetnijih pristupnika.

U svrhu razvijanja i poticanja izvrsnosti, Fakultet je 2018. donio [Pravilnik o nagrađivanju izvrsnosti nastavnika u nastavi i znanstvenoistraživačkom radu](#). Nagrade se dodjeljuju prema Pravilnikom propisanim kriterijima jednom godišnje u tri kategorije: za izvrsnost u nastavi i odnosu prema studentima, za izvrsnost u znanstvenoistraživačkom radu i za izvrsnost u prijavi i realizaciji međunarodnih i EU-projekata te nacionalnih projekata koje financira Hrvatska zaklada za znanost. Priznanja dobivena za izvrsnost, kao i ostala važna postignuća nastavnika (npr. međunarodni doprinos disciplini, prestižne publikacije, uspješno ostvareni projekti, uspješno osigurana dodatna sredstva, mentorstva, vođenje završnih i diplomskih radova, autorstva kvalitetnih udžbenika i monografija itd.) uzimaju se u obzir i odgovarajuće vrednuju kod napredovanja nastavnika. Težnja za izvrsnosti u ovom važnom segmentu djelovanja Fakulteta odražava i strateške ciljeve Fakulteta, a integralni je dio i njegove misije: „Misija je Fakulteta dostizanje izvrsnosti u znanstvenoistraživačkom i nastavnom procesu s ciljem sustavnoga razvijanja i unapređivanja djelatnosti svih ustrojbenih jedinica te cjeloživotnom učenju koje osigurava studentima stjecanje znanja i vještina primjerenih izazovima suvremenoga društva.“

4.3. Visoko učilište pruža podršku nastavnicima u njihovom profesionalnom razvoju

- *Visoko učilište pruža mogućnost unapređenja kompetencija nastavnika na razini sastavnice ili sveučilišta.*
- *Visoko učilište potiče vrednovanje i unapređivanje nastavničkih kompetencija na temelju preporuka dobivenih procjenom kolega nastavnika u izvođenju nastave te na temelju rezultata studentskoga vrednovanja rada nastavnika.*
- *Nastavnici sudjeluju u međunarodnim programima mobilnosti, suradničkim projektima, mrežama i sl.*

Poticanje kontinuirane izobrazbe i usavršavanja nastavnika (ali i nenastavnih djelatnika koji pružaju podršku nastavnom procesu) u zemlji i inozemstvu jedan je od ključnih ciljeva [Strateškog plana PRAVOS 2015.–2020.](#) U tom smislu Fakultet podupire usavršavanje nastavnika, posebice ono koje jača znanstvene, nastavne i stručne kompetencije. U promatranom razdoblju nastavnici Fakulteta sudjelovali su na brojnim edukacijama s ciljem jačanja specifičnih kompetencija, ponajprije onih koje su se odnosile na izradu kurikuluma i ishoda učenja, na razumijevanje i primjenu HKO-a, metodiku i didaktiku nastave, poučavanje na daljinu i izradu e-kolegija, znanstvenu etičnost i provjeru izvornosti radova te pravnu lingvistiku.

Primjerice u okviru projekta [IURISPRUDENTIA – Unapređenje kvalitete obrazovanja na pravnim fakultetima osječkog, riječkog i splitskog sveučilišta](#) (19. 6. 2015. – 18. 9. 2016.), kojem je PRAVOS bio voditelj, održani su „Stručni seminar za nastavno osoblje u svrhu unapređenja poznavanja i razumijevanja Hrvatskog kvalifikacijskog okvira“, „Stručni seminar za razvoj kurikuluma usmjerenog na ishode učenja te vrednovanje ishoda učenja“ te studijsko putovanje radi unapređenja pravnog kurikuluma u sklopu kojeg su posjećeni inozemni fakulteti (Faculté de Droit, de Sciences Politiques et de Gestion, Université de Strasbourg, Hochschule für öffentliche Verwaltung Kehl, Rechtswissenschaftliche Fakultät Albert Ludwigs Universität Freiburg i Rechtswissenschaftliche Fakultät Universität Mannheim). Kao aktivnost projekta [Providentia Studiorum Iuris – Unapređenje kvalitete studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj](#) (27. 3. 2019. – 26. 3. 2022.), u kojem je Pravos partner, organizirani su ciklusi radionica „Nastava usmjerena na studente: planiranje, poučavanje i vrednovanje na studijima prava“ s popratnom publikacijom [„Priručnik za nastavnike – Nastava usmjerena na studente: planiranje, poučavanje i vrednovanje na studijima prava“](#) autorica izv. prof. dr. sc. Vesne Kovač i doc. dr. sc. Antonije Zubović. Nadalje, Fakultet u cijelosti financira djelatnicima sudjelovanje u programu [„Pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke izobrazbe“](#), [„Program cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste“](#), kao i druge oblike usavršavanja znanja stranih jezika. Upravo s ciljem jačanja kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnika u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima, Pravos je 2020. pokrenuo [Interne znanstvenoistraživačke projekte](#) u okviru kojih svaki nastavnik sudionik projekta ima na raspolaganju iznos od 10.000 kuna godišnje radi provođenja projektom zadanih znanstvenih aktivnosti. Kako na Fakultetu djeluju tri pravne klinike ([Pravno-ekonomska klinika Osijek](#), [Pravna klinika OSIJEK PRO](#)

[BONO, Zelena pravna klinika Pravnog fakulteta Osijek](#)), poseban naglasak stavlja se na edukaciju nastavnika u domeni kliničkog pravnog obrazovanja.

Kvaliteta izvođenja nastave na Pravnom fakultetu Osijek konstantno se prati na temelju rezultata [Jedinstvene sveučilišne studentske ankete](#), ali i vlastite [Interne studentske ankete](#) koju provodi Ured za kvalitetu.

Tablica 4.3.1. Ukupna ocjena nastavnika ostvarena na Studentskim anketama po studijskim godinama

STUDIJSKE GODINE	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.
Interna studentska anketa Pravos	4,55	4,47	4,51	4,50	Nije provedeno pojedinačno ocjenjivanje nastavnika!
Jedinstvena sveučilišna anketa	4,41	4,39	4,49	4,50	4,55

Iz Tablice 4.3.1. razvidno je da rezultati obiju anketa upućuju na ujednačenost zadovoljstva kvalitete radom nastavnika te da je studentska populacija nastavničke kompetencije djelatnika Pravnog fakulteta Osijek ocijenila visokim ocjenama u proteklih pet akademskih godina. Nijedan nastavnik ni suradnik PRAVOS-a u promatranom razdoblju nije ostvario prosječnu ocjenu nižu od 3,5. Unatoč izvrsnim ocjenama, uvijek postoji prostor za korekcije u smjeru povećanja zadovoljstva studenata. Nastavnike se stoga snažno stimulira da teže izvrsnosti u nastavi, pa tako na temelju odredbi [Pravilnika o nagrađivanju izvrsnosti nastavnika u nastavi i znanstvenoistraživačkom radu](#) nastavnik koji je ostvario najveći broj bodova, uzimajući u obzir taksativno nabrojane aktivnosti i kriterije, dobiva nagradu za izvrsnost u nastavi i odnosu prema studentima. [Nagrada](#) se dodjeljuje svake godine na svečanoj sjednici Fakultetskog vijeća, a sastoji se od priznanja i novčane nagrade. Ured za kvalitetu svake godine provodi i [Samoevaluaciju nastavnika](#) te [istraživanje zadovoljstva nenastavnog osoblja](#) kojim se od nastavnika prikupljaju vrijedne povratne informacije glede podrške koja im je potrebna u nastavnom procesu. Tako nastavnici većinom ističu potrebu dodatne edukacije na sljedećim poljima: metodika nastave, psihologija učenja, ishodi učenja, kreiranje ispita znanja, mentoriranje i sl. Povjerenstvo za unapređivanje i osiguranje kvalitete potom predlaže Upravi Fakulteta u kojim bi područjima i kompetencijama nastavnicima trebalo osigurati daljnje usavršavanje. Kao primjer realizacije takvih stručnih edukacija izdajamo radionicu „[Etičnost u znanju \(plagiranje/ nakladništvo/ predatorske konferencije\)](#)“ koju je 12. 4. 2018. održao prof. dr. sc. Zoran Velagić u sklopu radionica namijenjenih mentorima i nastavnicima doktorskog studija prava, radionicu „[Mentoriranje u pravu](#)“ koju je održao prof. dr. sc. Alan Uzelac 10. 12. 2018., radionicu „Alati za provjeru autentičnosti diplomskih i drugih znanstvenih radova Turnitin“ koju je održao predavač Davor Šego 4. 6. 2020., radionicu „[Nastava usmjerena na studente: planiranje, poučavanje i vrednovanje na studijima prava](#)“ održanu putem platforme

ZOOM 16.–17. 6. 2020. te radionicu „Održavanje nastave i ispitivanje na Merlinu“ koju su 21. i 22. 9. 2020. održali prof. dr. sc. Mira Lulić i doc. dr. sc. Davor Muhvić kako bi nastavnicima pružili podršku u *online* nastavi.

Mobilnost nastavnika poželjan je čimbenik koji pozitivno utječe na kvalitetu nastave jer doprinosi razmjeni iskustava s kolegama u državi i inozemstvu, što uključuje znanstveno usavršavanje, ali i jednako važno stjecanje novih kompetencija relevantnih za održavanje nastave. Dolazna mobilnost nastavnika na Pravni fakultet Osijek omogućuje studentima slušanje predavanja relevantnih znanstvenika i nastavnika, što ujedno obogaćuje nastavnu praksu i značajno doprinosi kvaliteti i atraktivnosti studija. U prošlih pet akademskih godina na Pravnom fakultetu Osijek dolaznu mobilnost ostvarilo je 17 stranih nastavnika (3 u 2015./2016., 6 u 2016./2017., 4 u 2017./2018., 1 u 2018./2019. i 3 u 2019./2020.). Ujedno, u istom razdoblju znatno je veća odlazna mobilnost nastavnog osoblja, ukupno 40 (29 u svrhu znanstvenog i 11 u svrhu nastavnog usavršavanja) (vidi tablicu 4.5 Analitičkog priloga Samoanalizi). Navedene mobilnosti ostvarene su u okviru programa Erasmus+, različitih projekata, kao i na temelju stipendija za istraživačke boravke na institucijama kao što su primjerice Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Privatrecht u Hamburgu, Max-Planck-Institut zur Erforschung von Kriminalität, Sicherheit und Recht u Freiburgu, Europa-Institut der Universität des Saarlandes u Njemačkoj, Harris Manchester College na Sveučilištu u Oxfordu, Normal University Anhui u Kini itd. Nastavnici većinom odlaze na kraće mobilnosti u svrhu podučavanja, iako posljednjih godina češće radi stručnog i znanstvenog usavršavanja u okviru programa Erasmus+. Osim korištenja raznih programa mobilnosti, nastavnici često realiziraju mobilnost neposrednim individualnim dogovorom sa stranim kolegama u svrhu zajedničkoga istraživanja, rada na projektu, održavanja nastave ili dogovora oko buduće suradnje. Iako su u promatranom razdoblju ostvarena samo 4 stručna boravka nenastavnog osoblja u inozemstvu, smatramo to napretkom u odnosu na prethodno promatrano razdoblje kada nije realiziran nijedan takav boravak (vidi tablicu 4.6 Analitičkog priloga Samoanalizi).

Sukladno čl. 99. [Statuta Pravnog fakulteta Osijek](#), nastavnici Fakulteta izabrani u znanstveno-nastavnim zvanjima: docent, izvanredni profesor, redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom zvanju, imaju pravo na plaćenu slobodnu studijsku godinu (*sabbatical*) nakon šest radnih godina u znanstveno-nastavnom zvanju na Fakultetu u svrhu znanstvenog i stručnog usavršavanja i pripremanja znanstvenoga rada. Slobodnu studijsku godinu odobrava dekan pod uvjetom da je osigurano izvođenje nastave na predmetima iz kojih nastavu izvodi odnosni nastavnik tijekom slobodne studijske godine. Ponajprije zbog nedovoljnog nastavnog kadra i nemogućnosti organiziranja redovitog obavljanja nastavnog procesa i ispunjavanja drugih obveza odsutnoga nastavnika, takvu mogućnost usavršavanja naši nastavnici do sada, nažalost, nisu koristili. Očekujemo da će se imenovanjem predavača i napredovanjem mlađeg nastavnog kadra ta situacija znatno poboljšati.

Svjesni potrebe za bitnim unapređenjem mobilnosti nastavnoga i nenastavnoga osoblja, Fakultet pruža administrativnu podršku prilikom prijave, odabira i provedbe mobilnosti te ulaže velike napore u internacionalizaciju, što dokazuje [16 potpisanih bilateralnih ugovora s visokim učilištima o akademskoj suradnji](#) i [51 Erasmusov ugovor](#). Nastavno osoblje Pravnog fakulteta Osijek redovito je i pravovremeno obaviješteno o potencijalnim stipendijama te domaćim i

inozemnim natjecajima za dodjelu financijskih sredstava za znanstvenoistraživačke boravke i projekte putem službene *mail*-adrese, na mrežnoj stranici Pravnog fakulteta Osijek, izravnim obavijestima prodekana za znanost, međunarodnu suradnju i poslijediplomske studije te na sjednicama Fakultetskog vijeća. Svi praktični aspekti prijave na natječaj Erasmus+, kako za studente tako i za nastavno i nenastavno osoblje, redovito se raspravljaju u okviru Erasmus+ tribina i *Erasmus zoom coffea*. Stručna suradnica Ureda za projekte i međunarodnu suradnju dostupna je za konzultacije te koordinira međunarodne aktivnosti Fakulteta vezane uz međunarodnu suradnju. Fakultet vodi [evidenciju svojih sporazuma o partnerstvu](#) koja je dostupna studentima i nastavnicima na mrežnim stranicama i redovno se ažurira. Sadržajima koji se nude [Programom cjeloživotnog obrazovanja za pravnike lingviste](#) potiče se učenje i usavršavanje stranih jezika radi lakše mobilnosti nastavnika i studenata. Rezultati cjelokupne podrške neposredno su vidljivi u ostvarivanju upravo otpočetih projekata [Modernising European Legal Education – MELE](#), [Jean Monnet Module Language and EU Law Excellence \(LEULEX\)](#) i [Time to Become Digital in Law – DIGinLAW](#), koji imaju za cilj usavršavanje nastave i edukaciju nastavnika u predstojećem razdoblju.

4.4. Prostor, oprema i cjelokupna infrastruktura (laboratoriji, informatička služba, radilišta i sl.) odgovarajući su za provedbu studijskih programa i osiguravaju postizanje predviđenih ishoda učenja te realizaciju znanstvene/umjetničke i stručne djelatnosti

- *Visoko učilište planira i unapređuje infrastrukturni razvoj u skladu sa strateškim ciljevima.*
- *Prostor, oprema i cjelokupna infrastruktura (laboratoriji, informatička služba, radilišta i sl.) odgovarajući su za provedbu studijskih programa i osiguravaju postizanje predviđenih ishoda učenja.*
- *Prostor, oprema i cjelokupna infrastruktura (laboratoriji, informatička služba, radilišta i sl.) odgovarajući su za realizaciju znanstvene/umjetničke i stručne djelatnosti.*

Fakultet svoju znanstvenoistraživačku, nastavnu i stručnu djelatnost obavlja na četiri lokacije u Osijeku:

- Stjepana Radića broj 13 (ukupna površina prostora iznosi 2103 m²) gdje su smještene predavaonice, nastavnički uredi, Uprava Fakulteta, službe Tajništva, Knjižnica s čitaonicom i arhiva.
- Stjepana Radića broj 17 (ukupna površina prostora iznosi 1087 m²) gdje su smještene predavaonice, nastavnički uredi, informatička služba i informatička učionica te arhiva.
- Sveučilišni kampus u Ulici Cara Hadrijana broj 8a (ukupna površina prostora iznosi 294,06 m²) gdje su smještene predavaonice i referada Stručnog upravnog studija te nastavnička prostorija.
- Rektorat, Trg Svetog Trojstva 3 (ukupna površina prostora iznosi 200 m²) gdje su smještene predavaonice.

Pravni fakultet Osijek osnovan je 1975. godine i jedna je od najstarijih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Nakon osnivanja pa sve do danas Fakultet je na temelju ugovora o najmu prostora smješten u ulici Stjepana Radića 13 u prostorima Židovske bogoštovne općine, izgrađene 1900. godine, ukupne površine 2103 m². Zbog kroničnog nedostatka prostora, 26. veljače 2001. godine Pravni fakultet Osijek zaključio je s Gradom Osijekom ugovor za korištenje zgrade u Ulici Stjepana Radića 17 bez naknade, pri čemu je Fakultet preuzeo obvezu brinuti se o zgradi u vidu obveznog održavanja i instalacije sve potrebne opreme za obavljanje svoje djelatnosti do konačnog prostornog rješenja, a što se u čl. 1. spomenutog ugovora smatra preseljenjem Pravnog fakulteta u novu zgradu u Sveučilišnom kampusu. Prostor u ulici Stjepana Radića 17 također je izgrađen 1900. godine u ukupnoj površini od 1087 m². Uslijed daljnjeg razvoja Fakulteta kroz pokretanje novih studijskih programa, povećani broj studenata te zapošljavanje dodatnog nastavnog osoblja Pravni fakultet bio je u potrebi tražiti dodatni prostor za uspješno obavljanje svojih nastavnih i znanstvenih aktivnosti. Zbog toga je 2009. godine u Sveučilišnom kampusu, u prostorijama Odjela za kemiju, Sveučilište odobrilo Pravnom fakultetu korištenje triju dvorana (predavaonica), jednog nastavničkog ureda, jednog ureda za administrativno i jednog za pomoćno tehničko osoblje, ukupne površine 294,06 m², za koju sukladno ugovoru sudjeluje u podmirivanju dijela režijskih troškova. Konačno, od 2018. godine Pravni fakultet Osijek svoju je nastavnu djelatnost uslijed nedostatka prostora bio prisiljen proširiti i na četvrtu lokaciju u prostorijama Rektorata gdje koristi dvije nastavne dvorane (predavaonice) ukupne površine 130 m², za što sukladno ugovoru podmiruje dio režijskih troškova u ugovorenom postotku.

Iz navedenog proizlazi da Pravni fakultet Osijek trenutno ima na raspolaganju 3737 m² prostora. Od ukupnog raspoloživog prostora 974 m² namijenjena su za dvorane i predavaonice, 881 m² namijenjen je za nastavničke urede, 410 m² osigurano je za knjižnicu i čitaonicu, 55 m² za informatičke dvorane, 200 m² za Vijećnicu, Ured dekana i prodekana te administrativno-tehničke, računovodstvene i pomoćne službe; kantina (nije u funkciji) zauzima 50 m², dok ostatak kvadrature podrazumijeva prostorije za studentski zbor, studentske udruge te vertikalne i horizontalne komunikacije, sanitarne prostore, spremišta i sanitarije. Na Fakultetu je trenutno zaposleno 58 djelatnika iz redova nastavnog osoblja, 24 djelatnika administrativnog i 7 tehničkog i pomoćnog osoblja.

U posljednjih pet godina Fakultet je investirao značajna sredstva za uređenje predavaonica, ali i proširenje kapaciteta namijenjenih nastavnom osoblju. Tako je tijekom akademske 2015./2016. godine adaptirana velika dvorana 1 u Radićevoj 13 te su u zgradi br. 17 preuređeni veliki i nefunkcionalni nastavnički uredi u više manjih ureda, čime se osiguralo dodatni prostor za nastavnike, a tijekom 2019./2020. prenamijenjena je manja informatička učionica od 30 m² u dva manja ureda u kojima je osiguran radni prostor za pet novozaposlenih nastavnika. Značajna sredstva Fakultet kontinuirano, na godišnjoj razini, ulaže u tekuće održavanje i uređenje postojećih prostornih kapaciteta koji zbog svoje starosti i činjenice da predstavljaju nepokretno kulturno dobro koje pod zaštitom Zavoda za zaštitu spomenika kulture zahtijeva posebnu pažnju pri obavljanju zahvata, bilo redovne ili izvanredne naravi.

Fakultet intenzivno unapređuje postojeću infrastrukturu kako bi osigurao zadovoljavajuću opremljenost predavaonica i nastavničkih ureda. Sve su predavaonice klimatizirane i

opremljene elektroničkim platnima, projektorima, bežičnim internetom, *web*-kamerama te potrebnom računalnom opremom za uspješno izvođenje nastave. Za potrebe nastavnog i znanstvenoistraživačkog rada jedna je dvorana opremljena naprednim videokonferencijskim sustavom koji se aktivno koristi kako za učenje na daljinu tako i za aktivnosti na projektima te znanstvenim konferencijama. Nastavnički uredi opremljeni su svom potrebnom opremom za kvalitetan nastavni i znanstvenoistraživački rad, što uključuje potreban uredski namještaj i računalnu opremu koja se obnavlja i osuvremenjuje u vremenskim rokovima određenim godišnjim planom upravljanja dotrajalom opremom. Cjelokupna oprema nabavlja se u skladu s financijskim planom, kao i [godišnjim planom nabave](#) uzimajući u obzir iskazane potrebe zaposlenika sukladno [proceduri stvaranja ugovornih obveza](#) te uzimajući u obzir prijedloge Ureda za informatiku i računalnu mrežu glede potrebe za nabavom nove i osuvremenjivanjem postojeće opreme.

Ustroj suvremenih fakulteta zahtijeva odgovarajuću infrastrukturu koja će osigurati izvrsnost u nastavi te njihov ravnopravan položaj u europskom visokoobrazovnom prostoru. Nedvojbeno je da kvalitetan visokoobrazovni sustav i istraživačka izvrsnost danas nisu mogući bez suvremenih prostornih resursa te moderne i napredne informacijsko-komunikacijske infrastrukture. Ona je nezaobilazan temelj za nove metode i iskorake u istraživanjima te suradničko okružje i skup alata koji omogućuju suradnju nastavnika, studenata i istraživača bez obzira na zemljopisnu lokaciju i udaljenost od fizičkih istraživačkih resursa ([Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije](#), str. 169–170).

Slijedom prethodno navedenog, Fakultet je već u svojem [Strateškom planu za razdoblje od 2015. do 2020. godine](#) predvidio poduzimanje potrebnih aktivnosti radi izgradnje nove zgrade Pravnog fakulteta Osijek. Za planiranu lokaciju u zapadnom dijelu Sveučilišnog kampusa ishođeni su posebni uvjeti zaštite nepokretnog kulturnog dobra, a izgradnja nove zgrade Fakulteta bila je uvrštena u [Strategiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011.–2020.](#) koja ipak nije realizirana u predviđenom razdoblju. Fakultet planira tijekom sljedećeg razdoblja intenzivirati aktivnosti vezane uz izgradnju nove zgrade Fakulteta. Zbog toga je u svojem [Strateškom programu za razdoblje 2020.–2025.](#) predvidio konkretne aktivnosti radi ostvarenja tog cilja. U međuvremenu je Fakultet na vlastitu inicijativu poduzeo konkretne korake u nastojanju da osigura uvjete za izradu idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja nove zgrade Fakulteta i provođenje arhitektonskog natječaja. Pravni fakultet aplicirao je na javni poziv Ministarstva znanosti i obrazovanja RH za dostavu podataka o infrastrukturnim i razvojnim projektima za izgradnju nove zgrade kojom bi se u potpunosti zadovoljile sve prostorne pretpostavke za obavljanje djelatnosti u dugoročnom razdoblju. Pored navedenoga, Fakultet je započeo s obavljanjem svih administrativnih i proceduralnih aktivnosti koje prethode izdavanju građevinske dozvole (izrada elaborata, prijedlog usvajanja Gradskom vijeću Grada Osijeka i Hrvatskoj komori arhitekata, ugovaranje voditelja projekta itd.). U međuvremenu je u travnju 2020. ishođen Geodetski situacijski nacrt stvarnog stanja terena za potrebe izrade urbanističko-arhitektonskog natječaja. U prethodnom razdoblju, na temelju provedenoga postupka jednostavne nabave, odabran je i najpovoljniji ponuditelj za izradu Natječajnog elaborata za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje nove zgrade Pravnog fakulteta Osijek. Stoga će u narednom razdoblju Fakultet intenzivirati svoje aktivnosti

usmjerene na provedbu natječaja za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje, kao preduvjet za izradu projektne dokumentacije koja je potrebna za ishođenje građevinske dozvole.

4.5. Knjižnica i njezina opremljenost te pristup dodatnim sadržajima osiguravaju dostupnost literature i knjižničnih usluga za potrebe kvalitetna studiranja i kvalitetne znanstveno-nastavne/umjetničko-nastavne djelatnosti

- *Knjižnica i njezina opremljenost te dodatni sadržaji osiguravaju zahtjeve kvalitete studiranja.*
- *Knjižnica i njezina opremljenost te dodatni sadržaji osiguravaju zahtjeve kvalitetne znanstveno-nastavne/umjetničko-nastavne djelatnosti.*

Prostor Knjižnice, radno vrijeme i djelatnici: [Knjižnica](#) je samostalna ustrojbeno jedinica Fakulteta smještena u prizemlju zgrade Fakulteta. Korisnički i spremišni prostor te prostor za osoblje zauzima 410 m², unutar čega je posudbeni odjel, studentska čitaonica, Ured [Europskog dokumentacijskog centra](#) (u daljnjem tekstu: EDC) i nastavnička čitaonica, ured voditeljice i spremišni prostor na dvije etaže. Kako je zgrada Fakulteta u unajmljenom prostoru, tako je i prostor Knjižnice u postojećim, ograničenim uvjetima, maksimalno iskorišten i opremljen suvremenom opremom. Na posudbenom odjelu nalaze se police s udžbeničkom literaturom, izložbena polica za nove naslove, posudbeni pult i dva računala koja služe za rad knjižničnom osoblju. Čitaonica na raspolaganje nudi 47 radnih mjesta koja su svakodnevno maksimalno iskorištena. U čitaoničkom prostoru nalaze se police s dostupnom referentnom literaturom i službenim publikacijama, posebna polica Zelene knjižnice energetske efikasnosti (*ZeeK*) s edukativnim publikacijama i brošurama u tradicionalnom tiskanom obliku koje su dostupne korisnicima za rad u čitaonici i posudbu izvan Knjižnice, kao i za potrebe [Zelene pravne klinike](#). Studentima su za rad na raspolaganju 4 računala te im je omogućen priključak za osobna prijenosna računala za individualni rad. Osigurani su im primjereni uvjeti (udobne stolice, zaštita od buke). U prostoriji EDC-a nalazi se zbirka EDC, jedno računalo za pretraživanje za pomoć korisnicima vezano uz upite o institucijama i politikama Europske unije i europskih integracija. Prostor EDC-a ujedno je i nastavnička čitaonica, a ima tri sjedeća mjesta. Knjižnica je otvorena studentima i nastavnicima u vremenu od 8 do 19 sati svaki radni dan osim subote i nedjelje. Usluge vezane uz EDC dostupne su od 10 do 14 sati.

U Knjižnici je zaposleno pet [djelatnika](#) s visokom stručnom spremom, od kojih su dvije djelatnice stekle stručna zvanja više knjižničarke i knjižnične savjetnice te su ključni katalizatori i potpora formalnom obrazovanju i razvoju informacijske pismenosti na Fakultetu.

Organizacija knjižničkog fonda i dostupnost: Knjižnični fond osigurava dostupnost obvezne i dopunske literature propisane Izvedbenim nastavnim planom i studijskim programom za sve obvezne i izborne predmete te izradu seminarskih, diplomskih i završnih radova. Pravila rada čitaonice te uvjeti i način korištenja knjiga i druge knjižnične građe regulirani su [Pravilnikom o radu Knjižnice](#).

Knjižnični fond u cijelosti je kompjutoriziran (knjige, časopisi) i dio je Integriranog knjižničnog informacijskog sustava CROLIST te je kao takav dijelom sveučilišnog knjižničnog sustava i pretraživ je kroz [mrežni katalog](#).

Knjižnica sustavno informira nastavnike, studente i ostale korisnike o prionovljenoj građi kroz [Biltene prionova knjiga i analitike/članaka](#) dostupne na mrežnim stranicama Knjižnice. Tako se daju informacije o [najnovijim naslovima stranih, domaćih](#) i [fakultetskih izdanja](#) te ostalim sadržajima kako bi se pridonijelo učinkovitijem korištenju knjižnične građe i podizanju kvalitete nastavno-obrazovnog procesa.

Knjižnica provodi formalnu, sadržajnu i analitičku obradu građe. Izrađuju se analitičke jedinice za sve tekuće tiskane domaće časopise i zbornike (osobito pravnih fakulteta u Hrvatskoj i regiji) te izbor iz stranih izdanja. Podaci o fondu u skladu su s međunarodnim i domaćim pravilima za bibliografsko-kataložnu obradu (PPIAK, ISBD-standardi za razne vrste knjižnične građe, UNIMARC-format za strojno čitljiv zapis) te po pravilima klasificiranja UDK (Univerzalna decimalna klasifikacija) i predmetne obrade.

Knjižnična građa nabavlja se i stalno popunjava prema izvedbenim planovima i programima studijskih kolegija, Standardima za visokoškolske knjižnice u RH, suradnjom i u skladu sa zahtjevima nastavnog osoblja za znanstveno-nastavno rad. Fond se popunjava kupovinom u skladu s planiranim i odobrenim financijskim sredstvima Fakulteta, preko projekata, darovima pojedinaca i ustanova, razmjenom sa srodnim visokim učilištima u regiji i vlastitim izdanjima sukladno Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Fakulteta. Fond se stalno pročišćava i vrednuje kroz redovne otpise (posljednji je proveden 2019. godine) i revizije (svakih šest godina) knjižnične građe prema Zakonu o knjižnicama i Pravilniku o otpisu i reviziji knjižnične građe. Posljednja redovna revizija cjelokupnog knjižničnog fonda provedena je u razdoblju od 1. listopada 2016. do 1. lipnja 2017. godine.

Knjižnične zbirke osiguravaju dostupnost knjižnične građe koja zadovoljava potrebe naših korisnika u skladu s misijom i poslovanjem Knjižnice. U izgradnji cjelokupnog fonda i zbirki uvažavamo načelo uključivanja različitih vrsta konvencionalne i nekonvencionalne knjižnične građe kako na hrvatskom tako i stranim jezicima, pretežno engleskom i njemačkom. Cjelokupan fond čini osnovna zbirka monografskih publikacija obvezne, dopunske, seminarske i znanstveno-stručne literature te [posebne zbirke](#) za koje se izrađuju nadopunjavajući *html-online* katalogi: Zbirka doktorskih i magistarskih radova, domaćih, stranih, službenih publikacija, EDC-a, referentna zbirka, zbirka stare građe i zbirka fakultetskih izdanja. [Repozitorij Pravnog fakulteta Osijek](#) zbirka je koju vodi i uređuje Knjižnica.

Potrebno je naglasiti da postoje [manje zbirke po katedrama Fakulteta](#) (uvid tijekom posjeta), pretežno na engleskom jeziku. Svaka katedra, odnosno njezini djelatnici, svatko iz svojeg područja djelovanja, u Knjižnici automatiziranom posudbom zadužuju najnovija kupljena izdanja eminentnih svjetskih izdavača. Interakcijom nastavnog osoblja i knjižničnih djelatnika po potrebi određene dijelove kopiraju ili digitaliziraju za studente u svrhu nastave i učenja.

Zbirku monografskih publikacija danas čini nešto više od 38.145 svezaka knjiga, oko 22.560 svezaka tiskanih časopisa (254 stranih i 229 domaćih naslova) te 49 naslova službenih

publikacija, kao i 1.031 naslov u 2.160 primjeraka magistarskih i doktorskih radova (vidjeti: [zbirke](#)), kao i 1.235 završnih i diplomskih radova pohranjenih u [Institucijskom repozitoriju](#).

Osigurana sredstva predviđena su Planom nabave (u prilogu: [Plan nabave za 2020. godinu](#); prethodni su dostupni u arhivi Knjižnice) i troše se racionalno. Nabavom se nastoji udovoljiti svim korisničkim interesima dokupljanjem broja primjeraka u odnosu na korištenost, kao i znanstvenoistraživačkim potrebama nastavnog osoblja i studenata trendom stalnog povećavanja i izdvajanja sredstava za nabavu recentne literature domaćih i stranih izdavača. U promatranom razdoblju za knjižničnu građu izdvojeno je ukupno 1.694.971,69 kuna. Od toga je za knjige izdvojeno 794.254,51 kuna (za inozemne primjerke 359.737,01, domaće 434.517,50; promatrano prema namjeni: za nabavu obvezne literature 137.301,36; seminarske 174.443,10; dopunske 144.511,50 te znanstvene, za potrebe znanstvenoga rada, 330.419,68), za časopise 456.790,50 kuna (za inozemne naslove 333.587,61; za domaće 123.202,89), licence za baze 424.956,68 (inozemne 321.708,26; domaće 103.248,42). Cjelokupna analiza utrošenih sredstava dostupna je u prilogu [Knjižnica: utrošena sredstva 2016.–2020.](#)

Dar i razmjena knjižnične građe značajno doprinose izgradnji knjižničnog fonda čija se vrijednost procjenjuje na godišnjoj razini. Knjižnica ne uvrštava svu darovanu građu u fond, već vrši selekciju.

U ukupnim podacima o utrošenim sredstvima uključena su i sredstva utrošena za međuknjižničnu međunarodnu posudbu preko Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Uglavnom su to inozemni naslovi knjiga, koji su bili ciljano usmjereni na pisanje doktorskih radova ili radova za određene tematske domaće ili inozemne konferencije. Međuknjižnična razmjena između knjižnica u Republici Hrvatskoj i regiji besplatna je i temelji se na kolegijalnosti i solidarnosti.

Prije početka svake akademske godine Knjižnica popisuje cjelokupnu ispitnu, obveznu i dopunsku literaturu propisanu Izvedbenim planom i programom svih studijskih kolegija u svrhu nabave novih i dokupljanja već postojećih naslova u skladu s brojem upisanih studenata i cirkulacijom primjeraka.

Analizom obvezne literature u 2020. godini propisana su 364 naslova (209 naslova udžbenika u 2002 sveska, 88 članaka u časopisima i 69 radova u zbornicima). Broj tiskanih primjeraka dostatan je s obzirom na specifičnosti pravnog područja, a vidljivo je da je pored tiskanih udžbenika (od kojih je 21 dostupan i *online*) obuhvaćen znatan broj drugih izvora, kao i pozitivnih zakonskih propisa, uredbi i direktiva (njih oko 230). Svi propisani članci i radovi u zbornicima ili poglavlja u knjigama dostupni su *online* kroz Portal znanstvenih časopisa RH Hrčak, *online* pretplatom (zaštićeni lozinkom dostavljaju se na zahtjev putem e-pošte) ili su digitalizirani (ukoliko su u pitanju autorski i privatni primjerci nastavnika). U 2020. godini zbog pandemije izazvane koronavirusom knjižnični djelatnici digitalizirali su preko 600 jedinica obvezne, dopunske i seminarske literature kako bi se nesmetano odvijala *online* nastava. U suradnji sa [Sveučilišnim Uredom za podršku studentima s invaliditetom](#) i [Udrugom Zamisli](#) prilagodili smo devet naslova obvezne literature za slijepe i slabovidne osobe. Koristili smo pozitivno ozračje stvoreno od stranih izdavača i njihovu spremnost na davanje besplatnog pristupa e-knjigama za određene kolegije u dogovoru s predmetnim nastavnicima, a u skladu s

njihovim potrebama u nastavi. Znanstveni rad našega nastavnog osoblja nije trpio nedostatak potrebnih izvora, kao ni nabava znanstvene literature.

U dogovoru s nastavnim osobljem isti sadržaji postavljani su prema potrebama kroz zaštićene sustave (pristup putem AAI-identiteta ili osobnog CARNET-ova korisničkog imena i lozinke, odnosno Moodlea, Merlina i Lumena).

Baze podataka: Knjižnica omogućava pristup prema 30 multidisciplinarnih baza podataka (bibliografskih i cjelovitog teksta), 23 baze u [pretplati Ministarstva znanosti i obrazovanja RH](#) s preko 11.542 naslova elektroničkih časopisa i 8.429 e-knjiga te kroz [devet stranih i domaćih baza vlastitom pretplatom](#) na 5116 naslova časopisa. Korisnicima je pristup omogućen sa svih računala na Fakultetu, kao i [izvan Fakulteta](#) preko *proxy* servera korištenjem AAI-identiteta i lozinke.

Korisnici Fakulteta najviše koriste: Heinonline (Academic Core Collection, Foreign & International Law i Kluwer Law International Journal Library), Springer Nature Journals, Taylor & Francis Subject Collections, Web of Science Core Collection, Scopus, Oxford University Press te Wiley Online Library. U vlastitoj su pretplati: Beck-online Premium; DigiZeitschriften, Pravnoinformatički portal IusInfo te Pravni portal Ingbiro. Od 2011. do 2019. godine Fakultet je bio pretplaćen na dvije Heinonlineove kolekcije – Academic Core Collection, Foreign & International Law i Kluwer Law International Journal Library Core Collection. Od 2019. godine nastavlja se preko nacionalne licence, kao i za JSTOR (kolekcije I-XI), od 2015. do 2018. godine vlastitom pretplatom, a nadalje nacionalnom. Vlastitom pretplatom predmetnim nastavnicima i studentima omogućen je i pristup [online enciklopedijama](#): Elgar Encyclopedia of International Economic Law, Encyclopedia of Private International Law, MaxPlanck Encyclopedia of Public International Law, kao i [Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child](#) te [pojedinačne online pretplate na inozemne časopise](#).

Kontinuirano koristimo [probni pristup](#) eminentnim svjetskim bazama u trajanju od prosječno 30 do 60 dana za svaku, poput: SAGE Publications, Oxford Scholarship Online, Oxford Handbooks Online, De Gruyter e-books, Collected Courses of the Hague Academy of International Law, PNAS, (Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America), Springer e-book, Bloomsbury eBook Collections, Westlaw, LexisNexis, Ergaronline, Beck-online i Palgrave Macmillan.

Fakultet kontinuirano obnavlja pretplatu na [Portal pravnih propisa IUS-info](#). Studentima su u svakom trenutku dostupni svi pozitivnopravni propisi potrebni za pripremanje ispita i nastavu. Isto tako, korisnicima su na mrežnim stranicama dostupne poveznice na [domaće službene online pravne baze podataka](#) u slobodnom pristupu (poput baze Vrhovnog suda RH, Visokog upravnog suda RH, Ustavnog suda RH) te [strane](#) (EUR-Lex, Curia i sl.), kao i na [ostale baze](#) čiji je sadržaj relevantan za znanstvenoistraživački rad i učenje. Odlukom Knjižničnog odbora, neutrošena planirana sredstva za konvencionalnu građu preusmjeravaju se u nabavu nekonvencionalne građe.

Edukacija korisnika: U današnjem brzom razvoju na svim područjima i uz sve veći broj informacijskih izvora, studentima se tijekom studija trebaju pružiti sva znanja i vještine koje će

im biti potrebne u budućem radu. Zbog toga suradnjom i integracijom svih sudionika obrazovnog procesa studente treba naučiti kako samostalno učiti. Informacijska pismenost kompetencija je koju svi studenti trebaju steći kako bi napredovali kao stručnjaci u današnjem globalnom informacijskom društvu i bili osposobljeni za cjeloživotno učenje. Stav i znanje prema informaciji i informacijskom okruženju, etika korištenja i kritička osviještenost čine srž informacijske pismenosti. Svakodnevni dio usluga Knjižnice upravo je ukazivanje na različite mogućnosti pristupa izvorima informacija. Knjižnični djelatnici kroz svakodnevnu komunikaciju sa studentima potiču, pomažu i poučavaju kako što učinkovitije pronaći i vrednovati informacijske izvore. Studentima je omogućeno da se u određenom terminu prijave za [individulnu edukaciju](#) o pretraživanju i korištenju dostupnih informacijskih izvora uz dostupne upute: [Pomoć za pretraživanje online kataloga Knjižnice PFO i baza podataka](#), kao i uz kratak videopriručnik za pretraživanje mrežnog kataloga Knjižnice dostupan na hrvatskom i engleskom jeziku.

Knjižnica početkom akademske godine kontinuirano u suradnji s nastavnim osobljem organizira radionice i predavanja o pretraživanju i korištenju dostupnih informacijskih izvora na seminarskim kolegijima, kao i s novoupisanim studentima na uvodnom predavanju.

Knjižnični djelatnici održavaju radionice na doktorskom kolokviju Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pravo o mogućnostima korištenja knjižničnih resursa i knjižničnih usluga. U 2020. godini održali su radionicu namijenjenu doktorandima i nastavnicima pod nazivom „[Kako i gdje objaviti znanstveni rad i njegova vidljivost u istraživačkom prostoru](#)“ s ciljem pružanja pomoći i podrške u korištenju digitalnih sadržaja i suvremenih znanstvenih informacijskih alata radi povećavanja znanstvene produktivnosti, vidljivosti i odjeka znanstvenog rada, znanstvenika i Fakulteta.

U Knjižnici je zaposleno pet djelatnika. Tri djelatnika imaju zvanje diplomiranog knjižničara, jedna djelatnica zvanje višeg knjižničara, a jedna knjižničnog savjetnika.

Knjižnica uspješno i kontinuirano surađuje s drugim knjižnicama, osobito s pravnim i srodnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i regiji, a suradnja se ostvaruje kroz međuknjižničnu posudbu prema načelu solidarnosti te razmjenu informacija kroz razmjenu pravne, stručne i znanstvene literature. Knjižnica i tri djelatnika članovi su [Društva bibliotekara pravnih i srodnih biblioteka Jugoistočne Europe \(SEALL\)](#). Knjižnični djelatnici članovi su [Društva knjižničara Slavonije i Baranje](#) i uključeni su kroz članstvo u rad stručnih komisija Hrvatskog knjižničarskog društva, poput [Komisije za pravne i srodne knjižnice](#) i [Komisije za državne informacije i službene publikacije](#). Knjižnična djelatnica članica je [Savjetodavnog povjerenstva u svojstvu predstavnice za društvene znanosti u okviru državnog projekta za nacionalnu licencnu nabavu pristupa bazama podataka „Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija – e-izvori“](#), koji se financira iz sredstava Europskog socijalnog fonda, te članica [Nadzornog odbora Udruge Knjižnica „Konzorcija CROLIST„](#). Uprava Fakulteta podržava i financira sudjelovanje knjižničnih djelatnika na znanstvenim i stručnim međunarodnim i domaćim skupovima te sudjelovanje na radionicama u organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj. U promatranom razdoblju za tu namjenu Fakultet je izdvojio 82.334,57 kuna (vidi prilog: Knjižnica – utrošena sredstva). Od domaćih skupova izdvajamo prisustvovanje i izlaganja na *Danima specijalnih i*

visokoškolskih knjižnica koji se održavaju svake druge godine te na pet konferencija (od sedam, koliko ih se do sada održalo) pod nazivom [European Conference on Information Literacy](#) (potvrde o sudjelovanju na skupovima dostupne su u arhivi Knjižnice). Kroz [stalno stručno usavršavanje](#), sudjelovanje izlaganjima na stručnim domaćim i međunarodnim skupovima te objavljivanjem stručnih i znanstvenih radova, jedna djelatnica stekla je zvanje višeg knjižničara, a jedna knjižničnog savjetnika (dostupan [CROSBI-profil djelatnice](#)). Jedna djelatnica nastavila je obrazovanje uz rad i 2017. godine stekla stručno zvanje diplomiranog knjižničara. Kao perspektivnom kadru te za izvrsnost u polaganju ispita, Uprava Fakulteta snosila je u ovom slučaju troškove školarine. Kontinuirano, od 2013. godine, voditeljica Knjižnice mentorica je stručne prakse studentima Preddiplomskog studija informatologije pri Filozofskom fakultetu Osijek. Stručnu praksu u Knjižnici je odradilo 11 studenata s preko 1000 radnih sati, kao i jedna studentica na temelju jednogodišnjeg volonterskog ugovora.

Knjižnica je ravnopravan partner u nastavno-obrazovnom procesu, podrška znanstvenoj i izdavačkoj produktivnosti Fakulteta te organizator mnogobrojnih događanja na Fakultetu. Knjižnica je, kao i Fakultet, zagovornica otvorenog pristupa znanstvenim informacijama. Sve serijske publikacije Fakulteta, kao i niz monografskih publikacija, objavljene su u otvorenom pristupu. Serijske su publikacije, osim na vlastitim stranicama, dostupne i kroz niz baza koje podržavaju otvoreni pristup ([Hrčak – Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa](#), [DOAJ](#), [OpenAIRE](#)). [Monografske publikacije u otvorenom pristupu mogu se pronaći na našim stranicama](#), ali i u [OpenAIRE-u](#) (gdje se pohranjuju putem platforme Zenodo).

Knjižnica kao [partner](#) i član organizacijskih odbora organizira mnogobrojna događanja, poput tribina o aktualnim europskim temama u okviru manifestacije [Dani Europe PRAVOS](#) (uvid tijekom posjeta) koje su izuzetno posjećene i medijski popraćene.

Povjerenstvo za reakreditaciju pri vanjskom je vrednovanju Fakulteta (2015.) u svome [Izvješću](#) (str. 14) navelo da Fakultet iznimno dobro brine za osiguravanje svih potrebnih resursa studentima, istraživačima i predavačima, pretplaćen je na sve važnije pravne baze podataka te Knjižnica raspolaže dostatnom zbirkom domaćih i međunarodnih pravnih naslova. Isto tako, prilikom vanjskog vrednovanja Poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija Pravo (2018.) Knjižnica je izvrsno ocijenjena. Svakako treba napomenuti da je Knjižnica kroz [interne studentske ankete](#) niz godina jedna od najbolje ocijenjenih službi, što je knjižničnim djelatnicima izuzetna čast, ali i velika odgovornost u daljnjem radu.

4.6. Visoko učilište racionalno upravlja financijskim resursima

- *Financijska održivost i učinkovitost vidljiva je u svim aspektima rada visokog učilišta.*
- *Visoko učilište transparentno, učinkovito i svrsishodno upravlja financijskim resursima.*
- *Dodatni izvori financiranja koriste se za razvoj i unapređenje visokog učilišta.*
- *Dodatni izvori financiranja osigurani su preko domaćih i međunarodnih projekata, suradnje s industrijom, lokalnom zajednicom i sl.*

Pravni fakultet Osijek ima dva glavna izvora financiranja: Državni proračun RH i vlastite prihode. Vlastiti prihodi uključuju: **prihode od školarina** (koje plaćaju studenti za preddiplomske, diplomske, specijalističke stručne, specijalističke poslijediplomske i

poslijediplomske doktorske programe te kroz naknade za pojedine administrativne usluge); **prihode za istraživačke i stručne projekte** (uključujući potpore iz međunarodnih i domaćih izvora (EU, izvan EU, lokalna zajednica); **tržišno usmjerenu djelatnost** koja uključuje sve aktivnosti koje donose prihod, a provode se sukladno zakonskim propisima za institucije koje se financiraju iz državnog proračuna (iznajmljivanje prostora, prodaja vlastitih knjiga/udžbenika/monografija/časopisa, programi cjeloživotnog obrazovanja, organiziranje znanstvenih i stručnih konferencija, savjetovanja i skupova) te **ostale prihode** (donacije, primici od financijske imovine, primici od nefinancijske imovine itd.).

U tablici 4.11. Financijska evaluacija – prihodi, udio prihoda iz Državnog proračuna u ukupnim prihodima u 2019. godini iznosi 58,01 %, a u 2020. 64,66 %. Udio svakog izvora prihoda u ukupnim prihodima vidljiv je u [tablici 1 – Struktura i izvor ostvarenih prihoda kroz razdoblje 2016.–2020.](#)

Fakultet promišlja o jačanju financijske neovisnosti i fleksibilnosti na način da poveća udio vlastitih prihoda i prihoda od međunarodnih projekata, kao i drugih oblika suradnje s gospodarstvom u ukupnim prihodima. Svi ostvareni prihodi koriste se za održavanje postojeće razine poslovanja, ali i za razvoj i unapređenje svih djelatnosti.

Prihodi iz državnog proračuna najvećim dijelom pokrivaju trošak plaća (u 2019. godini 86,99 %, a u 2020. godini 90,53 % u odnosu na ukupno doznačena sredstva) i materijalnih prava zaposlenika, a ostatak, koji služi za pokrivanje dijela troškova poslovanja i vanjske suradnje, izdavanje časopisa, znanstvenoistraživački rad, podizanje studentskog standarda, izvannastavne aktivnosti i djelovanje studentskih udruga, vidljiv je u [tablici 3 – Utrošak prihoda iz državnog proračuna.](#)

Financijska održivost i učinkovitost vide se iz praćenja prihoda i rashoda kroz 5 godina ([tablica prihoda i rashoda od 2016. do 2020. godine](#)), iz čega je vidljivo kontinuirano ostvarivanje viška prihoda nad rashodima (osim u posljednjoj godini, kada je zbog loše ekonomske situacije i pandemije virusa COVID-19, utrošene akontacije za EU-projekte i potrebe njihova predfinanciranja vlastitim sredstvima, smanjenja broja upisanih studenata koji plaćaju školarinu i reforme doktorskog studija uslijed koje nije upisana nova generacija došlo do smanjenja ostvarenih prihoda. Poslovna godina 2020. nije završila pozitivno iz razloga poštivanja obveze rezerviranja dijela naplaćenih prihoda za pokriće rashoda u narednoj godini i obveze uplate u Fond Sveučilišta, što je navedeno u [Bilješkama uz Financijsko izvješće](#) Pravnog fakulteta Osijek.

Fakultet priprema godišnje planove s projekcijama za sljedeće dvije godine sukladno utvrđenim limitima sadržanim u [Uputama za izradu prijedloga državnog proračuna RH za svako trogodišnje razdoblje](#), a odstupanje od plana zbog nedostajućih informacija u vrijeme izrade plana korigira se rebalansom u tekućoj godini, sukladno raspoloživim sredstvima. Prije izrade financijskog plana ustrojbene jedinice Fakulteta iskazuju svoje potrebe sukladno planiranim aktivnostima, na temelju čega se donosi [financijski plan](#) i [plan nabave](#). Planovi i Registar sklopljenih ugovora javne nabave objavljuju se na [mrežnim stranicama](#). Na Fakultetu se vodi analitička evidencija po proračunskim klasifikacijama (izvori, projekti, aktivnosti), što čini kvalitetnu podlogu za donošenje dobrih poslovnih odluka. Izvršenje plana nabave kontinuirano

se prati i plan se po potrebi korigira, što dokazuje transparentno i svrsishodno upravljanje financijskim sredstvima. Fakultet je predmet nadzora državne i interne revizije, prema čijim se nalazima i preporukama poduzimaju radnje za otklanjanje nedostataka i unapređenje poslovnih procesa. Tromjesečno, a posebno na kraju poslovne godine, uspoređuju se ostvareni prihodi i rashodi s prethodnim godinama. Godišnja financijska izvješća objavljena su na [mrežnoj stranici Fakulteta](#).

Za potrebe odgovornog, kontinuiranog, transparentnog, učinkovitog i svrsishodnog upravljanja financijskim i drugim resursima, u 2020. godini ažurirane su [Procedura zaprimanja i kontrole računa](#) i [Procedura stvaranja ugovornih obveza](#), a usvojene su [Procedura blagajničkog poslovanja](#) i [Procedura praćenja i naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja](#). Posljednjih godina studentima je omogućeno kartično plaćanje školarine, što osigurava bolju naplatu školarina i veću financijsku stabilnost.

Fakultet nastoji stvoriti optimalne uvjete poslovanja, omogućiti učinkovitu uporabu raspoložive opreme te razviti i unaprijediti znanstvenu, nastavnu i stručnu djelatnost. U tu svrhu u 2021. godini započele su, sukladno [Strateškom programu za razdoblje 2020.–2025.](#), aktivnosti u nabavi i korištenju posebno kreiranih modula informacijske tehnologije kojima će se smanjiti opterećenje nastavnika i administrativnog osoblja te olakšati međusobna komunikacija i transparentnost u poslovanju.

Izdavačka djelatnost Fakulteta obuhvaća izdavanje knjiga te časopisa [Pravni vjesnik](#) i [Paragraf](#). Podmirivanje troškova izdavačke djelatnosti prethodnih je godina djelomično podržavano sredstvima iz državnog proračuna (prijavom na natječaje Ministarstva znanosti i obrazovanja ili financiranjem iz prihoda od participacije školarina). Struktura financiranja izdavačke djelatnosti prikazana je u [tablici 6 – Rashodi za izdavačku djelatnost po izvorima sredstava i vrsti publikacije](#). Časopis Paragraf do sada je u potpunosti financiran vlastitim sredstvima. Fakultet se redovito prijavljuje na raspisane natječaje, a cilj mu je osigurati redovito financiranje barem dijela troškova izdavačke djelatnosti.

Problem povećanih rashoda tijekom posljednjih godina, a posebno rashoda vanjske suradnje, nastao je aktiviranjem novog Preddiplomskog studija Socijalni rad, za koji u početku nismo imali potpunu pokrivenost vlastitim kadrom. Zbog toga je bilo potrebno angažirati vanjske suradnike, kako iz akademske zajednice tako i iz prakse, te na taj način pružiti studentima uvid u sve aspekte znanstvenog područja socijalnih djelatnosti. Svi zaposleni asistenti studija Socijalni rad upisani su na doktorske studije, a jedna asistentica doktorirala je u ožujku 2021. godine. Pregled troškova vanjske suradnje dan je u [tablici 5 – Struktura rashoda za vanjsku suradnju po izvorima](#).

Fakultet se ne nalazi u vlastitom prostoru. Ostvareni prihodi troše se uglavnom na tekuće održavanje i osiguravanje uvjeta redovitog poslovanja. Realizirani, a neutrošeni prihodi „čuvaju“ se za potrebe skore izgradnje i opremanja nove zgrade Fakulteta koja bi trebala zadovoljiti sveprisutni manjak prostora za održavanje nastave, prostora za podizanje standarda studenata i nastavničkih kabineta te omogućiti održavanje nastavnog procesa u skladu s potrebama i aktualnim trendovima. S obzirom na to da je i sam u najmu, Fakultet nema mogućnosti ostvarivanja značajnijih prihoda od iznajmljivanja prostora.

Prihodi na projektima u kojima je Fakultet partner ili voditelj koriste se za pokrivanje troškova projektnih aktivnosti, najčešće troškova putovanja u svrhu istraživanja i diseminacije rezultata znanstvenog rada, objavljivanja publikacija i nabave opreme (prijenosna računala, pisaci, kamere itd.) za rad na projektu. Projekti nisu kapitalni i ne osiguravaju Fakultetu kapitalnu opremu.

Fakultet pruža administrativnom osoblju mogućnosti dodatnog usavršavanja vezanog uz potrebe radnog mjesta, kao i sudjelovanje u programima mobilnosti. Smatramo da bi u budućem razdoblju trebalo provoditi dodatno osposobljavanje za računalne vještine (npr. ECDL-tečaj) kako za administrativno tako i nastavno osoblje. Nastavno osoblje koristi mogućnost usavršavanja znanja iz stranih jezika.

Fakultet vlastita sredstva usmjerava na poticanje znanstvene produktivnosti te nastavničkih i stručnih kompetencija zaposlenika, kao i na provođenje programa stručnog usavršavanja, imajući u vidu koncept cjeloživotnog učenja i usavršavanja, poticanje znanstvenog i stručnog rada studenata, rada studentskih udruga, obogaćivanje knjižničkog fonda, obnavljanje informatičke i nastavne opreme te osuvremenjivanje nastavnog procesa. U svrhu odgovornog i transparentnog raspolaganja vlastitim sredstvima, s ciljem razvoja i unapređenja svoje djelatnosti, Fakultet je kroz [Pravilnik o raspoređivanju namjenskih i vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu](#) utvrdio način stjecanja prihoda ostvarenih na tržištu te kriterije i način raspolaganja namjenskim i vlastitim prihodima ostvarenim na tržištu od obavljanja nastavne i ostalih djelatnosti koje se ne financiraju iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

5. ZNANSTVENA/UMJETNIČKA DJELATNOST

5.1. Nastavnici i suradnici zaposleni na visokom učilištu posvećeni su postizanju visoke kvalitete i kvantitete znanstvenog istraživanja

- *Nastavnici i suradnici objavljuju odgovarajući broj kvalitetnih znanstvenih publikacija.*
- *Visoko učilište ima učinkovite postupke poticanja kvalitetna znanstvenog objavljivanja.*
- *Visoko učilište evidentira podatke o publikacijama (indeksiranost, citiranost, h-indeks, ako je primjenjivo).*
- *Znanstvena/umjetnička aktivnost visokog učilišta vidljiva je u doktorskim radovima.*
- *Nastavnici i suradnici visokog učilišta aktivno promiču znanstvena/umjetnička postignuća na skupovima u zemlji i inozemstvu.*

Promicanje kvalitete i postizanje izvrsnosti u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, čime bi se osigurala bolja međunarodna vidljivost i prepoznatljivost Pravnog fakulteta Osijek u Europskom istraživačkom prostoru, osnovni je cilj znanstvenoistraživačke djelatnosti Pravnog fakulteta Osijek. Sukladno tomu, dostizanje izvrsnosti u znanstvenoistraživačkom i nastavnom procesu podizanjem kvantitete i kvalitete znanstvenoistraživačkog rada u skladu je s misijom Fakulteta i definirano je kao jedan od važnih strateških ciljeva [Strateškim programom znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2015.–2020.](#) i [Strateškim programom za razdoblje 2020.–2025.](#)

Fakultet sustavno prati znanstvenu produkciju nastavnika kroz godišnja izvješća za znanost od 2014. godine koja se na godišnjoj razini podnose Sveučilištu. U istim izvješćima posebno se izdvajaju indeksirani i citirani radovi u bazama Web of Science Core Collection (u daljnjem tekstu: WoSCC) i Scopusu.

Od akademske godine [2017./2018.](#), [2018./2019.](#) i [2019./2020.](#) kontinuirano se prati trend ukupno objavljenih radova s posebnim naglaskom na trend objavljenih radova indeksiranih u WoSCC-u i Scopusu i citiranost radova nastavnika ([2018.](#), [2019.](#) i [2020.](#))

U promatranom petogodišnjem razdoblju evidentiralo se i analiziralo 533 rada te indeksiranost znanstvenih radova nastavnika Fakulteta. Jedan od motiva za nastavnike u postizanju izvrsnosti jest [Pravilnik o nagrađivanju izvrsnosti nastavnika u nastavi i znanstvenoistraživačkom radu.](#) Prema Pravilniku, koji je donesen u svibnju 2018. godine nagrade za znanstveni rad i izvrsnost u znanstvenoistraživačkom radu dodjeljuju se za objavljivanje u časopisima indeksiranim u bazama WoSCC-u i Scopus-u prema bibliometrijskim kriterijima (*impact factoru* i kvartilama) te za objavljivanje publikacija kod međunarodno priznatih izdavača, što je rezultiralo objavljivanjem zavidnog broja kvalitetnih znanstvenih radova [posebno poglavlja u knjigama i zbornicima izdanih od strane međunarodno priznatih izdavača](#). Kako je vidljivo iz priloga od 2016. do 2017. objavljeno je četiri rada, a u razdoblju od 2018. kada je na snazi Pravilnik do

2020. taj broj je povećan na 23. Povećanje broja radova vidljivo je u brojčanoj analizi radova u časopisima koji su indeksirani u relevantnim bazama prema [Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja](#).

Nastavnici streme uravnoteženom objavljivanju znanstvenih radova kako na hrvatskom jeziku, kao doprinos znanosti na nacionalnoj razini, tako i na svjetskim jezicima, radi veće vidljivosti i prepoznatljivosti Fakulteta. S ciljem prepoznatljivosti na obje razine, nastavnici redovito ažuriraju bibliografske podatke o svojim radovima u Hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji – CROSBİ. Uprava Fakulteta u suradnji s Knjižnicom kroz radionice educira nastavnike gdje objaviti radove prema znanstvenim pokazateljima korištenjem portala SCImago Journal & Country Rank (Scopus) i Journal Citation Report (WoSCC), izrađivanjem profila na akademskim mrežama kao što su Academia.edu, SSRN i ResearchGate te ažuriranjem profila kroz ORCID-broj te ResearcherID. Obveza je svih nastavnika otvaranje profila na Google Scholaru.

U promatranom razdoblju od 2016. do 2020. godine nastavnici i suradnici Fakulteta objavili su ukupno **533 rada**. Od toga su 462 rada u kategoriji znanstvenih radova, 28 stručnih radova i 43 rada u kategoriji ostalih radova. Od navedenog broja 195 radova objavljeno je u časopisima, 60 je poglavlja u knjigama, 191 rad u zbornicima sa skupova, 13 autorskih knjiga, 7 uredničkih knjiga, 8 udžbenika, a preostalo su druge vrste radova (stanje na dan 3. 5. 2021.).

Podaci upisani u [CROSBİ](#) i promatrani prema mjerilima i strukturi koju predviđa MOZVAG (tablica 5.1.a) daju ukupan broj od 706 radova (475 jedinstvenih radova jer se radovi ponavljaju u više kategorija), od čega je 310 radova najviše kategorije, sukladno [Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstveno zvanje](#) prema kriterijima za društvene znanosti i posebnim uvjetima za polje prava, 122 ostalih radova sukladno navedenom Pravilniku, 1 autorska knjiga inozemnog izdavača, 10 autorskih knjiga, 60 poglavlja u knjigama, 7 uredničkih knjiga, 10 stručnih radova te 186 recenziranih radova sa znanstvenih i stručnih skupova. Struktura objave radova indeksiranih u relevantnim bazama sukladno Pravilniku (WoSCC, Scopus i Heinonline) je sljedeća: u bazi WoSCC 156 je radova, 44 ih je u bazi Scopus, dok je u bazi Heinonline 180 radova.

[Ukupan broj radova u promatranom razdoblju objavljeni su u 227 publikacija](#) (107 domaćih i 120 međunarodnih). Prema vrstama publikacija, u [73 časopisa \(26 domaćih i 47 međunarodnih\)](#) U prilogu izdvajamo radove objavljene (prema bibliometrijskim pokazateljima) u [visoko rangiranim časopisima](#) u odnosu na druge.

U 96 zbornika radova sa skupova (54 domaća i 42 zbornika stranih izdavača). Nadalje, poglavlja u knjigama u 37 publikacija (8 domaćih i 29 međunarodnih izdavača).

Od 13 autorskih knjige jedna objavljena od strane međunarodno priznatog izdavača te od osam obrazovnih materijala (3 udžbenika i 5 priručnika), jedan priručnik objavljen je u izdanju stranog.

Nastavnici i suradnici Pravnog fakulteta objavili su u navedenom razdoblju [156 radova indeksiranih u publikacijama u međunarodno prepoznatljivoj bazi WoSCC](#), upisanih u [CROSBİ](#) (4 poglavlja u knjigama od strane međunarodno priznatih izdavača, 59 radova u časopisima i

93 rada u zbornicima sa skupova). U prosjeku 31 rad godišnje, njihov broj kreće se od 33 rada (2016. godine), 34 (2017.), 33 (2018.), 44 (2019.) i 12 (2020.), gdje treba napomenuti da je određeni broj radova iz 2020. godine, objavljenih u publikacijama koje su kontinuirano indeksirane u bazi WoSCC, još u procesu indeksacije. [Ukupan broj citata u WoSCC, bez samocitata Fakulteta, iznosi 123/\(h-index 5\)](#). U usporedbi s prethodnom reakreditacijom (2009.–2014.), kada je bio indeksiran samo 21 rad, vidljiv je značajan rast produktivnosti, odnosno to da su nastavnici Fakulteta orijentirani na objavljivanje u međunarodno prepoznatljivim publikacijama.

Nastavnici i suradnici Pravnog fakulteta objavili su u navedenom razdoblju [44 rada u publikacijama indeksiranim u bazi Scopus](#) (2 poglavlja u knjigama izdanim od strane međunarodno priznatih izdavača, 40 radova u časopisima i 2 u zbornicima sa znanstvenih skupova) i upisanim u [CROSBI](#), odnosno u prosjeku oko 9 radova godišnje, a njihov broj kreće se od 8 radova (2016.), 9 (2017.), 3 (2018.), 12 (2019.) i 12 (2020.). [Ukupan broj citata u Scopusu, bez samocitata Fakulteta, iznosi 95 /\(h-index 5\)](#). Na temelju indeksiranosti i citiranosti, u usporedbi s prethodnim petogodišnjim razdobljem, kada je h-index iznosio 1 te je bilo indeksirano 12 radova, možemo biti zadovoljni pozitivnim trendom objavljivanja u međunarodno prepoznatljivim publikacijama indeksiranim u Scopusu.

[Ukupan broj radova objavljenih u publikacijama indeksiranim u bazi Heinonline iznosi 180](#) (123 u časopisima i 57 u zbornicima sa skupova), odnosno 36 radova godišnje za promatrano razdoblje. Prema godinama je 32 rada (2016.), 37 (2017.), 32(2018.), 50 (2019.) i 29 (2020.). Ukupan broj citata je 31.

Navedeni broj ukupan je zbroj citata svih nastavnika prema navedenim podacima (MOZVAG, tablica 4.4). Heinonline nije citatna baza te ne postoji mogućnost povlačenja ukupnog ispisa citiranih radova svih nastavnika.

U promatranom razdoblju prosječna ukupna produktivnost svih nastavnika na godišnjoj razini iznosi 95 radova, dok prosječna produktivnost po nastavniku u petogodišnjem razdoblju iznosi 9,5 radova, a produktivnost po nastavniku na godišnjoj razini 2 rada (tablica 5.1 Analitičkog priloga Samoanalizi, sukladno zbroju vrijednosti izraženih u posljednjoj koloni), što nije relevantan broj s obzirom na to da ukupan broj obuhvaća i suradnike koji su tek započeli znanstvenu karijeru te predavače kojima je u fokusu primarno nastava.

Prethodnim vrednovanjem 54 nastavnika, na godišnjoj razini bilo je 73 rada svih nastavnika, prosječna produktivnost po nastavniku iznosila je 6,7 radova, a produktivnost nastavnika na godišnjoj razini 1,3.

Ukupno [266 radova](#) nalazi se u najrelevantnijim bazama prema [Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstveno zvanje](#). U usporedbi s prethodnim petogodišnjim vrednovanjem znanstvene produktivnosti, vidljiv je ogroman napredak što je vidljivo iz analize u tekstu (WoSCC, Scopus i Heinonline).Važno je napomenuti da su zbog specifičnosti i različitosti pravnih sustava hrvatski znanstvenici u području prava ograničeni teritorijalnim temama, pa tako i u odabiru relevantnih časopisa koji nisu indeksirani u bazama WoSCC i Scopus. Nastavnici Pravnog fakulteta Osijek [aktivno sudjeluju na međunarodnim znanstvenim skupovima i konferencijama](#), koji su izuzetno važni radi razmjene iskustava i komunikacije s kolegama iz svjetske i domaće

znanstvene zajednice. Svrha prezentiranja radova na takvim događanjima jest iznošenje najnovijih znanstvenih spoznaja i rezultata te rješavanje pravnih problema koji se pojavljuju u različitim granama domaćeg pravnog sustava, a odnedavno, budući da je Republika Hrvatska članica Europske unije od 2014. godine, i europskog pravnog sustava. Unatoč tomu, kako je vidljivo prema podacima o indeksiranosti i citiranosti u citatnim bazama WoSCC i Scopus, ostvaren je znatan napredak u postizanju sciometrijskog indikatora h-indeks.

Kako znanstvenici od 2017. godine imaju obvezu kreiranja javno dostupnog profila na Google Scholaru, zbroj od ukupno 2223 citata svih znanstvenika zbrojen prema tablici 4.4 predstavlja dobar indikator prepoznatljivosti znanstvenika Fakulteta. Strateškim programom na Fakultetu sve aktivnosti i mjere, sustav nagrađivanja, kao i planirano rasterećenje znanstvenika u nastavi, usmjereni su na unapređivanje kvalitete i kvantitete znanstvene produktivnosti.

Pravni fakultet Osijek potiče kvalitetu znanstvenog objavljivanje kroz osiguravanje odgovarajućih resursa za redovito obavljanje znanstvenih aktivnosti. Uz neizostavno ulaganje u održavanje postojećih nastavničkih ureda i prilagodbu postojećih prostora u dodatne uredske kapacitete, značajna sredstva uložena su u nabavu [računalne opreme](#) (tablica 3), [knjiga, časopisa te preplate na licence za najvažnije baze](#). (vidi više poglavlje 5.4.) Dodatno , 2018. godine Fakultetsko vijeće donijelo je [Pravilnik o nagrađivanju izvrsnosti nastavnika u nastavi i znanstvenoistraživačkom radu](#) kojem je cilj stimulirati nastavnike da objavljuju radove u prestižnim časopisima indeksiranim u međunarodno priznatim bazama i da objavljuju knjige (ili poglavlja u knjigama) kod međunarodno priznatih izdavača. (vidi više poglavlje 5.4.). Kako bi se dodatno potakla kvaliteta znanstvenog objavljivanja u srpnju 2020. Fakultet je uputio Poziv za prijavu internih znanstvenoistraživačkih projekata u svrhu publiciranja znanstvenih radova kao rezultat rada na znanstvenom projektu, čime se želi doprinijeti jačanju kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnika te profiliranju Fakulteta kao središta izvrsnosti u znanstvenoistraživačkom radu.

Pravni fakultet Osijek nositelj je Poslijediplomskog doktorskog studija Pravo na kojem je u promatranom razdoblju obranjeno [5 doktorskih radova](#) (od čega je jedan rad obranila nastavnica Fakulteta), a pritom je u suautorstvu s doktorandima objavljeno ukupno [27 znanstvenih radova](#). Na Pravnom fakultet Osijek izvodi se i Poslijediplomski specijalistički studija Ljudska prava na kojem je u promatranom razdoblju obranjeno 29 završnih radova.

Nastavnici i suradnici Pravnog fakulteta Osijek aktivno sudjeluju na velikom broju domaćih i inozemnih znanstvenih skupova, i to s ukupno [462 izlaganja](#) na skupovima koja su objavljena i u vidu radova u zbornicima sa skupova.

Pravni fakultet Osijek u promatranom razdoblju organizirao je ili suorganizirao ukupno 49 znanstvenih, stručnih ili znanstveno-stručnih skupova (Analitički prilog MOZVAG, tablica 5.4). Pravni fakultet Osijek domaćin je najbrojnijoj regionalnoj godišnjoj konferenciji namijenjenoj izučavanju prava EU-a „[EU and Comparative law Issues and Challenges – ECLIC](#)“. Izdaje se i [Zbornik konferencije ECLIC](#), a na njoj svake godine sudjeluje od 50 do 70 izlagača iz više od 10 zemalja. Konferencija je [pokrenuta 2017. godine](#) pod okriljem projekta katedre Jean Monnet za procesno pravo EU-a, a 2021. godine održana je V. konferencija ECLIC. Pokretači konferencije i glavni urednici serijske publikacije „EU and Comparative law

Issues and Challenges – ECLIC“ jesu izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević i izv. prof. dr. sc. Dunja Duić. U Organizacijskom odboru konferencije ECLIC aktivno sudjeluju: izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet, doc. dr. sc. Katarina Marošević, doc. dr. sc. Nataša Lucić, izv. prof. dr. sc. Nikol Žiha, doc. dr. sc. Višnja Lachner, izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, doc. dr. sc. Jelena Kasap i dr. sc. Marko Sukačić.

Fakultet sustavno organizira ili suorganizira i druge međunarodne skupove. Primjerice u 2019. godini organizirao je međunarodni seminar „[Jednostavniji život prekograničnih obitelji: k zajedničkom europskom standardu \(EUFam's II\)](#)“, 7.–8. ožujka 2019. te „[Jean Monnet EU Child Doctoral Conference](#)“, 15.–16. ožujka 2018. godine. Suorganizator je međunarodnih akademskih događanja, primjerice međunarodnog seminara „[Rethinking the Protection Of Abducting Mothers in Return Proceedings: Domestic Violence and Parental Child Abduction \(Collaborate Online Platform\)](#)“, 19. lipnja 2020. (u okviru projekta POAM) te međunarodne znanstvene konferencije „[Planning the future of cross-border families: a path through coordination](#)“, 1. prosinca 2017., održane na Sveučilištu u Milanu. [Hrvatska udruga za pravnu zaštitu obitelji](#) koja djeluje pri Pravnom fakultetu Osijek (HUPZO) organizirala je niz znanstveno-stručnih interdisciplinarnih skupova u razdoblju od 2010. do 2015. godine. Teme svih skupova bile su vezane uz obiteljsko pravo, a glavna koordinatorica i predsjednica Hrvatske udruge za pravnu zaštitu obitelji je prof. dr. sc. Branka Rešetar. U 2018. godini organizirana je Međunarodna znanstvena konferencija pod nazivom „[Dosezi, stanje i perspektive – nasljedno pravo u EU](#)“. Organizirali su ju članovi Katedre građanskopravnih znanosti Pravnog fakulteta Osijek izv. prof. dr. sc. Dubravka Klasiček i izv. prof. dr. sc. Davorin Pichler, koji su bili i predsjednici Organizacijskog odbora. Konferencija je organizirana povodom 15. godišnjice donošenja Zakona o nasljeđivanju u Republici Hrvatskoj. Međunarodna udruga EULEAT (European Legal English Teachers Association) organizirala je znanstvenu konferenciju koja se održava svake godine u drugoj državi, a koji su suorganizirali Pravni Fakultet Osijek i Pravni fakultet Split. Skup se održavao 28. i 29. rujna 2018. godine u Splitu, u prostoru Pravnoga fakulteta Split. Sudjelovalo je oko 90 sudionika – profesora engleskoga jezika pravne struke i pravnika iz 10 država.

U (su)organizaciji skupova Pravni fakultet Osijek surađivao je s većim brojem uglednih znanstvenih, visokoškolskih i stručnih institucija iz Hrvatske i inozemstva, kao što su Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu, Pravni fakultet Bialystok iz Poljske, Sveučilište u Milanu, Sveučilište u Luxemburgu, European Scientific Institute, Ekonomski fakultet Osijek, Pravni fakultet Split i Inženjerski biro Zagreb, Akademija za umjetnost i kulturu Osijek, Ekonomski fakultet Zagreb i brojni drugi.

5.2. Visoko učilište dokazuje društvenu relevantnost svojih znanstvenih, stručnih i umjetničkih istraživanja i prijenosa znanja

- *Visoko učilište prati potrebe društva i tržišta rada te ih razmatra prilikom planiranja svojih istraživačkih aktivnosti.*
- *Visoko učilište ima učinkovit sustav potpore istraživanju i prijenosu znanja i tehnologija.*

- *Nastavnici i suradnici sudjeluju u aktivnostima znanstvenih, umjetničkih i strukovnih udruženja.*

Pravni fakultet Osijek surađuje s različitim pravosudnim tijelima, tijelima javne vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te privatnim sektorom, čime se učinkovito prate potrebe društva i tržišta rada. Fakultet je u promatranom razdoblju potpisao [82 ugovora](#) o suradnji s javnim tijelima, privatnim sektorom i nevladinim organizacijama. Među sklopljenim ugovorima svakako treba istaknuti ugovore s Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Općinskim građanskim sudom u Zagrebu i Slavonskom Brodu, Trgovačkim sudom u Osijeku, Hrvatskom udrugom poslodavaca, pravobraniteljicom za djecu, pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, Gradom Osijekom, Osječko-baranjskom županijom i brojnim drugima.

Osim navedenih sporazuma, u okviru [suradnje Pravnog fakultet Osijek s gospodarstvom](#) i javnim sektorom u primjeni znanja i prijenosu tehnologije treba istaknuti suradnju s EU-institucijama kroz European Judicial Network i ekspertna mišljenja za Europsku komisiju. Također, važna je suradnja s javnim sektorom na državnoj razini (Ministarstvo obrane, Oružane snage RH, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova), regionalnoj (Centri za socijalnu skrb, Županija osječko-baranjska) i lokalnoj razini (Grad Osijek). Pravni fakultet Osijek prati potrebe tržišta rada kroz suradnju s gospodarstvom (npr. NOVA TV, Hrvatska udruga poslodavaca, suradnja s odvjetničkim uredima, Hrvatska revizorska komora). U području svojih ekspertiza, nastavnici i suradnici Pravnog fakulteta Osijek aktivni su u medijima u procesu [savjetovanja javnosti](#), gdje gostujući u državnim i lokalnim medijima nastavnici stručnim stavovima i prijenosom znanja aktivno sudjeluju u savjetovanju javnosti o aktualnoj problematici iz područja prava i socijalnog rada.

Ujedno, istraživački fokus Pravnog fakulteta Osijek ima u vidu aktualne potrebe društva i zahtjeve tržišta rada, što je razvidno iz Strateškog programa znanstvenih istraživanja i znanstvenih i stručnih projekata koji su se provodili na Fakultetu u proteklom petogodišnjem razdoblju. Potrebe društva posebice su bile u fokusu projekata na kojima je Pravni fakultet Osijek bio partner ili nositelj. Na projektu [Zajedno do doma](#) (2020.–2021., prof. dr. sc. Branka Rešetar) cilj je bilo jačanje kapaciteta i usavršavanje stručnjaka i članova udomiteljskih obitelji te osnaživanje i uključivanje u lokalnu zajednicu djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi i s problemima u ponašanju. Dva su projekta usmjerena na prava izbjeglica. Primarni cilj projekta [The Legal Status and Protection of Internationally Displaced Persons, Refugees, Asylum Seekers and ‘Invisible’ Persons without Ids](#) (2020.–2021., prof. dr. sc. Mirela Župan) jest jačanje sustava javnih institucija i nevladinih organizacija koje se bave pitanjima migracija i azila u zemljama na migracijskom putu zapadnog Balkana. Dok je projekt PROMISE – Promocija podrške integraciji izbjeglica kroz uključivanje mladih: Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. i današnje izbjeglice ([Promoting refugee Integration Support Through youth engagement: 1951 Convention and nowadays refugees](#) (2016.–2018., doc. dr. sc. Helga Špadina)) bio usmjeren na promoviranje boljeg prihvaćanja europskih odluka vezanih uz izbjeglice u zemljama domaćinima, [Projekt \(POAM\) – Zaštita majki koje su protupravno odvele dijete: isprepletanje obiteljskog nasilja i roditeljske otmice](#) (2019.–2021., prof. dr. sc.

Mirela Župan) istražuje sjecište između obiteljskog nasilja i međunarodne roditeljske otmice djece u Europskoj uniji. Dva su projekta bila usmjerena na funkcioniranje i život prekograničnih obitelji: [Facilitating Cross-Border Family Life: Towards A Common European Understanding \(EUFams II\) / Jednostavniji život prekograničnih obitelji: ka zajedničkom europskom standardu](#) (2018.–2020., prof. dr. sc. Mirela Župan), [Planning The Future Of Cross-Border Families: A Path Through Coordination \(EUFam's\)](#) (2016.–2017., prof. dr. sc. Mirela Župan). Niz projekata u fokusu ima prava djece: [116 000 Hotline for Missing Children Croatia](#) (2016.–2018., prof. dr. sc. Mirela Župan, prof. dr. sc. Branka Rešetar), [Prekogranično odvođenje i zadržavanje djece – hrvatska praksa i europska očekivanja / Cross-border removal and retention of a child – Croatian practice and European expectations](#), (2017.–2018., prof. dr. sc. Mirela Župan). Uz navedeno, kao projekti važni za potrebe društva ističu se i [TRANSFORMATION – New code of practice in management of NATURA 2000 and protected area / TRANSFORMACIJA – Novi pristup upravljanju zaštićenim i NATURA 2000 područjima](#) (2015.–2017., izv. prof. dr. sc. Jelena Legčević), Information Needs of Alzheimer Patients and Their Caregivers (2018.–2020., prof. dr. sc. Renata Perić, suradnica), [Pravo na rad bez mobinga / The right to Mobbing Free Work](#), (2015.–2017., prof. dr. sc. Mario Vinković), [Usklađivanje hrvatskog kaznenog procesnog prava s čl. 11. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća Europe o uspostavi minimalnih standarda prava, pomoći i zaštite žrtava kaznenih djela \(Direktiva 2012/29/EU\)](#) (2015.–2016., izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet), [Društveni značaj zaštite prava potrošača](#) (2015.–2016., izv. prof. dr. sc. Paula Poretti) i [HRVATSKI MONITOR NASILJA – Istraživanje pojavnih oblika, uzroka i procesuiranja delinkventnog nasilja s fokusom na zaštiti posebno ranjivih skupina žrtava – CroViMo](#) (2018.–2023., izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić). Potrebe tržišta rada posebice su bile u fokusu sljedećih projekata na kojima je Pravni fakultet Osijek bio partner ili nositelj: [Projekt Jean Monnet Module Language and EU Law Excellence \(LEULEX\)](#) (2020.–2023., izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić) usmjeren je na razvoj jezičnih kompetencija pravnika. U okviru projekta [Building Lawyer Ethics Capacities](#) (2019.–2021., prof. dr. sc. Dubravka Akšamović) održat će se petodnevni intenzivni tečaj na temu etike i vještina pravnika. Tri katedre Jean Monnet kojima su nositelji bili profesori Pravnog fakulteta Osijek, osim svojih specifičnih ciljeva, bile su usmjerene i prema usavršavanju iz područja prava EU, čime je bio obuhvaćen velik broj pravih praktičara, alumnijsa, studenata, poslijedoktoranada i šire javnosti: [Jean Monnet Chair on Cross-border movement of a child in the EU](#) (2016.–2019., prof. dr. sc. Mirela Župan), [Jean Monnet Chair in EU Procedural Law](#) (2014.–2017., izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević) i [Jean Monnet Chair IN EU Labour, Equality and Human Rights Law](#) (2013.–2016., prof. dr. sc. Mario Vinković). Dva stručna projekta, financirana iz ESF – Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali, imala su za cilj unaprijediti kvalitetu studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj, povećati uključenost i međusobnu suradnju svih ciljnih skupina i dionika, pridonijeti ujednačenosti kvalitete različitih studijskih programa i njihovu prihvaćanju od strane tržišta rada: [PROVIDENTIA STUDIORUM IURIS – Unapređenje kvalitete studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj](#), gdje je Pravni fakultet partner (2019.–2022., koordinator za Fakultet: doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko) i [IURISPRUDENTIA – Unapređenje kvalitete obrazovanja na pravnim fakultetima osječkog, riječkog i splitskog sveučilišta](#) (2015.–2016., izv. prof. dr. sc. Jelena Legčević), gdje je Pravni fakultet Osijek bio nositelj projekta. Konačno, Pravni fakultet Osijek pionir je u provođenju kliničke nastave koja podrazumijeva pružanje besplatne pravne pomoći te je

Klinika PRO BONO redovito financirana od strane Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske kroz natječaje za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći, a financiralo ju je i Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu u okviru projekta „Establishing a viable concept of management of the University Legal Clinic Osijek PRO BONO“, 2016.–2017.). Između ostalog, jačanje kliničke nastave kao jednog od temeljnih spojeva studija prava i tržišta rada u cilju je i projekta [Modernising European Legal Education – MELE](#) (2020.–2023.).

Fakultet ima uspostavljen učinkovit sustav potpore znanstvenim istraživanjima. Na prvom mjestu izdvojili bismo financiranje znanstvenoistraživačkog rada nastavnika kako je to uređeno [Pravilnikom o raspoređivanju namjenskih i vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu](#), kojim se detaljno regulira financiranje znanstvene djelatnosti zaposlenika. Za svakog je nastavnika predviđen određeni godišnji iznos sredstava koja može koristiti izravno za znanstveni rad ili neizravno za druge aktivnosti koje doprinose razvoju znanosti.

Kao drugo, s ciljem jačanja potpore istraživanju, tijekom 2020. godine usvojene su izmjene navedenog pravilnika te je uspostavljen Interni fond za znanost, kroz koji se alociraju namjenska sredstva za financiranje znanstvenoistraživačke djelatnosti (vidi detaljnije u poglavlju 5.4).

U srpnju 2020. Fakultet je uputio Poziv za prijavu internih znanstvenoistraživačkih projekata u svrhu publiciranja znanstvenih radova kao rezultat rada na znanstvenom projektu, čime se želi doprinijeti jačanju kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnika u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima te profiliranju Fakulteta kao središta izvrsnosti u znanstvenoistraživačkom radu. Odobreno je financiranje za 25 internih projekata koji se provode od 1. listopada 2020. do 30. rujna 2025. godine.

Uz sve navedeno, Fakultet ima bogatu [knjižničnu građu](#) (vidi poglavlje 4.5) koja se kontinuirano obnavlja, kao i pretplatu na relevantne [baze podataka](#) koje su potrebne za kvalitetan znanstvenoistraživački rad. Kao neizravnu potporu znanstvenim istraživanjima, Fakultet redovito nabavlja nova računala, kao i druga srodna informatička pomagala (skeneri, printeri i dr.) potrebna za provođenje istraživanja.

Nastavnici Fakulteta u proteklom su petogodišnjem razdoblju (2016.–2020.) objavili [ukupno 16 stručnih radova](#). Relativno mali broj radova posljedica je činjenice da se prema [Pravilniku o uvjetima izbora u znanstvena zvanja](#) (NN 28/17) stručni radovi ne vrednuju za izbor u više znanstveno zvanje, stoga su nastavnici usmjereni prvenstveno na objavu znanstvenih radova.

Nastavnici se aktivno uključuju u aktivnosti popularizacije znanosti kao što su Festival znanosti i Dani Europe, ali i kroz organizaciju niza tribina, radionica i okruglih stolova. U proteklom razdoblju zabilježeno je [79 aktivnosti popularizacije znanosti](#). Katedra za ustavno i europsko pravo u suradnji s Europskim dokumentacijskim centrom Knjižnice i Studentskim zborom Pravos organizira već pet godina zaredom [Dane Europe Pravos](#). Prvi Dani Europe održani su [2016. godine](#) na temelju inicijative izv. prof. dr. sc. Dunje Duić i izv. prof. dr. sc. Tunjice Petraševića, koji su ideju razvili u suradnji sa studentima 5. godine Europskopravnog modula i Europskim dokumentacijskim centrom koji djeluje u okviru Knjižnice. Ta manifestacija popularizacije znanosti redovito se održava u tjednu kada se obilježava Dan Europe. [Tijekom](#)

[Dana Europe](#) studenti i građani imaju priliku slušati rasprave o različitim temama vezanim uz Europu i europsko pravo, poput izazova izgradnje modernog i konkurentnog studija prava, odnosa građanstva EU prema državljanstvu, europskim prekograničnim postupcima i komparativnim financijskim sustavima. Uz predavanja, održavaju se i radionice o pisanju EU-projekata, izradi Europass CV-a i pretraživanju europskih baza podataka. Obilježavanje Dana Europe uključuje i suradnju različitih fakulteta i studentskih udruga pod vodstvom Organizacijskog odbora s Pravnog fakulteta Osijek. Bez obzira na izvanredne okolnosti uzrokovane pandemijom virusa COVID-19, Pravni fakultet Osijek obilježio je Dane Europe u tjednu od 11. do 15. svibnja 2020. godine [bogatom online programom](#). Usto, nastavnici su organizatori niza [aktivnosti](#) namijenjenih savjetovanju javnosti i autori brojnih popularizacijskih članaka u dnevnim tiskovinama ili gosti u različitim TV-emisijama.

Nastavnici i suradnici Pravnog fakulteta Osijek sudjeluju u brojnim strukovnim, odnosno [savjetničkim tijelima](#). To je primjerice na nacionalnoj razini uključenost u vanjsko vrednovanje projekata Hrvatske zaklade za znanost (prof. dr. sc. Mirela Župan, prof. dr. sc. Mira Lulić), u Odbore Hrvatskog sabora (prof. dr. sc. Boris Ljubanović, prof. dr. sc. Mario Vinković, izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, izv. prof. dr. sc. Anita Blagojević, doc. dr. sc. Mato Palić), Državno sudbeno vijeće (prof. dr. sc. Mario Vinković) i Nacionalno vijeće za zaštitu potrošača (izv. prof. dr. sc. Paula Poretti). Na međunarodnoj razini mogu se istaknuti Europski odbor za socijalna prava Vijeća Europe (prof. dr. sc. Mario Vinković), ICSID Panels of Arbitrators and of Conciliators (World Bank) (prof. dr. sc. Dubravka Akšamović), Centar za etiku životinja u Oxfordu (prof. dr. sc. Boris Bakota), Ekspertna skupina United Nations Office on Drugs and Crime (izv. prof. dr. sc. Igor Vuletić).

Prof. dr. sc. Mira Lulić članica je [Matičnog odbora za polje prava](#) kao i prof. dr. sc. Boris Ljubanović, koji je ujedno i potpredsjednik za tehnološki razvoj i inovacije, dok je prof. dr. sc. Mira Lulić bila potpredsjednica u proteklom mandatu Matičnog odbora. Prof. dr. sc. Mirela Župan članica je [Područnog vijeća za društvene znanosti](#).

Većina nastavnika i suradnika uključena je u rad [stručnih ili građanskih udruga](#) lokalne, nacionalne i međunarodne razine, kao što su primjerice OSIJEK PRO BONO, Akademija pravnih znanosti Hrvatske, Pravosudna akademija, Hrvatski institut za lokalnu samoupravu i European Social Work Research Association. Posebno treba istaknuti da je izv. prof. dr. sc. Ante Novokmet član Upravnog odbora Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu, dok je izv. prof. dr. sc. Dunja Duić predsjednica Upravnog odbora Centra za mir, nenasilje i ljudska prava.

5.3. Znanstvena/umjetnička i stručna postignuća visokog učilišta prepoznata su u nacionalnim i međunarodnim okvirima.

- *Nastavnici, suradnici i stručno osoblje dobitnici su sveučilišnih, nacionalnih i međunarodnih nagrada i priznanja za znanstvena/umjetnička/stručna postignuća.*
- *Visoko učilište nositelj je odgovarajućeg broja znanstvenih/umjetničkih/stručnih projekata (sveučilišnih, nacionalnih, međunarodnih).*

- *Nastavnici, suradnici i stručnjaci u značajnom broju sudjeluju na pozvanim predavanjima na nacionalnim i međunarodnim skupovima.*
- *Nastavnici i suradnici članovi su znanstvenih/umjetničkih/stručnih odbora skupova, uredništva časopisa.*

Nastavnici, suradnici i stručno osoblje Pravnog Fakulteta Osijek dobitnici su brojnih [nagrada i priznanja](#) za znanstvena i stručna postignuća u razdoblju 2016.–2020. godine. Treba među navedenim istaknuti nagradu „Eugen Pusić“ za najbolje radove u kategoriji mladih znanstvenika koja je dodijeljena doc. dr. sc. Ani Đanić Čeko te priznanja znanstvenih ustanova i udruženja čiji su dobitnici prof. dr. sc. Mira Lulić, prof. dr. sc. Mario Vinković, prof. dr. sc. Mirela Župan i doc. dr. sc. Lidija Šimunović, kao i priznanja strukovnih organizacija, tijela državne uprave i tijela lokalne i regionalne samouprave čiji su dobitnici izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, izv. prof. dr. sc. Dunja Duić i doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko te nagrade i priznanja organizacijskih odbora konferencija čiji su dobitnici prof. dr. sc. Mira Lulić i prof. dr. sc. Mario Vinković. Nastavnici Pravnog fakulteta Osijek članovi su i suradnici Akademije pravnih znanosti Hrvatske, a usto su prof. dr. sc. Boris Bakota, prof. dr. sc. Boris Ljubanović i prof. dr. sc. Mirela Župan članovi [Znanstvenog vijeća za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava HAZU](#); prof. dr. sc. Mira Lulić članica je [Znanstvenog vijeća za mir i ljudska prava HAZU](#), a prof. dr. sc. Vlado Belaj član je [European Academy of Sciences](#).

U promatranom razdoblju 2016.–2020. godine Pravni fakultet Osijek sudjelovao je u provedbi 30 znanstvenih i stručnih projekata na kojima je imao ulogu nositelja/koordinatora ili partnera te 10 projekata u koje je nastavno osoblje Pravnog fakulteta bilo uključeno u ulozi suradnika /istraživača na projektu (tablica 5.3, Analitički prilog MOZVAG). U listopadu 2020. godine započela je provedba 25 internih znanstvenoistraživačkih projekata u čijoj provedbi sudjeluje sve nastavno osoblje Pravnog fakulteta Osijek.

Međunarodni projekti u kojima je Pravni fakultet Osijek nositelj projekta/koordinator: znanstveni projekt [„Toward Effective Cyber Defense in Accordance with the Rule of Law“](#) u okviru [NATO Znanost za sigurnost i mir](#), stručni projekt strateškog partnerstva [„Innovative Solutions for Practicality and Impact in Refugee and Migration Oriented Education – INSPIRED“](#) u okviru [Erasmus+ Programme 2014 – 2020](#) te projekt Veleposlanstva SAD-a u Zagrebu [„Building Lawyer Ethics Capacities“](#).

Međunarodni znanstveni projekti u kojima je Pravni fakultet Osijek sudjelovao u ulozi partnera: dva projekta u okviru [EU Justice Programme 2014–2020 „Planning the future of cross-border families: a path through coordination – EUFam's“](#) i [„Facilitating cross-border family life: towards a common European understanding – EUFam's II“](#) te projekt [„Protection of Abducting Mothers in Return Proceedings: Intersection between Domestic Violence and Parental Child Abduction – POAM“](#) u okviru [Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020](#).

Međunarodni stručni projekti u kojima je Pravni fakultet Osijek sudjelovao u ulozi partnera: Europe for Citizens 2014–2020, projekt [„Promoting Refugee Integration Support through Youth Engagement: 1951 Convention and Nowadays Refugees – PROMISE“](#) i [IPA -](#)

[Transition Assistance and Institution Building Component projekt „TRANSFORMATION – New code of practice in management of NATURA 2000 and protected area“.](#)

Provedbom nekoliko **Jean Monnet modula i katedri** u okviru programa Erasmus+ 2014.–2020. Fakultet se pozicionirao kao regionalni centar i referentna točka za izučavanje prava EU koja promiče **izvršnost u nastavi i znanstvenom istraživanju**. U promatranom razdoblju Pravni fakultet Osijek nositelj je sljedećih modula i katedri: [„Jean Monnet Chair in EU Labour, Equality and Human Rights Law“](#), [„Jean Monnet Chair in EU Procedural Law“](#), [„Jean Monnet Chair on Cross border movement of a child in EU“](#) i [„Jean Monnet Module Language and EU Law Excellence“](#).

Hrvatska zaklada za znanost u razdoblju od rujna 2018. do kolovoza 2022. godine financira [Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti](#).

Među **nacionalnim stručnim projektima** valja istaknuti projekte koji su sufinancirani iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.–2020.: projekt [„JURISPRUDENTIA – Improving the Quality of Education at Faculties of Law in Osijek, Rijeka and Split“](#) u kojem je Pravni fakultet imao ulogu nositelja te dva partnerska projekta [„PROVIDENTIA STUDIORUM IURIS – Improving the quality of studying at law faculties in Croatia“](#) i [„Together to Home“](#). Partnerski projekt [„The Right to Mobbing Free Work“](#) sufinanciran je u okviru IPA 2012 Building capacities of CSOs for Ensuring Effective Implementation of the EU Standards in the Enforcement of Human Rights.

U razdoblju od 2016. do 2020. godine Pravna klinika Pravnog fakulteta u Osijeku „Osijek PRO BONO“ bila je nositelj nekoliko projekata koje je financiralo Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske kroz natječaje za **financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći**: „OSIJEK PRO BONO u službi unapređenja sustava besplatne pravne pomoći i osiguranja prava na preventivnu pravnu zaštitu“ (2016. godine), „OSIJEK PRO BONO na usluzi socijalno ugroženim stanovnicima istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema“ (2017. godine), „Pravna klinika OSIJEK PRO BONO u suradnji s Ministarstvom pravosuđa RH u borbi protiv problema iseljavanja, siromaštva i nezaposlenosti u Osijeku, Baranji i istočnoj Slavoniji“ (2018. godine), „Informatizacija sustava primarne pravne pomoći i osiguranje dostupnosti cjelovitih pravnih informacija“ (2019. godine), „Očuvanje kontinuiteta u neposrednom pružanju primarne pravne pomoći na području grada Osijeka i okolice s posebnim naglaskom na digitalizaciji općih pravnih informacija i savjeta te osiguranje sigurnosti u radu“ (2020. godine) te projekt [„Establishing a viable concept of management of the University Legal Clinic Osijek PRO BONO“](#) koji je financiralo Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu.

Kao član **Mreže pravnih fakulteta Jugoistočne Europe** (South Eastern European Law School Network – SEELS) Pravni je fakultet u ulozi suradnika sudjelovao u nekoliko projekata SEELS-mreže: [„Rule of law: Arbitration as an opportunity for peaceful dispute settlement“](#), [„Access2Justice4All: Clinical Legal Education – Supporting the Access to Justice in South East Europe“](#), [„SEE | EU Cluster of Excellence in European and International Law“](#) te u projektu [„Modernising European Legal Education – MELE“](#). Pravni fakultet partner je u znanstvenom

projektu [„The Legal Status and Protection of Internationally Displaced Persons, Refugees, Asylum Seekers and ‘Invisible’ Persons without IDs“](#) koji financira mreža SEELS.

Vrijedno je spomenuti i to da su u promatranom razdoblju provedena **četiri znanstvena projekta financirana od strane Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku**: [„Usklađivanje hrvatskog kaznenog procesnog prava s direktivom 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda, prava, podrške i zaštite žrtava kaznenih djela“](#), [„Društveni značaj zaštite prava potrošača“](#), [„Utjecaj motivacijskih čimbenika na učinkovitost djelovanja javne uprave“](#) i [„Prekogranično odvođenje i zadržavanje djece – hrvatska praksa i europska očekivanja“](#). Nastavno osoblje Pravnog fakulteta Osijek sudjelovalo je i u provedbi sveučilišnih znanstvenih projekata drugih visokih učilišta: [„Pozitivan razvoj adolescenata u Hrvatskoj PRAG HR“](#), Sveučilište u Zagrebu i [„Information Needs of Alzheimer Patients and Their Caregivers“](#), Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku.

U srpnju 2020. Pravni fakultet Osijek raspisao je Poziv za prijavu **internih znanstvenoistraživačkih projekata** u svrhu publiciranja znanstvenih radova kao rezultata rada na znanstvenom projektu, čime se želi doprinijeti jačanju kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnika u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima te profiliranju Pravnog fakulteta Osijek kao središta izvrsnosti u znanstvenoistraživačkom radu. Odobreno je financiranje 25 [internih](#) projekata koji se provode od 1. listopada 2020. do 30. rujna 2025. godine.

Nastavnici Pravnog fakulteta Osijek su u ulozi **suradnika/istraživača** uključeni u **nekoliko domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata**: [„Croatian Judicial Cooperation in Criminal Matters in the EU and the Region: Heritage of the Past and Challenges of the Future – CoCoCrim“](#), Hrvatska zaklada za znanost – istraživački projekt, [„CROATIAN VIOLENCE MONITOR – A Study of the Phenomenology, Etiology, and Prosecution of Delinquent Violence with Focus on Protecting Particularly Vulnerable Groups of Victims\) – CroViMo“](#), Hrvatska zaklada za znanost – uspostavni istraživački projekt, [„Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku – NegJusCro“](#), Hrvatska zaklada za znanost – istraživački projekt, [„UMBRIA BIOBANK: Start up per una Biobanca in Umbria“](#), Regija Umbria POR FESR 2014–2020, [„116 000 Hotline for Missing Children Croatia“](#), Rights, Equality and Citizenship Programme 2014 – 2020 i [„Jean Monnet Module EU Competition Law“](#), Erasmus+ Programme 2014–2020.

Nastavnici i suradnici Pravnog fakulteta Osijek u promatranom su razdoblju 2016.–2020. godine održali ukupno [53 pozvana predavanja](#) na nacionalnim i međunarodnim institucijama i nacionalnim i međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima.

U promatranom razdoblju nastavnici Pravnog fakulteta Osijek sudjelovali su u uređivanju ukupno 20 časopisa (Analitička tablica 5.5. iz MOZVAG-a), od čega 8 časopisa izlazi u Republici Hrvatskoj, a 12 je inozemnih časopisa (Brazil, Litva, Mađarska, Rumunjska, Srbija, Sjeverna Makedonija, Velika Britanija). Nastavnici i suradnici u uredništvima sudjelovali su kao glavni urednici, izvršni urednici, članovi uredništava te kao tehnički urednici. Pravni fakultet Osijek trenutačno samostalno izdaje 2 časopisa i jedan zbornik radova s konferencije u

okviru serijske publikacije. Fakultet redovito tiska znanstveni časopis za pravne i društvene znanosti „[Pravni vjesnik](#)“, koji kontinuirano izlazi od 1985. godine. Glavni je cilj časopisa unaprijediti znanstvenu komunikaciju i doprinos razvoju pravne znanosti, ponajprije u Hrvatskoj, ali i u regiji. „Pravni vjesnik“ indeksiran je u sljedećim bazama: [HeinOnline](#), [Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#), ProQuest Research Library, ProQuest, EBSCO, [ERIH PLUS](#), [CEEOL](#) te [Web of Science – Emerging Sources Citation Index](#). U časopisu se objavljuju teorijski, empirijski i aplikativni članci namijenjeni akademskoj zajednici i praktičarima te prikazi, osvrti i prijevodi recentnih međunarodnih pravnih izvora. Uredništvo prihvaća radove na hrvatskom i engleskom jeziku. Časopis izlazi četiri puta godišnje. Uz navedeno, smatramo da se možemo ponositi redovitošću izlaženja prema zacrtanom planu, kvalitetnim recenzijama i uspostavljenim etičkim standardima časopisa. Kontinuirano se objavljuje uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Uredništvo časopisa aktivno radi na uključivanju Pravnog vjesnika u bazu Scopus i za očekivati je da će taj cilj biti realiziran u aktualnom strateškom razdoblju razvoja znanstvene djelatnosti Fakulteta.

Zbog uočene potrebe publiciranja posebno kvalitetnih stručnih i znanstvenih studentskih radova na Fakultetu je pokrenut časopis „[Paragraf](#)“ za pravna i društvena pitanja. Uredništvo časopisa čine nastavnici i studenti. Časopis „Paragraf“ izlazi jednom godišnje. Prvi je broj tiskan 2017. godine, od kada je arhiviran i na [portalu Hrčak](#) (portal otvorenog pristupa hrvatskim znanstvenim i stručnim časopisima). Zbornik konferencije „EU and comparative law issues and challenges series (ECLIC)“, u kojem se svake godine objavljuju najkvalitetniji radovi i istraživanja prezentirana na konferenciji, indeksiran je u prestižnim bazama [HeinOnline](#) (ProQuest Research Library ; ProQuest Sociological Abstracts ProQuest Worldwide Political Science Abstracts, [Web of Science – Conference Proceedings Citation Index](#) – Social Science & Humanities. Od 2020. godine objavljivanje zbornika financira Europska komisija.

5.4. Znanstvena/umjetnička djelatnost visokog učilišta održiva je i razvojna

- *Strategija razvoja znanstvene/umjetničke djelatnosti usklađena je s vizijom razvoja visokog učilišta.*
- *Znanstvene/umjetničke aktivnosti visokog učilišta predstavljaju realizaciju strateškoga programa.*
- *Visoko učilište raspolaže odgovarajućim resursima za znanstvene/umjetničke aktivnosti.*
- *Visoko učilište prepoznaje i nagrađuje znanstvena/umjetnička postignuća svojih zaposlenika.*
- *Visoko učilište kontinuirano unapređuje svoju znanstvenu/umjetničku djelatnost financiranjem, povećavanjem ljudskih resursa, prilagodbom prostora i ulaganjem u potrebnu opremu, nabavom odgovarajuće literature, potporom diseminaciji rezultata i izradi doktorskih radova.*

Vizija budućeg razvoja Fakulteta, kao i nastojanja koja su u tom smjeru realizirana, podrazumijevala je definiranje temeljenih vrijednosti, etičkih načela i akademskih sloboda koje

se njeguju u svakodnevnom radu naše institucije. Odnosna etička načela, akademske slobode i promovirane vrijednosti, neizostavan su dio relevantnih europskih izvora i promoviranih politika, nacionalnog *hard* i *soft* prava i pratećih provedbenih praksi, ali i relevantnih autonomnih sveučilišnih propisa. Fakultet njeguje punu afirmaciju i poštivanje akademskih sloboda izražavanja, poštenja, akademske izvrsnosti, ali i osobne odgovornosti, kao i odgovornosti ustanove. Potiču se vizionarska dimenzija istraživanja, predanost izvrsnosti, istraživački pluralizam i otvorenost stečevinama drugih područja znanosti, interdisciplinarnost, multidisciplinarnost i transdisciplinarnost. Na podlozi takva usmjerenja Fakulteta izrađen je [Strateški plan za razdoblje od 2015.–2020.](#) koji je precizirao postavljene ciljeve, ali i aktivnosti usmjerene na postizanje mjerljivih i usporedivih rezultata. [Strateškim programom znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2015.–2020.](#) željelo se, kao temeljni cilj, osigurati visoku kvalitetu znanstvenoistraživačkog rada, ali i institucionalnu prepoznatljivost i kredibilitet koji su rezultat autonomno promovirane i osnažene izvrsnosti. Promovirani ciljevi posljedično su se željeli realizirati kroz ključne cjeline: Unapređivanje kvalitete izvođenja poslijediplomskih studija (više specijalističkih studija i doktorskog studija), Usklađivanje s potrebama tržišta rada, Osiguravanje cjelovitog sustava podrške znanstvenim istraživanjima, Osiguravanje bolje vidljivosti Fakulteta, Promoviranje prava kao znanosti, struke i profesije i Poticanje uključivanja znanstvenog osoblja u domaće, međunarodne i europske projekte i ostale znanstvenoistraživačke djelatnosti.

Sagledavajući [Izvešće o primjeni Strateškog plana za razdoblje 2015.–2020.](#), kao i [Izvešće o primjeni Strateškog programa znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2015.–2020.](#), može se zaključiti da je Fakultet u najvećem dijelu ostvario zacrtane ciljeve. Tako je na temelju [Akreditacijske preporuke Agencije za znanost i visoko obrazovanje od 9. kolovoza 2019. godine](#) (Klasa: 602-04/16-04/0088, Urbroj: 355-06-02-19-00111 od 30. srpnja 2019.) reformiran [Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij](#). Osmislili smo vrlo moderan i inovativan program u području društvenih istraživanja, znanstvenom polju prava s pripadajućim pravnim granama, koji promiče individualni pristup te njeguje osobne istraživačke i znanstvene interese doktoranda. Kod posljednje akreditacije 2015. godine, standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen je ocjenom zadovoljava. Od tada smo postigli značajna unapređenja, što je prepoznao AZVO u svojoj [Akreditacijskoj preporuci o otklanjanju pisma očekivanja](#) (KLASA: 602-04/14-04/0050, URBROJ: 355-02-04-18-0019 od 31. prosinca 2018.) te Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdavanjem [bezuovjetne dopusnice – o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti](#) (Klasa: 602-04/16-13/00016, URBROJ: 553-04-19-0004 od 1. veljače 2019. godine). Uprava fakulteta izradila je novi petogodišnji [Akcijski plan za unapređenje kvalitete Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) (17. lipnja 2019. – 17. lipnja 2024.), gdje su znanost i međunarodna suradnja važne komponente u kojima je naglasak stavljen na povećanje broja radova i poglavlja u knjigama međunarodno priznatih izdavača, uspostavljanje formalnih mehanizama unapređivanja znanstvene izvrsnosti, kao i sustava nagrađivanja utemeljena na znanstvenoj izvrsnosti, unapređenje međunarodne vidljivosti fakultetskih publikacija uključivanjem u najvažnije indeksne baze (WoS i Scopus) te administrativnu podršku za prijavu projekata. Pravni fakultet Osijek jednom godišnje usvaja [Izvešće o primjeni Akcijskog plana za unapređenje kvalitete Pravnog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku](#) (17.

lipnja 2019. – 17. lipnja 2024.). Navedeni akcijski plan poslužio je kao podloga za izradu strategije znanstvenoistraživačke djelatnosti u okviru novog [Strateškog programa za razdoblje 2020.–2025.](#)

Tijekom 2016. godine Fakultet je osnovao Ured za međunarodnu suradnju i projekte. Ured je velika podrška nastavnicima prilikom prijave i realizacije [domaćih](#) i [međunarodnih kompetitivnih projekata](#), a posebice izrade konačnog izvješća po završetku projekta. U nastojanju da pospješi ostvarivanje predloženih tema znanstvenih istraživanja definiranih u planu znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2020.–2025., Fakultet je pokrenuo [interne znanstvenoistraživačke projekte](#) namijenjene publiciranju znanstvenih radova koji su rezultat rada na znanstvenom projektu sa svrhom jačanja kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnika u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima te profiliranja Pravnog fakulteta Osijek kao središta izvrsnosti u znanstvenoistraživačkom radu. Na temelju provedenog postupka odobreno je [25 znanstvenoistraživačkih projekata](#) koji će se provoditi u razdoblju od 1. listopada 2020. do 30. rujna 2025. godine. Svi prihvaćeni projekti znanstveno su aktualni, međunarodno kompetitivni i sukladni strateškim ciljevima Pravnog fakulteta Osijek (2020.–2025.). Stečeno znanje i iskustvo rada u znanstvenoistraživačkoj grupi bit će poticaj, prije svega, mladim znanstvenicima da prijavljuju prestižne domaće i međunarodne znanstvene projekte.

Temeljni resursi za financiranje znanstvenoistraživačkog rada na Pravnom fakultetu Osijek jesu sredstva Ministarstva znanosti i obrazovanja dobivena iz programa namjenskog višegodišnjeg institucijskog financiranja znanstvene djelatnosti. U promatranom petogodišnjem razdoblju, kako je vidljivo u [tablici br. 3](#) (stavka znanstvenoistraživački rad), ta su sredstva bila relativno skromna i iznosila su kako slijedi: 2016. – 122.636,02 kn, 2017. – 156.370,35 kn, 2018. – 169.755,29 kn, 2019. – 280.075,93 kn i 2020. – 235.681,47 kn. Premda iz navedenog proizlazi da se doznačena sredstva iz godine u godinu kontinuirano povećavaju, ipak su bila u najvećem dijelu nedostatna za kvalitetnu znanstvenu produktivnost. Slijedom rečenog, Fakultet je u predmetnom razdoblju ulagao značajna vlastita sredstva u potpomaganje znanstvene djelatnosti nastavnika i diseminaciju rezultata znanstvenih istraživanja, koja značajno nadilaze iznose doznačenih sredstava. U nastojanju da osigura ravnomjerno financiranje znanstvenoistraživačkog rada Fakultet je u [Pravilniku o raspodjeli vlastitih prihoda](#) detaljno definirao financiranje znanstvene djelatnosti djelatnika na način da je za svakog djelatnika osiguran određeni iznos sredstava za troškove znanstvenog rada te druge aktivnosti koje doprinose razvoju znanosti. Nadalje, tijekom 2020. godine osnovan je [Interni fond za znanost](#) u kojem se alociraju namjenska sredstva za financiranje znanstvenoistraživačke djelatnosti te vrsta i oblik znanstvenih aktivnosti koje se financiraju iz vlastitih sredstava Fakulteta, i to: a) interni znanstvenoistraživački projekti, b) sudjelovanje na domaćim i međunarodnim konferencijama, c) znanstvene konferencije s doktorandima, d) nagrada za izvrsnost u znanstvenoistraživačkom radu, e) druge aktivnosti koje doprinose razvoju znanosti. Financiranje istraživanja doktoranada važan je aspekt znanstvenog razvoja Pravnog fakulteta Osijek, koji se ogleda kroz posebna sredstva u Internom fondu za znanost koja su namijenjena doktorandima.

U svibnju 2018. godine Fakultetsko vijeće donijelo je [Pravilnik o nagrađivanju izvrsnosti nastavnika u nastavi i znanstvenoistraživačkom radu](#). Pravilnikom je propisano nagrađivanje nastavnika u tri kategorije:

1. za izvrsnost u nastavi i odnosu prema studentima
2. za izvrsnost u znanstvenoistraživačkom radu
3. za izvrsnost u prijavi i realizaciji domaćih, međunarodnih i EU-projekata.

Cilj nam je stimulirati nastavnike da objavljuju radove u prestižnim časopisima indeksiranim u međunarodno priznatim bazama i da objavljuju knjige (ili poglavlja u knjigama) kod međunarodno priznatih izdavača. Tako će se za izvrsnost u znanstvenoistraživačkom radu nagrada dodijeliti nastavniku koji je u protekloj akademskoj godini ostvario najvišu znanstvenu produktivnost s obzirom na broj ostvarenih bodova na temelju objave u časopisima koji su indeksirani u prestižnim bazama Web of Science – WoSCC i Scopus i/ili ako je objavio znanstvenu monografiju ili uredničku knjigu kod međunarodno priznatih izdavača. Nagrada za izvrsnost u prijavi i realizaciji domaćih, međunarodnih i EU-projekata dodijelit će se nastavniku koji je bio voditelj ili glavni istraživač na nacionalnom, međunarodnom ili EU-projektu koji je uspješno okončan, što znači da je dobio pozitivno izvješće nadzornog tijela. U razdoblju od 2018. do 2020. godine dodijeljeno je ukupno 9 nagrada, i to [sedam za izvrsnost u znanstvenoistraživačkom radu i dvije za izvrsnost u prijavi i realizaciji domaćih, međunarodnih i EU-projekata](#).

Fakultet je u posljednjih pet godina kontinuirano ulagao sredstva nužna za osiguravanje odgovarajućih resursa za redovito obavljanje znanstvenih aktivnosti. Uz neizostavno ulaganje u održavanje postojećih nastavničkih ureda i prilagodbu postojećih prostora u dodatne uredske kapacitete, značajna sredstva uložena su u nabavu [računalne opreme](#) (tablica 3), [knjiga, časopisa te pretplate na licence za najvažnije baze](#). [Tako je u proteklom razdoblju za nabavu nove i osuvremenjivanje postojeće računalne opreme utrošeno 807.583,97 kn](#). Time je osigurano da svaki nastavnik ima za potrebe svojeg znanstveno-nastavnog rada na raspolaganju računalo i drugu perifernu opremu (printer, skener itd.) nužnu za obavljanje svakodnevnih zadataka. Osobito vrijedi istaknuti kako su značajna sredstva uložena u [tiskanu i elektroničku knjižničnu građu](#). Konkretno, u promatranom petogodišnjem razdoblju Fakultet je uložio 794.254,51 kn za kupovinu novih knjiga, 456.790,50 kn za pretplate na časopise, 18.970,00 kn za međuknjižničnu razmjenu i 424.956,68 kn za pretplate na najvažnije baze podataka. Iz navedenog proizlazi da je u razdoblju od 2016. do 2020. za nabavu knjiga i časopisa te pretplate na relevantne baze utrošeno 1.694.971,69 kn. Pritom valja istaknuti da je od navedenog iznosa gotovo 50 % sredstava utrošeno na kupovinu 1545 novih naslova u 3065 primjeraka knjiga inozemnih i domaćih izdavača. Pored baza časopisa kojima Fakultet pristupa putem [Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu](#) na temelju nacionalne licence koju osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Fakultet je u proteklom razdoblju iz vlastitih sredstava osigurao pristup bazama usko vezanim uz znanstveno polje pravo, među kojima se osobito ističu Beck-Online, HeinOnline, JSTOR te DigiZeitschriften, kao i *online* enciklopedije eminentnih svjetskih izdavača za određena područja prava.

5.5. Znanstvena/umjetnička i stručna aktivnost i postignuća visokog učilišta unapređuju nastavni proces

- *Prostor i oprema za znanstvena/umjetnička istraživanja i stručnu djelatnost koristi se u preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj nastavi.*
- *Studenti preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija uključeni su u znanstvene/umjetničke/stručne projekte visokog učilišta.*
- *Nastava na poslijediplomskim sveučilišnim studijima i doktorski radovi reflektiraju znanstvena/umjetnička istraživanja, stručnu djelatnost i postignuća visokog učilišta.*

Računalna oprema i istraživački softver koriste se za održavanje preddiplomske, diplomske i poslijediplomske nastave. Na Fakultetu je uređena posebna informatička učionica koja je dostupna studentima u uredovno vrijeme (od 8 do 20 h). Tijekom izvođenja preddiplomske, diplomske i poslijediplomske nastave studenti koriste računalnu opremu i softver Microsoft Office i JASP. Učestalije korištenje navedenih softvera u sklopu je ekonomskih predmeta i na predmetima studija socijalnog rada. Za potrebe izrade završnih i diplomskih radova, tj. provjeru njihove autentičnosti, koristi se licenca Turnitin na koju je pretplaćeno Sveučilište. Uslijed nepovoljnih epidemioloških uvjeta, tijekom virtualne nastave, svakodnevno se koriste i platforme za učenje na daljinu Moodle, Loomen, Google Suite for Education, platforme Zoom, Microsoft Teams, Google Meets te alati kao što su AhaSlides, Mentimeter i Kahoot. Statistički su programi koje koriste nastavnici za potrebe pisanja znanstvenih i stručnih članaka sljedeći: SPSS Statistics (trial), AMOS (trial), G*POWER, JASP, NVivo (free trial) i Atlas (free trial). Fakultet putem internih istraživačkih projekata planira financirati licencu za NVivo, softver za obradu kvalitativnih podataka koji će se koristiti i za potrebe izrade završnih i diplomskih radova, posebice na studiju socijalnog rada. [DIGInLaw](#) projekt koji Fakultet upravo provodi usmjeren je prema razvoju digitalnih kompetencija i kreiranju Masive Open On-line Coursea na bazi postojećih alata za udaljeno učenje koji su nastavnicima dostupni putem AAI-Edu-identiteta. Između ostalih, koristit će se alati Microsoft Office za nastavnike, Adobe Spark te Wizmee i drugi modeli provjera znanja. SRCE koristi svoju platformu za diseminaciju [e-learning platform MoD](#).

U razdoblju od 2016. do 2020. godine ukupno [92 studenta](#) svih razina studija bila su uključena u znanstvene i stručne projekte Fakulteta. Svake akademske godine velik je broj studenata uključen u aktivnosti popularizacije znanosti koje organizira ili u njima sudjeluje Pravni fakultet Osijek ([Dani Europe](#) i [Festival znanosti](#)). Znanstvenoistraživački projekti u pravilu uključuju studente svih razina koji su podrška u organizaciji događaja, provedbi istraživanja, prikupljanju i obradi podataka te provedbi aktivnosti diseminacije rezultata istraživanja. Fakultet je organizirao prvo [regionalno MOOT-natjecanje za studente prava](#) u okviru projekta Jean Monnet katedra za prekogranično kretanje djeteta u EU (575451-EPP-1-2016-1-HR-EPPJMO-CHAIR), na kojem su se natjecali studenti integrirane razine, dok su pomoćni mentori bili studenti doktorske razine. U izvođenju nastave nastavnici koriste spoznaje proizašle iz znanstvenoistraživačkih projekata kako bi potaknuli bolje razumijevanje kurikulumom predviđenih sadržaja. Rezultati istraživanja koriste se u provođenju seminarske nastave i vježbi. U nastavu se, pod nadzorom mentora, uključuju i studenti dokorskog studija. Konačno, važno

je istaknuti da su u promatranom razdoblju studenti napisali [12 završnih i diplomskih radova](#) koji su proizašli iz projekata.

U istom je razdoblju objavljeno [59 radova](#) u suautorstvu nastavnika i studenata svih razina studija Pravnog fakulteta Osijek. Od toga ukupnoga broja, 22 rada objavljena su u časopisima i zbornicima indeksiranim u bazi *Web of Science*, 25 radova objavljeno je u časopisima i zbornicima indeksiranim u bazi *Heinonline*, a 2 rada objavljena su u časopisima i zbornicima indeksiranim u bazi *Scopus*. Kako bi se potaknulo znanstvenoistraživački i stručni rad studenata, pokrenut je časopis za pravna i društvena pitanja „Paragraf“, u kojem se objavljuje rad nagrađen Dekanovom nagradom za najbolji znanstvenoistraživački i stručni studentski rad (ili iznimno, na zahtjev studenta, u drugom časopisu – čl. 10. [Pravilnika o dekanovoj nagradi](#)). Rad koji je nagrađen kao najbolji znanstvenoistraživački i stručni studentski rad za studente poslijediplomskih sveučilišnih studija njegov je autor također u obvezi objaviti (čl. 15. [Pravilnika o dekanovom nagradi](#)).

Studenti doktorskog studija kao „bazen“ mladih istraživača aktivno sudjeluju u [provedbi znanstvenoistraživačkih projekata Fakulteta](#). U razdoblju od 2016. do 2020. godine u okviru Poslijediplomskog doktorskog studija Pravo obranjeno je 5 disertacija. Doktorandi su u promatranom razdoblju napisali [27 radova](#) u suautorstvu s nastavnicima Pravnog fakulteta Osijek i bili uključeni u znanstvenoistraživačke projekte. Opsežan proces [izmjene studijskog programa doktorskog studija Pravo](#) koji je proveden 2020. godine uzeo je u obzir preporuke proizašle iz procesa reakreditacije doktorskog studija te svoj novi ustroj, strukturu nastavnika i [ispunjavanje uvjeta za mentora](#) temeljio na znanstvenoistraživačkoj i stručnoj djelatnosti nastavnika u prethodnom (petogodišnjem) razdoblju. Usto, među kriterijima kod izbora mentora vodi se računa o znanstvenoj referentnosti te povezanosti znanstvenoistraživačkih tema nastavnika predviđenih u [Strategiji Fakulteta 2020.–2025.](#) i tema doktorskih radova polaznika studija. Postignuća kroz znanstvenoistraživačke projekte omogućavaju vanjsko financiranje doktoranada (HRZZ) koji disertaciju izrađuju u zadanom tematskom okviru.